

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ДРУГА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Други дан рада
17. октобар 2018. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Друге седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствују 82 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 87 народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су седници спречени да присуствују следећи народни посланици: Душко Тарбук, Александра Јерков, Снежана Богосављевић Бошковић и Иван Костић.

Прелазимо на рад по утврђеном дневном реду.

Прелазимо на тачке 1–10 дневног реда (заједнички начелни и јединствени претрес):

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ГРАЂЕВИНСКИМ ПРОИЗВОДИМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОЗАКОЊЕЊУ ОБЈЕКТА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРАНСПОРТУ ОПАСНЕ РОБЕ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИСТРАЖИВАЊУ НЕСРЕЋА У ВАЗДУШНОМ, ЖЕЛЕЗНИЧКОМ И ВОДНОМ САОБРАЋАЈУ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ ПУТНИКА У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНОЈ ПРИПАДНОСТИ И УПИСУ ПЛОВИЛА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОМОРСКОЈ ПЛОВИДБИ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА О ЕКОНОМСКОЈ И ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ МАЂАРСКЕ У ОБЛАСТИ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА.

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да су позвани да седници присуствују: проф. др Зорана Михајловић, потпредседник Владе и министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Александра Дамјановић, Миодраг Поледица, Имре Керн и Зоран Лакићевић, државни секретари у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Јованка Атанацковић, Ђорђе Милић и Зоран Милић, помоћници министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Вељко Ковачевић, Лазар Радаковић и Саша Стојановић, вршиоци дужности помоћника министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Мирјана Чизмаров, директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, и Божана Лукић, самостални саветник у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Сагласно одлуци Народне скупштине да се обави заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима закона из дневног реда под тачкама од 1. до 10, а пре отварања претреса, подсећам вас да, према члану 97. Пословника Народне скупштине, време за расправу посланичких група износи пет часова, као и да се ово време распоређује на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова посланичке групе.

Молим посланичке групе, уколико то већ нису учиниле, да одмах поднесу пријаве за реч са редоследом народних посланика.

Сагласно члану 157. став 2. и члану 170. Пословника Народне скупштине, отварам заједнички начелни и јединствени претрес о: Предлогу закона о грађевинским производима, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката, Предлогу закона о

изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о државној припадности и упису пловила, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, Предлогу закона о потврђивању Оквирног споразума о економској и техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Мађарске у области инфраструктурних пројеката.

Да ли представник предлагача жели реч? (Да.)

Реч има министар проф. др Зорана Михајловић.

Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани посланици и посланице, испред вас је данас 12 предлога измена и допуна закона, тачније 11, а један је потпуно нов закон, и то је закон о грађевинским производима, два оквирна споразума, један са Азербејџаном, други са Владом Мађарске, три из области грађевинарства – закон о грађевинским производима, измене и допуне Закона о планирању и изградњи и Закона о озакоњењу објеката, затим закони из водног саобраћаја и ваздушног саобраћаја, као и друмског саобраћаја. Надам се да ће наша расправа да буде конструктивна.

Почећу прво са законом о грађевинским производима. То је потпуно нов закон и по први пут на један јединствен начин уређује једну овакву област. Нисмо имали прилике да на овај начин уредимо област грађевинских производа у претходном периоду. Земље у окружењу, као и земље Европске уније, то су радиле и завршиле, чак су неке законе и мењале, а ми смо то урадили сада.

Такође, претпостављам да можете да се сетите многих ситуација у претходном периоду када је постојало пуно проблема управо везано за квалитет и за пласирање грађевинских производа. То је један од разлога зашто смо покренули израду овог закона, који је прошао све јавне расправе.

Покушали смо, и надам се да смо успели, да направимо један озбиљан оквир везан за овај закон. Најважнији ефекти биће, пре свега, да ћемо уредити тржиште грађевинских производа, као и да ћемо омогућити привредним субјектима који данас производе грађевинске производе да те грађевинске производе могу да пласирају чак и ван граница наше земље.

Кажем, Црна Гора, Македонија, Хрватска, БиХ и све друге чланице ЕУ су овај закон већ давно донеле. Искрено се надам да ћемо у конструктивној расправи можда, ако треба, и побољшати овакав закон.

У области ваздушног саобраћаја имамо измене и допуне Закона о ваздушном саобраћају, затим измене и допуне Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају. Ту бих додала, наравно, и измене и допуне Закона о транспорту опасне робе.

Пуно је било разговора и дилема око тога како да учинимо Закон о ваздушном саобраћају још квалитетнијим. Сви ови закони које ћу поменути имају једну заједничку ствар, а то је да су то модерни закони, да су то закони који су усклађени потпуно са стандардима Европске уније. Просто, и ситуације се мењају, а и реалност нас тера на то да водимо рачуна о свим одредбама сваког закона који доносимо.

Закон о ваздушном саобраћају је донет 2015. године. Новине се односе пре свега на одредбе из области планирања и изградње самих аеродрома и, као што сам рекла, даљег усклађивања са свим новим стандардима који су се појавили.

Треба такође знати да, ако говоримо о области транспорта, ваздушни саобраћај је, може се рећи, саобраћај који је у потпуности усклађен са свим директивама, стандардима, не само ЕУ него у многим стварима комплетно са целим светом, што, на крају крајева, показује и пословање наших компанија, али исто тако показује и број дестинација који смо успели да остваримо, јер то не бисмо могли да немамо уређен ваздушни сектор.

Закон о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају. Морали смо да учинимо много више, чини ми се, можда и раније и мислим да никада није касно да закон ставимо испред вас посланика, а то је да се бавимо истраживањем несрећа, али да се бавимо и потенцијалним проблемима који могу да се десе. Имали смо неколико ситуација, којима смо можда чак и сведоци, у јавности да су се дешавале. Мислим да ће Центар за истраживање овог пута добити много више могућности да се таквим питањима бави, чак и да покреће званичне истраге, али да покреће одређене истраге и пре него што се било какав проблем деси.

Закон о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе. Подаци нам говоре да расте проценат у самој структури транспорта управо транспорта опасне робе, нарочито у водном саобраћају, и сматрали смо да је неопходно да овим предлогом закона заиста учинимо све како бисмо, прво, направили модеран закон, ускладили га са свим правилима и критеријумима, а исто тако и заштитили у сваком тренутку наш транспортни сектор.

Следећи закон јесу измене и допуне Закона о превозу путника у друмском саобраћају. Пуно је било у медијима разговора о овоме. Желим да вас подсетим да смо тај закон донели пре неколико година. Имали смо

измене и допуне закона, али измене и допуне закона нису третирали део који се односи на такси превоз.

На територији Републике Србије данас, оно што ми имамо као евиденцију, 17.000 таксиста, односно такси превозника постоји. Наравно, највећи број њих јесте у највећим градовима, пре свега у Београду, Новом Саду и Нишу. Испоставило се да, иако смо прописали законом да јединице локалне самоуправе, дакле градови и општине, буду ти који ће регулисати све појединости везано за такси превоз, негде у пракси имали смо пуно проблема, раст сиве економије, имали смо неусклађеност са неким другим законима, практично нисмо имали све оне који се баве на било који начин такси превозом на једном месту, односно у једном закону, а то је овај Закон о превозу путника у друмском саобраћају. Имали смо нерегулисано тржиште таксиста и имали смо доста различитих ставова иако је, наравно, требало да саме јединице локалне самоуправе тај посао регулишу.

Овим предлогом закона смо пред вас ставили неколико важних ствари. Прво, детаљно смо прописали услове ко и на који начин и уз какво одобрење може уопште да се бави такси превозом. Одредили смо, односно дали смо у задатак јединицама локалне самоуправе да одреде дозвољени број такси превозника, као и ценовник по којем ће се такси превоз обављати, подешавање таксиметра по том ценовнику и, наравно, лимо сервис, који је постојао у једном сасвим другом закону. Просто смо га пребацили тамо где му је место, а то је Закон о превозу путника у друмском саобраћају. Такође смо увели и додатна, рекла бих, задужења за комуналну полицију, али мислим да то може само да помогне да се овај закон боље реализује.

Што се тиче Закона о планирању и изградњи и Закона о озакоњењу, Закон о планирању и изградњи је пред вама са неколико важних тачака и важних промена. Једно је, наравно, да у односу на 2014. годину, када смо доносили Закон о планирању и изградњи, сада је 2018. година, много тога се променило пре свега у области грађевинарства и планирања изградње на боље него што је то било 2014. године.

Тада смо грађевинске дозволе чекали годинама, па смо увели тим законом из 2014. године издавање грађевинских дозвола за 28 дана, затим електронску грађевинску дозволу, десети смо у свету у издавању оваквих дозвола, али је постојало још доста ствари које смо морали да уредимо у области, пре свега, планирања и урбанизма. Дешавале су нам се и дешавају нам се ситуације да немамо уређене планове, да некада постоје чак и делови Србије који немају ниједан план или се на то чека годинама. Овог пута кроз измене и допуне овог закона тачно смо ограничили време до када морају бити донета планска акта, затим уведена је лиценца за обрађиваче плана, што такође досада није био случај.

Друга новина, мислим важна новина, јесте код изградње објеката. Ми смо досада у изградњи објеката имали пре свега, имамо и дан-данас, издавање великих лиценци. Дакле, привредни субјекти, велики привредни субјекти који раде на инфраструктурним и другим објектима су, наравно уз поштовање одређених и испуњавање одређених обавеза и критеријума, добијали велике лиценце, али се показало у пракси да то просто није довољно. Показало се да имамо ситуацију да се компаније које и немају раднике, или имају једног радника, немају опрему итд., појављују, такође, на градилиштима, нису у стању да испуне све своје послове, појавило се још више сиве економије и сматрали смо да треба да уведемо лиценце за све, тзв. мале лиценце за оне који раде било које објекте. Дакле, кад радите зграду итд., такође постоје компаније које се тиме баве, које досада нису морале да имају такве врсте лиценци, сада изменама и допунама овог закона, уколико ви као посланици то усвојите, онда ћемо имати и мале лиценце.

Уводимо такође, поред електронске грађевинске дозволе коју имамо, електронског катастра на којем радимо, јер смо изменили Закон о премеру и катастру, уводимо такође и е-Простор.

Новина су, такође, и промене у Инжењерској комори Србије, које сам сигурна да могу само да допринесу и да буду добре. Ништа није урађено и пресечено преко колена, како се то каже. Имали смо прилике претходних неколико година да гледамо једну институцију која је издавала лиценце, образовала инжењере додатно, издавала лиценце, никад ниједну лиценцу нису укинули, с друге стране су постојали и били готово као држава у држави. Није било могуће уопште добити оно што је важно од Инжењерске коморе, а то је, пре свега, квалитет рада. У том смислу Инжењерска комора Србије... Дакле, издавање лиценци, као и одузимање лиценци биће у ингеренцији Владе Републике Србије, односно Министарства грађевинарства, водиће се регистар лиценцираних чланова. Надзор над обављањем дела послова Инжењерске коморе, наравно, вршиће Министарство. Мислим да је то веома значајно. Такође, приходи од лиценци ће се сливати у буџет Републике Србије, а не у саму Инжењерску комору, осим, наравно, послова који се тиче обучавања лиценци у том процесу, дакле полагање испита за саме лиценце. Председника Коморе бираће, наравно, Скупштина Коморе.

Будући да сам имала прилике да слушам сада најаве, односно одређене дилеме по питању да ли ће било ко у Инжењерској комори без лиценце, наводно доношењем оваквог једног закона, односно прихватањем оваквог једног закона – не, неће нико остати сада без лиценце. Дакле, сви они који су имали лиценце, а њих је преко 70.000, имају и даље своје лиценце, али ћемо свакако у наредном периоду се

бавити оним што се зове провера тих лиценци јер нам се у пракси дешавало да људи потписују многе пројекте, да стоје иза многих пројеката, било да су пројектанти, било да су извођачи, а да имамо онда у реалном животу и у пракси нешто сасвим друго. Дакле, потпише се пројекат који је потпуно немогуће реализовати.

Закон који је такође испред вас јесу измене и допуне Закона о озакоњењу. Имајући у виду да смо тај закон донели већ пре пар година и да нисмо задовољни динамиком како се овај закон реализује, а да је неопходно да се позабавимо питањем нелегалне градње, две су најважније новине. Има још, али две ја сматрам најважнијим. Једна је да одмах након другостепеног решења инспекције у јединицама локалних самоуправа могу да приступе рушењу нелегално изграђеног објекта. Одлучили смо се да преузмемо као држава тај ризик јер на тај начин ми преузимамо и ризик, јер се у пракси дешава једна потпуно другачија ситуација. Покрећу се управни спорови који често трају и по неколико година, онда инвеститор, односно извођач завршава своје зграде, продаје те станове, ви после наравно не можете да рушите такву зграду где имате 10 породица које су те станове купиле. То је само један од примера, има их јако много.

Друга новина у овом закону где покушавамо много више да уредимо овај систем јесте да ће у Катастру постојати тзв. забележба. Неће бити могуће бавити се трговином, односно продајом нелегално изграђених објеката. Ово је још један од начина да се апелује пре свега на грађане Србије, наравно и на несавесне инвеститоре и извођаче да не граде нелегално зато што не постоји ни један једини разлог да се то ради будући да све институције раде свој посао, за све постоји начин где може да се гради и којом брзином се добијају све дозволе.

Надам се да ће расправа заиста да буде конструктивна. Сваки конструктиван предлог који буде дошао од вас као посланика и посланица у циљу да закони буду квалитетнији и да се још боље спроводе ми ћемо, наравно, као Влада Републике Србије прихватити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли известиоци надлежних одбора желе реч? (Не.)

Да ли председници, односно представници посланичких група желе реч? (Да.)

Реч има народни посланик Војислав Шешелј.

Изволите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, ја сам очекивао данас да ће Влада променити предложени дневни ред и да ћемо имати само једну тачку – смена потпредседника Владе и министра Зоране Михајловић, министра саобраћаја, грађевине и чега све оног.

Наташа, је л' памтиш ти то?

После оног скандала који се десио пре два дана то је било једино логично, једино рационално и једино спасавајуће за ову владу, јер што Влада дуже трпи такву министарку, то ће се сама налазити у све тежој ситуацији, јер требаће онда и колективно одговарати за све оно што је она забрљала.

Није главна поента у томе што она пре два дана није одмах реаговала када је њен газда, амбасадор Скот рекао да је Косово независна држава и да се не може говорити о тзв. влади Косова, о тзв. Косову. Она је ћутала, неће ваљда газди да скаче у очи, неће ваљда да му се јавно супротставља.

Много већи је скандал што је она без одлуке Владе сазвала тај састанак са делегацијом америчке компаније „Бекстел“ и са њом потписала меморандум о разумевању поводом изградње ауто-пута од Чачка преко Крушевца до Појата.

Тај ауто-пут је од животне важности за Србију свакако, нема ниједног грађанина Србије који се неће сложити да се гради тај ауто-пут, али свима нама је у интересу да тај пут буде што квалитетније урађен и да нас што јефтиније кошта. По нашим законима мора се расписати тендер за прикупљање понуда за изграду тог ауто-пута. Тендер још није расписан. А шта је онда сврха потписивања меморандума о разумевању и сарадњи на пројекту изградње моравског коридора, како је у наслову? Сврха је да се свим евентуалним, другим понуђачима благовремено стави до знања да нема никакве потребе да се пријављују.

Са Американцима је прелиминарно уговарана цифра од 800.000.000, колико сам чуо. Можда би се Кинези појавили са понудом од 750.000.000, можда би Азербејџан изашао са понудом од 750.000.000, а можда би се појавио и конзорцијум српских фирми с понудом од 700.000.000. Овде је унапред свима стављено до знања – не губите време, не прикупљајте тендерску документацију, не подносите ништа, унапред је договорено да Американци добију све. Да ли ви мислите да ће ова фирма „Бекстел“ да овде дође са оном колосалном механизацијом из Америке, да је бродовима пребацује, возовима, да затвара путеве док прођу конвоји и да се упусти у изградњу пута? Не. Она жели да се дочепа уговора да би преузела готово сав профит, а онда ће да тражи подизвођаче да то раде по багателним ценама, уз веома мали профит. Она ће, дакле, да покупи кајмак, а овима ће оставити сурутку. Ето, то је сврха.

Што ми то да радимо? Што да будемо некоректни према домаћим извођачима, пре свега, а што да будемо некоректни према онима с којима смо досада сарађивали па се показало да су били вредни, поуздани, марљиви. На пример, Кинези су нам изградили за сто милиона мост преко Дунава, Земун–Борча, а онај мост који је градио Ћилас, и који ћемо ускоро

прозвати мостом генерала Драже Михаиловића, коштао је скоро милијарду; ваљда, још није све завршено, ко зна докле ће то да иде. У сваком случају четири-пет пута више него кинески мост је коштао. Кад погледате дужину, када погледате које су препреке савладане, сви ваљда знају да је Дунав неупоредиво већа препрека од Саве, јер да је Сава већа препрека, онда би се Дунав уливао у Саву и, да је среће, потекао би према западу и потопио би Хрватску.

Је л' тако, Арсићу? Нешто ме забринато гледаш.

Дакле, то је основно што сам данас хтео да кажем.

Крајем марта сам обавестио јавност да Зорана Михајловић намерава да Американцима у руке преда монопол над даљом изградњом инфраструктурних објеката у Србији и да о томе ништа није знала председник Владе Ана Брнабић. И, ово је проверена информација, није нико ни демантовао. Све што добијем као информацију од Ане Брнабић не морам да проверавам, увек ми каже истину.

Шта то значи? Американци су осетили да се Србија помало, помало али осетно, извлачи из кризе. Ово још није ништа, мора се много више запети, и мора се више уштедети, а пре свега се мора штедети на министрима који сувише троше, разбацују се државним новцем, као што је Зорана Михајловић, Златибор Лончар, како се зове онај министар просвете?, Младен Шарчевић, не могу их све више попамтити. Ето, то је наш проблем. Чак и када би се занемарило све што смо досада износили о Зорани Михајловић, а тога има много, ускоро ће и књига изаћи из штампе, она не може обављати функцију министра, већ само на основу овога што сам изнео, овог проблема са лоше планираним инвестицијама иза којих се крије корупција.

Од предложених тачака дневног реда пажњу ми је највише привукао Предлог закона о изменама Закона о озакоњењу. Видите, пре три године је донет закон, када је речено – сада се ставља тачка, нема нове изградње, кривично гоњење, ово, оно. Међутим, после тога је просто бујала нова изградња, видело се да је кривично гоњење скоро немогуће и сада се прети да се све сруши. Па не може, онда смо ми крајње неозбиљна држава. Ако сте ви мислили стриктно да спроведете тај закон пре три године, онда сте морали одмах реаговати на први покушај нелегалне градње, а не један гради слободно, нико га не зауставља, па други, па трећи, па хиљадити, па сто хиљадити, па сада сто хиљада људи да дође у ситуацију да им се руши. То ниједна нормална држава на свету не ради.

Морали сте ту да направите неку селекцију. Прво, оно што се безусловно мора рушити, да се одреди шта је то. То су две куће Томислава Николића на обали реке Саве, у заштићеном појасу, на државној земљи. За тај проблем знате више од шест година и ништа нисте урадили, јер вам

је он био шеф партије, јер вам је он био формално шеф државе и има право да зида куће на водоводној мрежи, на извориштима београдског водовода. Има право да својим личним телесним излучевинама, излучевинама своје шире породице загађује директно београдски водовод и – ништа. Како мислите било коме да срушите кућу у Србији а да претходно не срушите две куће Томислава Николића? Ваљда се прво морају срушити куће које никако нису смеле да буду на тој површини, угрожавају витални друштвени интерес, животе грађана. То је прва категорија за рушење.

Друга категорија – да се тамо руши где је узурпирана државна земља. Трећа категорија је да се руши тамо где је узурпирана приватна својина ако се власник земље не може договорити са оним ко је нелегално зидао објекат. Тек на крају да се види шта са онима који су зидали на личној својини, да ли су они угрозили неки витални интерес друштва. А не одједном све да се руши, па наравно одабере се сиротиња по Земун Пољу, Лединама и сличним местима па се њима руши, а виле Томислава Николића се и даље уздижу над Савом у заштићеном појасу и улепшавају општу панораму Новог Београда.

Дакле, вама није циљ да убрзате озакоњење и издавање дозвола да убрзате, вама је циљ сад рушење. Да ли сте свесни да се то не може спровести опет? Која ће се то влада усудити да крене одједном да руши 100.000 објеката? Рушићете можда за пример понеки, а опет ће страдати сиротиња која нема везе у државним органима или ћете одабрати неког политичког противника па њега и на тај начин да стучете.

Кажете – руши се све што је изграђено после 27. новембра 2015. године. Уопште се није навело овде колико је тих пројеката, је ли тако? У новинама сам читао да је то око 100.000 објеката, можда и више, а три године нисте радили ништа. Е, не можете ви да рушите.

Ти, Зорана, као министар мораш бити смењена, цело твоје министарство разјурено јер то су ленчуге које ништа нису радиле три године, па да дође нови министар па да направи распоред рушења – ово мора одмах, ово ћемо мало касније, ово ћемо тада, ово ћемо тада, ово ћемо тада. А ти не можеш да рушиш ништа, јер ниси у стању да срушиш куће Томислава Николића. Мислиш да можеш? Е, не можеш, видећеш. Хтела си тамо на Новом Београду неким јадницима да срушиш, али смо спречавали неколико пута. Људи избеглице на својој парцели зидали па њима да рушите, а овај узурпирао државну земљу и неће да руши. Ни као председник Републике није хтео да руши. Уместо да сте га сменили са дужности председника Републике одлуком Народне скупштине, имали сте двотрећинску већину, ништа, јер он може све, може му се.

Инспектори су својим нечињењем омогућили поновно бујање недозвољене градње и грађани нису криви. Грађани нису криви, навикли

су деценијама на такав начин поступања власти, навикли су да власт никад није масовно рушила па неће ни овог пута. И у праву су грађани. Ништа Министарство ни прстом није мрднуло да створи услове да заинтересовани грађани на својим парцелама могу да граде породичне куће. Није урађена потребна планска документација, а сада би требало да грађани испаштају због неефикасности државних органа и органа локалних самоуправа.

Ни у Београду детаљни урбанистички план не постоји.

Од када, Вјерице; има 40 година, највише 50 година?

Педесет година не постоји детаљни урбанистички план. У принципу, док се не заврши детаљни урбанистички план, не би нико могао да зида. А замислите да нико није зидао, где би људи живели? Где би живели, шаторе разапињали? Па Београд је изграђен без детаљног урбанистичког плана. Држава је зидала велике стамбене зграде а да није испуњавала формалне услове. Цео Нови Београд је тако сазидан.

Сад ћеш ти, нашла се паметна и способна, сад ћеш ти да заведеш ред. Ниси била способна да га заведеш кад си донела закон. Што држиш ове ленчуге око себе ту? Ко је од њих изашао на терен да нешто сагледа? Фолирају сваки дан; и ако дођу на време на посао, углавном не долазе, заблену се у неке папире, је ли тако? Ево, ти што си скинуо наочаре, ти се забленеш у папир и као радиш нешто, а ефеката никаквих немаш. Никаквих.

Шта кажеш? Кажи, нисам добро чуо.

Нешто ми је рекао Арсићу, да ли си ти чуо?

(Председавајући: Нешто је рекао, али заиста нисам чуо.)

Ниси чуо.

(Председавајући: Можда себи у браду. Заиста нисам чуо.)

Добро је што се није чуло шта је рекао. Добро си прошао.

Даље, дешава се да се неки објекти који буду изграђени на узурпираном земљишту, да је прописано, опет неко паметно Зоранино решење – за бесправну градњу одговараће власт. Видите, дешава се да власник годинама, деценијама није обишао своју површину, своју парцелу, и неко ју је узурпирао. Можда живи у иностранству, можда је и умро, није завршен оставински поступак, и неко дође, сазида зграду на томе и сада одговара власник парцеле што то није спречио. А што твоји инспектори нису спречили да почне градња? Е, ту нико не одговара.

Може ли то тако? У цивилизованој и нормалној држави не може. Код нас може, јер код нас се десило да и ти можеш да будеш министар, Зорана. То је против свих правила елементарне логике, ван здравог разума. Ти, која си била код Млађана Динкића у странци, код Лабуса, који су опљачкали Србију, који су црно испод ноката народу извукли, ти опет да

будеш министар? Боже сачувај, шта је Србија дочекала. Онда тврдиш после по новинама да ја мрзим жене. Није, ја жене много волим, али не волим алапаче које се дочепају власти па мисле да су све и свја.

Даље...

(Народни посланици добацују.)

Ево, бране те ови. Бране те ови у чије ћеш редове за месец-два дана. Ево, што је интересно.

(Гордана Чомић: Не можеш да кажеш жени да је алапача!)

Ево ко те брани. Ево у чије ћеш ти редове, Зорана. Ево...

(Гордана Чомић: Како можеш!?)

Сад ви Зорани аплаудирајте.

(Гордана Чомић: Срам те било!)

Ти прво обриј бркове па дођи на седницу.

Даље, Зорана Михајловић планира да рушењем објекта ослобађа грађевинско земљиште на пробраним местима за познате купце. То је суштина њеног предлога. Она би да једном поруши, а другом да омогући зидање.

Овде има један проблем, да онај ко зида нелегално појављује се на тржишту са јефтинијим становима него онај ко зида легално. Како се то може решити? То се може решити ефикасном пореском политиком. Кад се плаћа порез на продају објекта, онај ко је зидао легално плати мање, а онај ко је зидао нелегално плати више, у односу на оно што није платио држави све дажбине за грађевинску дозволу, за урбанистичку дозволу, шта се све плаћа, било је неких 20 ставки. Е, дакле, то би била суштина, а не једном сад срушити, па да ти другом даш дозволу да гради.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Готово је, господине Шешељ, 20 минута које сте имали.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Није могуће. Ово што ми је Гордана Чомић одузела?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Није она вама ништа одузела. То сте ви разговарали са њом, али то је ваше право.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Одузела ми време.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Није она могла да вам одузме никако.

Повреда Пословника, народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу. Члан 107, достојанство Народне скупштине. Морали сте да реагујете, односно требало је да реагујете када је малопређашњи говорник употребио низ увреда у својој дискусији према министарки Михајловић и госпођи Чомић, народној посланици.

Оно што је суштина овде, не ради се о томе само да ли је у питању нечија непристојност, него је у питању да ли поменути господин уопште

има, како бих вам рекао, способност даље да прати и учествује у раду овог парламента, пошто не мислим да је психички спреман и добро за овакву расправу. Говорио је о свему само не о теми дневног реда. Мени га је жао, зато што је на овај начин показао да једноставно се не налази у овом времену. Имао је низ ексцеса, које је у међувремену изнео. Морало је, мислим требало је да га прекинете.

Са друге стране, заиста вас молим да убудуће овакве изјаве, креатуре спречите и сачувате достојанство Народне скупштине.

(Војислав Шешељ: Које креатуре?)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сад, колега Божовићу, сада целу вашу повреду Пословника сте направили бесмислену, јер сте увредили народног посланика Војислава Шешеља.

(Војислав Шешељ: Сад га казни.)

Апсолутно бесмислено. Чак и да је било добре намере, ја не знам шта да вам одговорим. Значи, ако сада треба да казним посланика Шешеља, треба да казним и вас. Водите рачуна о томе. Ја сматрам...

Вама, господине Шешељ, нема потребе да буде искључен микрофон, чујем вас и одавде.

Што се тиче оног дела када сте рекламирали Пословник у вези увреда према вашој посланичкој групи, ја сам чуо да додајујете колеги Шешељу. Из ваше посланичке групе сам чуо. Тако да очекујте увек да свака акција има и реакцију, и то је нешто нормално у политичком животу, а што се тиче министра, госпође Зоране Михајловић, верујте да нема потребе ни ја да је браним, ни ви, ни било ко други; она је министар Владе Републике Србије и зна да се брине о себи.

Да ли желите да се Народна скупштина, у дану за гласање изјасни о вашој повреди Пословника?

Немате право на реплику, господине Шешељ, на основу...

(Војислав Шешељ: Како немам право?)

Мало се променило кад су повреду Пословника, не могу да вам дам. Реч има министар др Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Хвала лепо.

Ништа ново од господина Шешеља, углавном увреде. На то смо већ навикли.

Али да вам одговорим на неколико ствари које су, пре свега, нетачне, да не кажем представљају лаж. То је моја обавеза пред грађанима Србије. Вас не желим ни да преваспитавам, нити то могу, нити да вам нешто објашњавам, али пошто су људи ово чули, онда је моја обавеза да на то одговорим.

Да кренемо прво од меморандума које сте поменули. Желим да вам кажем да 4. октобра 2018. године Влада Републике Србије је донела

одлуку о потписивању овог меморандума за изградњу ауто-пута од Прељине до Појата. Оно где се ви и ја слажемо, то је да је нама тај ауто-пут заиста потребан, потребан за, пре свега, централну Србију. Пре тога је у септембру месецу потписан меморандум испред председника Републике Србије Александра Вучића између Владе, опет Владе Републике Србије, и Владе САД о даљем развијању потенцијалних инфраструктурних пројеката. То је био септембар 2018. године. Дакле, на основу одлуке Владе Републике Србије, у којој седи председница Владе и 18 министара, 4. октобра је усвојен меморандум и дато овлашћење министру, то јест мени, да тај меморандум потпишем.

Начин на који је то потписано... Да смо ми као држава одбијали било какву врсту билатералне сарадње, желим да вас подсетим да онда сигурно не би било ни Коридора 11. Кроз билатералну сарадњу Србија гради ауто-пут Коридора 11 управо са кинеским компанијама. То значи, Сурчин–Обреновац ради кинеска компанија ЦРБЦ на основу стратешког споразума који Влада Србије има са Владом Народне Републике Кине. Па затим даље, дакле Обреновац–Уб, Уб–Лајковац је једино оно што је рађено из буџета Владе Републике Србије, сада се поправља; поправља такође кинеска компанија, на основу тог стратешког споразума. Па затим даље, оно што ћемо сигурно почети да радимо, а то је од Прељине до Пожеге, 1. марта следеће године, опет са кинеском компанијом на основу тог споразума. Значи, да смо то одбијали, не бисмо имали овај коридор. До краја године ћемо пустити 102 км ауто-пута управо на Коридору 11.

Влада Републике Србије, не само ове него свих претходних година, рекла бих да ради, управо на основу стратешких споразума највише, и са Руском Федерацијом, и то управо у области транспорта, и са Народном Републиком Кином, и с Азербејџаном, и са свим међународним финансијским институцијама. Не само са „Ексим“ банком Кине, „Ексим“ банком Руске Федерације, радимо и са Светском банком, и са ИБРД итд. Значи, превише смо ми мали да бисмо одбијали све оне са којима можемо да на основу јасних докумената, на чије чланове пре свега Влада Републике Србије даје своју сагласност, да бисмо могли да кажемо не.

Што се тиче наших компанија, домаћих, српских компанија, све домаће српске компаније су укључене у све коридоре који се раде, или све брзе саобраћајнице које се раде на територији Републике Србије. Ако је нешто допринело расту бруто друштвеног производа ове земље, то је управо саобраћај и грађевинарство. И то кажу, између осталог, подаци; да их ја не читам, знате ви то све јако добро.

Тако да мислим да не стоји, пре свега, и није тачно да је министар саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре у нашој влади урадио било шта ван одлуке Владе Републике Србије.

Даље, такође, кад сте већ ту код путева, између осталог, и око цена и тако даље и да ли је неко понудио или није понудио, ово је меморандум, ово је, као и многи други меморандуми, нека врста изјаве о намерама. Да ли ће Влада Републике Србије да прихвати даљу реализацију тог меморандума, да ли ћемо ми да добијемо добре услове финансирања, то свакако није нешто што ће одлучити и одредити један министар, него управо Влада Републике Србије.

Да су нам путеви потребни, они јесу потребни. А сад, како ви радите, ја сам се сетила, пошто су вам овде тражили, сећала сам се неке врсте концесије, али знам да сте били, између осталог, и за ону концесију Београд – Нови Сад. Мислим да сте ви тад били потпредседник Владе. Тако да нисам сигурна да се у ваше време било шта градило на територији Србије; тачније, сигурна сам. Онда када сте ви чинили Владу Републике Србије, тада су углавном падале бомбе, а није било нових километара. Тако да немојте да нам говорите о томе шта ова влада ради. Дакле, наш бруто друштвени производ је управо захваљујући грађевинарству и саобраћају добар и мислим да нисте ту у праву.

Даље, такође сте причали о озакоњењу. У једној ствари се потпуно слажем са вама, а то је да јединице локалне самоуправе, инспектори које имамо на територији Републике Србије... Одвојићу, имамо надлежност министарства, имамо јединице локалне самоуправе, градове и општине. Чини ми се, а то сте и ви сада рекли, једноставно било је много нечињења инспектора у јединицама локалне самоуправе и то је тачно. То је један од разлога, то је само један од разлога зашто смо, између осталог, желели да мењамо овај закон о озакоњењу. Овог пута смо покушали још више да заиста учинимо стриктнијим закон, ако то уопште може тако да се каже за закон, и да покушамо да натерамо дакле цело друштво да се бори са процесом, односно да се бори са нелегалном изградњом.

Никоме од сиротиње, како ви кажете, јер је то чиста демагогија, није срушена ниједна кућа, али оно што треба да буде срушено, то јесу бахати инвеститори који су се кроз законе провлачили свих ових година и покушали да се провуку и кроз овај закон не би ли градили и не би ли продавали те станове, остваривали екстрапрофите, а суштински су грађани остајали у проблему. И, то је разлог зашто смо то урадили.

Ја видим да ви имате неки проблем с Томиславом Николићем, то морате с њим да решите, али ћу подсетити такође јавност да сте ви били не са СНС-ом него управо са Шапићем на Новом Београду власт. Па што то нисте рушили онда? Могли сте, јер је то надлежност. Такође, викендице које помињете су у надлежности јединице локалне самоуправе, дакле у надлежности Новог Београда.

(Вјерица Радета: То је Београд.)

Не, још увек су...

Па обично су српски радикали добро информисани, али овог пута нисте.

Дакле, постоје општинске инспекције и највећи проблем Града Београда је што општинске инспекције нису на свакој општини радиле свој посао на прави начин. Изменом овог закона и, надам се, другим одлукама на територији, односно у граду Београду општинске инспекције ће бити централизоване и Град Београд ће моћи да доноси другачије одлуке.

Према томе, ја се ипак надам да ћемо се сви, а наравно стављам ту и нас из Министарства, некако организовати на тај начин да покренемо цело друштво, а то значи и грађане и друге институције, да се против овога боримо, јер не можемо да дозволимо да се гради ко где како хоће. Имали смо разне године, разне деценије, пуно смо као друштво пролазили, време је да уредимо оно што се зове планска изградња.

Није, такође, тачно да Београд нема генерални урбанистички план. Он то има, и усвојене ПГР-ове, тако да је то још једна ствар о којој нисте...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извињавам се, колегинице Михајловић, само тренутак.

Колегинице Радета, ја вас молим, још се није десило да потпредседник Народне скупштине за столом где седе председавајући и потпредседници добацују министру.

(Вјерица Радета: За све постоји први пут.)

Ја вас молим да, ако желите да добацујете – а то знам да раде сви посланици, зашто не бисте и ви – седнете у посланичке клупе и то радите.

(Вјерица Радета: Одавде се боље чује.)

Ако се боље чује, онда би боље било да седнете овде одмах поред мене па да будете иза министра. Молим вас, ако желите да добацујете да то не радите одавде. Да ли је то у реду? Молим вас.

Затражите реч поново, госпођо министар. Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Бићу кратка.

Када говоримо о том детаљном генералном урбанистичком плану, он се прави за одређена подручја, али сви овде знамо да није никакав проблем на територији Београда, на територији Србије градити уз све потребне дозволе. Зато смо све то и урадили претходних година, од локацијских услова, издавање електронске грађевинске дозволе, да би грађани могли, односно сви да би могли да граде тамо где је то, наравно, дозвољено. Ако све то имамо, и све алате који нам то омогућавају, онда је заиста недопустиво да имамо нелегално изграђене објекте.

Волела бих да сте ипак мало конструктивнији. Без обзира, ево, док ме не буду сменили, дајте да пробамо да будемо конструктивни у овим

изменама и допунама закона, јер ја знам да постоје увек и добри предлози који долазе од ваше посланичке групе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Војислав Шешељ.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Стратешки споразум са Американцима је начелног карактера. Тамо ништа није прецизирано, колико ја знам, или нисам видео цели споразум.

Друго, тај споразум подразумева да Американци груну велике паре, па онда поставе и услов да њихове фирме раде. То би било нормално. Тако се поставе и Руси, тако се поставе и Кинези. Руси су дали кредит од једне милијарде за Железнице и рекли да њихове фирме обављају те послове, а ангажоваћемо и наше фирме. Овде Американци ни динара не улажу; овде наша држава обезбеђује паре, очигледно из буџета. Ја не знам да ли сте и неки кредит планирали да узмете да бисте ово финансирали. А онда се они појављују као монополисти.

Е, то тако није предвиђено стратешким споразумом, то тако не може. „Чајна роуд“ је такође изразила интерес да ради ову деоницу ауто-пута; и они ће је урадити јефтиније, за мање од 800.000.000 евра. Американци су то заокружили. То је негде око милијарду долара, је л' тако? Ми знамо искуство Румуна, негде 450 километара, колики су притисак вршили – „Шпигл“ немачки је писао, била је велика афера – управо ова фирма „Бекстел“. Немојте с тим да се играте.

Реците Американцима – инвестирајте; хоћете стратешке објекте?, ево, продаћемо вам лиценцу, радите тај и тај ауто-пут, толико и толико година га експлоатишите и онда га препустите нама. Може то. Или – под повољним кредитом финансирајте неку изградњу, а не да нам шчепате то мало што имамо, па нам нагомилате цену и остварите екстрапрофит, а уништите и наше домаће фирме и евентуално стране које узмете као подизвођаче.

Тако су нам и пропале грађевинске фирме. Имали смо најбоље грађевинске фирме на Балкану. То је Ђинђић први почео кад је ангажовао Чумета да асфалтира Србију.

(Председавајући: Приводите крају, господине Шешељ.)

Још само једну реченицу. Мени је драго због свега овога што се десило. Видим одмах у које ће јато Зорана Михајловић за који дан да одлети.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Зорана Михајловић.

Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Хвала.

Прво, ја заиста мислим да је незнање некада мајка дрскости. Дакле, просто не могу да верујем да ви то не знате, ви сте доктор правних наука,

да не располагете не само информацијама, сигурна сам да располагете информацијама, али да покушавате стално да то нешто обрнете, окренете и да направите да су сви неки други криви.

Дакле, овако. Два документа је Влада Републике Србије усвојила. У септембру месецу је усвојила меморандум о којем говорите, о инфраструктурним пројектима, са Владом САД, врло оквирни меморандум. Потом је...

(Војислав Шешељ: Начелни.)

Начелни, извињавам се. Зато сте правник, треба да ме исправите, ја сам економиста.

Потом је усвојила, 4. октобра, меморандум о разумевању за изградњу ауто-пута Појате–Прељина са компанијом „Бехтел“. Четвртог октобра је усвојила меморандум.

Дакле, то није, иначе, „Бекстел“, како га ви зовете, него је то „Бехтел“. „Енка“ и „Бехтел“ раде заједно.

Значи, меморандум. До онога да ли ће се ишта радити на том коридору после меморандума морају да следе разговори о уговору. И то је тако са свима, и са Руском Федерацијом, и са Азербејџаном и са Народном Републиком Кином и са, рецимо, Турском, пошто са свима њима радимо у области саобраћаја. Ти преговори се воде – Министарство финансија, Министарство грађевинарства, не знам још које институције и, наравно, друга страна.

Дакле, једно је комерцијални део уговора, шта градимо, колико и која је процена, њихова процена је максимум осамсто милиона евра, са регулацијом река, а други део јесу финансијски услови. Као што имамо „Ексим банку“ у Народној Републици Кини, као што то радимо са Руском Федерацијом, такође са банком, тако су понуде и од осталих билатералних компанија.

(Војислав Шешељ: Од којих банака?)

EXIM US уколико причамо о „Бехтелу“, али овде је „Ексим“, Народна Република Кина.

Тек онда крећу разговори, да ли ће уопште то нама да одговара као услов или не. При томе, у комерцијалном уговору, јер то је наш став и то је став Владе Републике Србије, увек 50% најмање мора бити заступљено српских компанија. Тако је са Русима, тако је са Кинезима. Са Азербејџанцима смо успели много више да имамо заступљених српских компанија где год да они раде, а они ће, између осталог, градити нови пројекат, а то је Рума–Шабац, Шабац–Лозница. Дакле, од њих узимамо кредит, рецимо, од Азербејџана од готово двеста милиона евра управо за ту деоницу. Значи, то су кораци и видећемо да ли ће нешто од тога и на тај начин да се уопште реализује.

Када се говори о уговорима, па то ви најбоље знате, то су озбиљни детаљи о свакој ствари која се тиче једног пута. Тако да нема потребе да покушавате ово да окренете не бисте ли ме додатно напали.

Није спорно, ја мислим да треба да се гради овај ауто-пут, као што мислим да треба да се граде сви ауто-путеви, као што сам и за онај ауто-пут Ниш–Плочник па ће сви рећи – ево је издајица. Али ја мислим да је то добро за нас.

Али хајде само да знамо тачно који су све кораци пре него што будемо донели одређене одлуке.

Кажете – зашто им не продамо лиценцу? Нисам разумела то. Коју лиценцу да им продамо, какву лиценцу да им продамо? То сте рекли, то сам записала. То ћете да ми објасните.

Такође сте рекли још једну ствар, да су нам пропале грађевинске фирме. Па хајде да се сетимо кад су оне пропале. Хајде да видимо како сад изгледају те грађевинске фирме, какав је допринос грађевинарства сада, значи прошле године, ове године, у односу на претходних седам, осам, девет, десет година. Па није баш да није урађено и није баш да се не виде резултати тог рада, без обзира ко био на челу овог министарства. Покушајте емоције да ставите са стране и да ли вам се допада мој политички наступ или не, али да видимо шта су стварно, стварно чињенице.

(Војислав Шешељ: Имам право на реплику.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Имате право, колега Шешељ.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Овде не смемо никако да изузмемо конкуренцију и она је прописана по нашим законима. Ви хоћете да успоставите монопол. Овде мора да се распише тендер и да видимо чија ће понуда бити најповољнија. То да нам Американци сами одређују колика је цена па да ми прихватимо, то је већ из оног времена досманлијске владавине.

А грађевинске фирме почео је да уништава Зоран Ђинђић кад је, уместо нашим домаћим фирмама, поверио Чумету да асфалтира путеве по целој Србији, а Чуме је регистровао своју фирму на железничкој станици у Бечу. Тад је кренула општа пропаст свих грађевинских фирми у Србији. Можда су се неке опоравиле, колико су се опоравиле ја немам детаљна сазнања, неке су пропале потпуно, али те које су опстале пре свега морамо да водимо рачуна да и даље раде, да и даље зарађују. Да бисмо то постигли, морамо прво имати конкуренцију.

Што се тиче лиценце, није у питању лиценца, то је лапсус. Концесија. Концесија, дакле, да се прода Американцима да изграде ауто-пут, да га експлоатишу одређен број година, или чак деценија, и да онда он остане у Србији. То је, дакле, неко нормално понашање.

Што се тиче обрачуна трошкова, Американци обрачунали осамсто милиона и сад је код нас 800.000.000 записано. То не може. Да видимо хоће ли Кинези хтети за 750, хоће ли Азербејџан за 750, хоће ли се формирати конзорцијум домаћих фирми за 700. Или за 600, ко зна колико су они овде назидали цене. Не можете ви... Дакле, заврну вам руку на леђа – вама и не треба завртати, али Влади Србије – и ви пристајете онда да нам они раде нешто. А што је то неупоредиво скупље него што би радили други, кога то интересује? Е, то је политичка економија Млађана Динкића и економска политика коју су он и Лабус спроводили у Србији заједно са Божидаром Ђелићем. Е, због тога је Србија пропала.

А што се тиче бомбардовања, знате, многе ваше колеге садашње су били у истој тој влади.

(Председавајући: Захваљујем, господине Шешељ.)

Александар Вучић је био министар информисања...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Војислав Шешељ: ... У Влади. Бомбардовали су његов кабинет на врху зграде Владе, наменски његов кабинет, и уништили доле мој кабинет, сећам се ја тога.)

Реч има представник предлагача, министар др Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Жао ми је уопште да се враћам на тему бомбардовања. Оно не може никоме да донесе ниједну лепу мисао, верујем ни вама, без обзира што ви покушавате опет да окренете причу, али добро. Никоме не доноси добро бомбардовање и хвала богу да нисте више у Влади, јер би вероватно постојале разне ствари.

(Војислав Шешељ: Чим ти изађеш, ја улазим.)

Дакле, овако. Прво, мислим да живите у прошлости, јер све време причате о неким другим политичарима. Хајде да причамо о овој влади и о нама који водимо ову владу. Према томе, ако постоји неки конструктиван предлог, ми смо спремни да тај конструктиван предлог видимо.

Кад говорите о конкуренцији, ја не разумем тај ваш вид конкуренције. Опет могу то да оправдам тиме што сте ипак доктор правних наука а нисте економиста или нека друга струка, али каква је то селективна конкуренција? Код вас постоји селективна конкуренција, ма како рогобатно звучало ово што ја кажем.

(Војислав Шешељ: Каква селективна?)

Па селективна. Да ли то онда значи да треба да прекинемо све наше разговоре са Кином?

(Војислав Шешељ: Не.)

Па како не? Са њима смо управо то исто урадили. Извините, са Народном Републиком Кином смо исто директно договорили, урадили,

направили уговоре. При томе, ово је меморандум о којем ви причате, а ја причам сада о уговору, и комерцијалном и финансијском. Дакле, и за Сурчин–Обреновац, и за Обреновац–Уб, и за Лајковац–Љиг, и за Прељина–Пожега, и меморандум су потписали такође за израду пројекта...

(Војислав Шешељ добацује.)

Само да завршим. Пројекат о техничкој документацији. Значи, да ли треба да прекинемо са Руском Федерацијом? Да ли треба да прекинемо с њима? Па исто смо то урадили са њима. Исто.

(Војислав Шешељ: Они су обезбедили.)

Ви мислите да је то јефтино? Је л' нама дао неке те паре? Па није нам нико дао, дебело их враћамо.

(Војислав Шешељ: Па дао је кредит.)

Па исто је.

(Војислав Шешељ: Није исто.)

Па исто је.

Само да завршим, само ја да објасним.

То је селективна конкуренција. Значи, овде са Кинезима можемо, а са овима не можемо? Ал' дајте да размишљамо шта радимо ми пре тога. Зашто смо урадили то с Кинезима? Зашто радимо с Русима, зашто радимо с Азербејџанцима? Да нисмо са њима свима кренули да радимо, вероватно би прошло 10 година док бисмо кренули да радимо неке друге путеве.

Али пре него што се одлучимо за било шта, много студија је урађено, много пројеката је направљено, много процена је урађено, много анализа је урађено да бисмо уопште дошли до тога шта је приоритет и шта желимо да радимо.

Дакле, ја мислим да треба пустити Владу Републике Србије – када донесе своје одлуке, она стоји иза тога – и да крене у разговоре, а да ли ће то бити или не, да ли ће бити неко други, видећемо. Све док није потписан уговор, то су ствари које и даље стоје врло, врло отворене. Само толико.

(Војислав Шешељ: Имам реплику. Моја мора бити последња у полемици.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шешељ, немате право на реплику.

Ево, већ тачно 70 минута слушах два професора и доктора наука, једног правника и једног економисту. Много смо и ја и моје колеге народни посланици научили из ваших дискусија и дискусије колегинице Михајловић.

(Војислав Шешељ: Моја мора бити последња.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Овај пут не. Пустите нас мало, обичне посланике.

(Војислав Шешељ: Онда по Пословнику.)

По Пословнику? Изволите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Члан 107. Министар Зорана Михајловић вређа достојанство Народне скупштине и износи неистине.

За разлику од кинеских и руских фирми са којима смо сарађивали – оне су обезбеђивале финансије, а наши државни органи и ангазоване агенције су обрађивали сваку понуду с аспекта наших домаћих критеријума и проверавали да ли је та процена извршена заиста коректно или не – овај „Бехтел“ је у разне афере био умешан. Поменуо сам малопре Румунију, сад помињем Хрватску – 145 километара је уговорено да раде по 30% већој цени него што је нормална, па је Европска комисија интервенисала. И, на онај начин на који сте хтели да уведете америчку фирму да купи забадава Смедеревску железару пре четири године, сад то радите са „Бехтелом“, на невиђено, где ће нам обрачунати бар 30% већу цену него што је нормална.

Е, пошто сам ја сад говорио по Пословнику, Арсићу, ти имаш право да ми одговориш, а министар Зорана Михајловић нема право.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шешељ, ја мислим да колегиница Михајловић није имала жељу да повреди достојанство Народне скупштине. Обратила се и вама и свим осталим народним посланицима са уважавањем.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.)

Реч има народни посланик Золтан Пек.

Изволите.

ЗОЛТАН ПЕК: Хвала.

Поштовани потпредседниче, поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Дамјановићу и колега Мартиновићу, наставите у ходнику расправу, пустите колегу да говори.

Изволите.

(Александар Мартиновић: Ај' ти мало води седницу по Пословнику.)

ЗОЛТАН ПЕК: Ја бих прво о Предлогу закона о потврђивању Оквирног споразума о економској и техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Мађарске у области инфраструктурних пројеката.

Као што знамо, сарадња између две државе, две републике у последњих неколико година је у свим областима на историјском нивоу, а један од основних циљева сарадње две земље је инфраструктурни развој обе земље.

Оквирни споразум је потписан у Будимпешти 9. фебруара 2018. године на заједничкој седници две владе. Споразум је потписан у циљу унапређења билатералне сарадње, економске сарадње у области

инфраструктурног развоја. Да би овај оквирни споразум ступио на снагу и да би започеле активности и реализација овог споразума, неопходно је донети овај закон што је пред нама.

Сарадња у оквиру овог споразума укључује, пре свега, управљање водом за пиће и отпадним водама, транспорт и одрживу мобилност, управљање чврстим отпадом, санацију и рекултивацију, заштиту животне средине и енергетику. Сарадња ће се обављати кроз развој и спровођење инфраструктурних пројеката, припрему стратешких и студија изводљивости, покретање пројеката модернизације и адаптације постојеће инфраструктуре, проширење и изградњу нове инфраструктуре, као и изградњу и реконструкцију инфраструктуре. Споразум још предвиђа техничку помоћ стручњака, професионалаца специјализованих за усавршавање државних службеника задужених за израду развојних планова и других области у вези са инфраструктурним пројектима.

Влада Републике Србије је 6. јула 2018. године именovala своје чланове у српски део Управног одбора, као што је и мађарска страна именovala своје чланове Управног одбора. Први састанак овог управног одбора је одржан у јулу месецу ове године. За спровођење Оквирног споразума стране ће основати надзорни одбор, који ће чинити представници одговарајућих министарстава и/или државних органа о којима се заједнички договоре надлежна министарства.

Споразум је закључен на пет година, уз могућност аутоматског продужења на додатних пет година, уз сагласност оба потписника Споразума. Са овим споразумом мислимо да је Мађарска ушла у круг стратегијских партнера Србије, као што је министарка рекла – Кина, Азербејџан, Русија, Турска итд. Значи, ми подржавамо овај споразум и због тога, наравно, гласаћемо за ове законе који су пред нама.

Други закон о којем бих нешто говорио је Предлог закона о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката.

Основни разлог доношења овог закона је да омогући ефикасније спровођење озакоњења или легализације незаконито изграђених објеката у Републици Србији, имајући у виду број незаконито изграђених објеката који су предмет легализације.

Према подацима Министарства, ако смо добро обавештени, у Републици Србији је поднета око 771.000 захтева за легализацију, а након извршеног пописа од стране Грађевинске инспекције евидентирано је и утврђено да још постоји око милион и шестсто незаконито изграђених објеката који дотада нису били евидентирани и за исте није ни био поднет захтев за легализацију. Укупно, значи, има око више од два милиона незаконито изграђених објеката; од тога, ако је истина, 50% се односи на стамбене зграде.

Шта су конкретни циљеви овог закона? Закон треба да подстакне једноставнији, ефикаснији, бржи и јефтинији поступак легализације, да власници незаконито изграђених објеката буду активне странке у поступку легализације, да сви незаконити објекти, уколико не испуњавају законске услове, буду озакоњени и уведени у легалне токове, додатно утицање на спречавање незаконите градње и, наравно, на уређење тржишта некретнина.

Битне новине су да ће сви објекти у Србији који нису легализовани јер не испуњавају услове прописане законом моћи да се руше одмах након другостепене одлуке, после одлуке о жалби, односно на основу коначне одлуке, а неће морати да се чека исход евентуалног спора на Управном суду.

Значи, као што је министарка рекла, у пракси је досада нарочито уочена појава да су сви бесправни градитељи, чак и када је био одбијен поступак легализације, покренули спор на Управном суду, који је трајао неколико година, и за време трајања спора на Управном суду ови објекти нису били рушени, него се настављала даља изградња и инвеститори су изградили зграде, продавали станове грађанима, а власници су узели станове који нису били легализовани и његова брига или легализација је прешла на нове власнике станова.

Са овим изменама држави се даје могућност да и најгоре случајеве бесправне градње, као што су градња на јавним површинама, у зони забране градње, попут зоне Аеродром „Никола Тесла“, сруши одмах ове објекте по коначности решења.

Уводи се обавезна провера видљивости на сателитском снимку за све објекте који се легализују. Значи, сваки грађанин ће моћи да изврши увид у сателитски снимак код органа надлежног за послове легализације, грађевинског инспектора или служби за катастар непокретности, а онда се уводи обавеза подношења пореске пријаве за порез на имовину пре добијања решења о легализацији.

Сви започети поступци легализације морају да се заврше у року од пет година како се не би оштетили они грађани који су градили пре доношења закона, а онима чији објекти нису потписани услед пропуста грађевинског инспектора, њима ће бити омогућена легализација.

На крају, забрањује се накнадно прикључење бесправних објеката на јавну инфраструктуру, а за јавна предузећа која то дозволе предвиђене су казне од милион и по до три милиона динара или кривична одговорност у поновљеном поступку.

Следећи закон је Предлог закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи. Ја ћу само навести неке битне новине у вези овог закона.

Припремни радови за објекте веће од 800 квадрата моћи ће да се раде без грађевинске дозволе, што би, према мишљењу струке, требало да убрза градњу ових објеката.

Уведен је и низ обједињених поступака како би се убрзале процедуре и тиме појевтинио процес саме изградње. Израда и доношење планских докумената проглашени су јавним интересом за Републику Србију. Уведен је и временски оквир за важење урбанистичког плана, који не може бити дужи од 25 година, са обавезом да сви плански документи донети пре 1. јануара 1993. године престају да важе даном доношења или даном ступања овог закона, али са обавезом доношења новог плана у року од 12 месеци, значи за годину дана.

Планови детаљне регулације се односе на период од шест месеци. Досад је то било годину дана. Градњом ће моћи да се баве само привредна друштва која имају лиценцу. Министарство грађевинарства ће издавати и одузимати лиценце члановима Инжењерске коморе Србије и обављаће надзор над делом послова Коморе, при којој ће формирати пет матичних секција уместо досадашње четири, а Скупштина Коморе имаће 60 чланова уместо 120.

Издвојио бих члан 15. Предлога закона који мења члан 36. Закона у смислу прописивања услова који су потребни да правно лице испуни како би могло да израђује документе пословног и урбанистичког планирања.

Значи, од 2003. године, када је донет закон, ова материја није била уређена и у петнаестогодишњој пракси је показала низ слабости јер се проверавање израде планских докумената вршило по једноставном поступку јавних набавки, где се, по правилу, од стране носиоца израде планског документа нису проверавали капацитети и референце обрађивача планских докумената, већ су као критеријум били само понуђени рок и цена. Ја сам био председник општине и, нажалост, ово у пракси је истина, јер имали смо пуно случајева. С друге стране, јавна предузећа основана од стране јединица локалних самоуправа имала су повлашћени положај у односу на друга правна лица, на привредна друштва која су уписана у одговарајући регистар за обављање делатности.

Значи, са предложеним изменама и увођењем новог правног института прекинуће се негативна пракса и изједначиће се положај правних лица са јавним овлашћењима и приватних привредних друштва и такође ће имати позитиван утицај на квалитет израде планских докумената.

Следећи закон пред нама је Предлог закона о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају. Разлози због којих су донете ове измене, као што је министарка рекла – неопходно је извршити измене у одредбама којима се уређује такси превоз.

Изменама и допунама су дефинисани услови за обављање такси превоза који ће важити за целу територију Републике Србије, односно биће једнообразни за такси превознике на целој територији наше земље. Наиме, у последњим изменама Закона о превозу у друмском саобраћају из 2011. године прописивање услова за приступање делатности такси превоза и утврђивање да ли привредни субјекти испуњавају све прописе и услове је било у надлежности локалних самоуправа.

Друга измена је важна за превоз путника који се обавља путничким возилом које је изнајмљено са услугом возача, тзв. лимо сервис. Ова услуга је непрецизно и непотпуно уређена Законом о туризму у смислу да се ова услуга не раздваја од услуге превоза, а нарочито из разлога што регистар субјеката који обављају делатност лимо сервиса никад није био вођен. Значи, не постоји овај регистар.

Следећа новина је, што се тиче инспекцијског надзора, да републичка, општинска и градска инспекција, због недовољних капацитета за контролу таксија и лимо сервиса, нису у могућности да у потпуности изврше контролу у складу са одредбама закона. За овај проблем пронађено је једно решење, давањем овлашћења комуналној полицији. У великим градовима нарочито ће ово доћи до изражаја.

Треба истаћи да је ово закон којим се уводи, нарочито за превоз путника оним комбијима са седам плус један или осам плус један... Када су комбији у питању, у овом закону је предвиђено да за обављање лимо сервиса мора се користити или мора се уградити дигитални тахограф. То значи, за ове превознике ће бити мало трошка, али мислимо да увођењем овог тахографа ћемо и утицати на безбедност саобраћаја. Пошто иду на велике релације, у иностранство, онда мислимо да је то, неком речју, позитивно за безбедност саобраћаја.

Као што сам рекао на почетку, Посланичка група Савеза војвођанских Мађара ће гласати за овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Александар Стевановић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ: Уважени потпредседниче, уважени представници извршне власти, даме и господо, у последње време није баш било лако бити опозиција из простог разлога што је нама лакше када добијемо лоше законе. У последњих пар наврата било је закона који су разумно добри. Међутим, овом приликом добијамо законе који су, како да кажем, побудили велику забринутост, барем у нашој посланичкој групи, и забринутост која је везана за развој Србије, иновативност у Србији, раст БДП-а и све ствари које су прокламоване као стратешки циљеви Републике Србије.

У овом излагању посветићу се посебно Предлогу закона о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају, јер он је код нас побудио највећу забринутост за ове ствари. Даћу аргументе због којих сматрам да чињенично, а не на вредносном нивоу, пошто око вредности увек можемо и да се сагласимо и не сагласимо, зашто мислимо да тај закон производи ризике за иновације, инвестиције и будући раст у Републици Србији.

Наравно, очекујем и да ћу добити добре контрааргументе. Ја бих био најсрећнији када би министарка успела да ме својим јаким аргументима убеди да грешим, али задржаћу једну велику дозу скепсе да се то неће десити.

Када говоримо уопште о иновацијама и када говоримо о информационим технологијама у Републици Србији, они су прилично јасно дефинисани у једном документу који се зове Предлог програма рада Владе Републике Србије. Код нас је колоквијално то познато као експозе премијера. Током ове две године у Скупштини код мене се пробудила љубав према читању експозеа и детаљној анализи. Ја се захваљујем једном колеги који је посебно утицао на то да ја исто почнем детаљно да читам експозеа и да заволим делове неких експозеа иако наша посланичка група не подржава Владу Републике Србије, ми смо опозиција.

У експозеу садашње председнице Владе Републике Србије, што јесте и програм Владе Републике Србије, јасно се наводи: „Дигитализација отвара нове могућности за квалитетнији живот грађана кроз већи број услуга, јефтиније услуге, доступније информације и знање, повезивање међу људима. Иако се често везује за технику, дигитализација је много више од тога, јер она пружа шансу за нова радна места која су боље плаћена. Дигитализација може увећати наш извоз и, што је најважније, она је наша прилика да зауставимо одлив мозгова и да преокренемо тај тренд. То говоримо на искуству наших најуспешнијих компанија из ИТ и креативне индустрије, које су нам у пракси показале како је дигитализација покренула точак промена.“

„Упркос увреженом мишљењу“, ја настављам да парафразирам, јер ово су речи са којима се само човек који је злонамеран или потпуно неупућен, неук, неће сагласити, „ја вас уверавам да су наши грађани већ спремни за ново дигитално доба“, потпуно сам сагласан, „и према најновијем истраживању Светског економског форума Србија је сврстана у најбоље трећине земаља у свету по нивоу технолошке спремности и по броју грађана који користе интернет.“ Дакле, и грађани и привреда Србије имају навику да користе интернет.

Такође, још једна ствар, ја сам одушевљен њоме био и када је изношен експозе: „Ова влада ће радити на промени постојеће парадигме и

начина размишљања у сваком сегменту друштва. Са четвртном индустријском, односно дигиталном револуцијом имамо шансу да надокнадимо заостајање и ухватимо прикључак са развијеним земљама. Та технолошка револуција фундаментално ће променити наше животе. Она је неминовна и незаустављива. Само победничка друштва иду у сусрет променама, не зазиру од њих. Ја дубоко верујем да је Србија спремна да предводи регион у променама које следе у стварању нових могућности за све. Очекујем да ће дигитализација побољшати живот.“
Фантастичне речи.

Такође каже се у експозеу: „Радећи на дигитализацији ствараћемо друштво које пружа једнаке шансе свим својим грађанима. Имамо добар основ који је поставила претходна влада и ја ћу је водити тако да задржим фокус на постављеном циљу, а на врху листе мојих приоритета биће дигитализација и образовање.“

Када се говори о коренима раста у том истом експозеу и где се помињу неке добре ствари које су остварене, опет кажем, само злонамеран човек би рекао да сад немамо раст БДП-а, који је нажалост највећим делом заснован на расту у електропривреди и пољопривреди, које су прошле године имале мизерну сезону, и расту у грађевини, што је за похвалу, али ту и даље имамо дилему око одрживог раста. Али да се вратимо на једну кључну реченицу корена раста: „За одрживу економску стабилност и инклузиван раст у годинама пред нама кључан је наставак реструктурирања привреде, посебно у делу јавног сектора, али и даље унапређење пословног окружења и ширење и модернизација производних капацитета и подстицање иновација и развоја.“

Такође, експозе каже: „Желимо да створимо државу која подстиче предузетништво и која олакшава поступак отварања фирми.“ Постоји цео један поднаслов у експозеу који каже: „Запошљавање кроз развој иновативног предузетништва и малих и средњих предузећа.“

Такође се цитира француски председник Емануел Макрон, што ја дубоко подржавам. Каже: „Дигитал није сектор, то је дубинска трансформација начина на који производимо, трошимо, учимо, радимо и размењујемо. Наша целокупна друштвена организација је редефинисана дигитално.“

Такође се наводи развој сопствених производа за свет и баш се истиче та битна ствар: „Развој сопствених производа у софтверској индустрији је нарочито важан, јер се тиме повећава снага целе економије.“ Истиче се да је тренутно проблем што највише радимо аутсорсинг, а не производимо сопствене производе.

Изнад свега – и да завршим са експозеом; да ја не будем баш дужи у експозеу од оних који су га подржали; ми, нажалост, нисмо могли због

неких других ствари; да је до дигиталне економије, одмах бисмо га подржали – правни оквир не сме бити препрека иновацијама.

У програму економских реформи 2017–2019. године, као кључном документу на основу кога се води наша земља, такође су истакнуте јако сличне ствари. Извештај Европске уније такође говори о стварима које се тичу дигитализације, конкуренције, инвестиција и иновација; истичу се неке слабости и, наравно, истичу се постигнућа која је имала Република Србија. Дакле, све у свему, из стратешких докумената потпуно је јасно да Србији један од приоритета које има, уз макроекономску стабилност, уз нови образовни систем, јесу и иновације, дигитализација, ИТ, иновативни сектори.

И онда смо се ми нашли у великој дилеми када смо прочитали постојећи закон. Наиме, решења која су присутна у закону раде неке ствари које се некако не уклапају, и због тога смо се ми јако забринули и наша забринутост је дубока. Уместо отварања тржишта у циљу интереса корисника превоза, ми имамо праксу задржавања фиксирања цена услуга, ограничавања броја пружалаца услуга, постављања неоправданих услова који подижу цену уласка на тржиште и онемогућавање савремених дигиталних сервиса, чиме се подиже цена услуге на вештачки начин. И, трошкова неефикасност, која је резултат борбе против иновација, сваљује се на крајњег корисника.

Када год имате фиксирање цена на нивоу који је изнад тржишног нивоа и ограничавање конкуренције, укупан вишак који се креира у једној привреди се смањује. А наш проблем, нашег друштва, јесте управо што се не креира довољно вишка, што имамо гране са малом додатом вредношћу.

Оно што јесте тачно, када ограничите цене, тј. када у ствари фиксирате минималну цену и ограничите број конкурената, да ћете ви имати већи произвођачки вишак, односно да ће бити боље онима који пружају услуге, али ће корисницима бити значајно горе. А када саберете та два вишка на нивоу друштва, то је неефикасна пракса.

Такође, измене у овом закону су противне, што се и може видети јасно, принципима слободне тржишне утакмице и самом програму који смо цитирали и у чијем цитирању ћемо увек уживати, поготово у деловима који се односе на смањење дигиталног јаза, дигитализацију традиционалних индустрија, а с друге стране отежава се улазак нових учесника, нових учесника који на другачији и бољи начин раде исте ствари.

Паралела би била, када коначно направимо брзе пруге у Србији, ја се искрено надам да нећемо предуго чекати, да се неко појави и каже – не може воз да иде 150 на сат јер аутобуси не могу брже од 100. То је паралела која се ту може јавити.

Уместо конкуренције и дигитализације, покушавамо сачувати старе моделе. Ти модели су функционисали, али ако желимо да будемо победничка Србија, Србија која је змај, тигар и све што можемо замислити, а то је жеља свакога који је добронамеран у овој земљи, па мораћемо да прихватимо да, када се деси иновација, негде неко трпи а негде неко губи. Да смо дословно примењивали ова решења, можда би и даље људи који се баве превозом уз помоћ племенитих животиња, које сви волимо, и даље тражили своје парче тржишта, али не као атракција туристичка него као легитимни провајдер превоза, и говорили да није фер да се уводе нове делатности.

И није то само нама својствено, да будемо искрени. Оног момента кад је у Сједињеним Америчким Државама лансирана електронска пошта, Поште Америке су рекле – па ми смо надлежне за то, и отприлике је била идеја – па хајде да издајемо електронске поштанске маркице, да се ми тиме бавимо, да то не иде тако брзо. Срећом, Америка је препознала замку таквог тумачења и одустала је од таквог принципа.

Ми заиста разумемо, у посланичкој групи Покрета центра, да је изазов регулације једна велика ствар, да је јако тешко одмерити где регулације треба а где не треба бити, иако смо сигурно сагласни да је треба бити што мање и да, кад је има, треба да штити потрошача и елементарну ефикасност и правду, која је циљ нама свима, ја сам потпуно сигуран у то.

Међутим, многе земље су пронашле начине како да иновације функционишу. У многим земљама иновације у области локалног превоза функционишу. Можемо рећи у Атини нема тога, најурено у Паризу, у Лондону, али касније ћу рећи зашто ми немамо такву могућност. Ако желимо бити максимално одговорни и градити тигра, змаја и Србију као победничку земљу која је боља од осталих земаља, зато што то показују објективни показатељи, а таман су почели да показују да пут није лош којим смо кренули.

Дакле, у суштини, ако се појави нови модел, основа је да се људи једнако третирају, без обзира што исте ствари раде на другачији начин. И, то јесте срж иновације. Иновација је радити другачије ствари, не радити их исто. Она увек има добитнике и губитнике. Имамо море примера у историји и Србије и света, имамо шаљиве примере, као апел произвођача свећа, имамо неке примере који су трагични, на пример када је конкуренција када је реч о производњи кикирикија у Америци направљена. Имамо трагичне примере, опет ћу се позвати, и у добрим земљама, као што је САД, где су исто ограничили тржиште осигурања, па зато имају најскупље здравствено осигурање на свету итд. и итд.

Управо је поента да ништа није заувек прописано, да не морамо радити на исти начин исте ствари. Јер да је тако, данас не бисмо можда

могли на аеродромима да користимо један од највећих изума, који је тривијалан, точкиће на коферу, јер, забога, тако смо убили посао носачима. И то је истина, али је свима нама заједно боље, и носачи могу да раде неке боље послове од тих. Конкуренција се мења. Природа тржишта се мења. Супермаркети продају гориво, а бензинске пумпе имају сличан асортиман супермаркетима и ударају конкуренцију ресторанима. Ресторани нуде бројне услуге. У свету су се неке апотеке претвориле у супермаркете. Све у циљу благостања потрошача. И овде кажем, у циљу благостања грађана Републике Србије.

Ограничење конкуренције никада не доводи до повећања вредности. Онај ко је ограничен од уласка конкуренције нема подстицај да иновира, а нама иновације требају као хлеб. Србија се може дугорочно и одрживо развијати ако постане змај иновација, ако креативни и паметни људи Србије иновирају. А нема много таквих примера где смо били креативни и успешни, и то је истина. Ако домаће фирме инвестирају... Странце смо привукли, није то спорно, али домаће инвестиције каскају. Без тога ћемо тешко имати дугорочно стопе раста 5-6%, а то нам треба да затворимо јаз са осталим земљама Европске уније. Да не причамо о плати од 500 петсто евра, него о плати од хиљаду евра за десет година, и да то треба да буде наш велики циљ. Не можемо ако убијамо иновације. Ако имамо домаће фирме које понуде нешто што је другачије, што има извозни потенцијал, што се појави на другим тржиштима и ми кажемо „то не може у Србији, морате да радите као и сви остали“, није добро. Није добро, лоша се порука шаље.

Ја знам да сте желели увести ред, знам да је једна група била тужна што су се појавили конкуренти, али мислим да не можемо стајати на точку против иновација. Иновације можемо зауставити, није спорно, али на крају ће тржиште и грађани дати одговор да је то незаустављив процес.

И да се опет вратим на Лондон, Атину, Париз, где су иновације у области локалног саобраћаја заустављене. Они то себи могу да приуште, са платама од 4.000 евра месечно могу себи да приуште. Европа може да буде, како је посматрају Азијати, госпођа у најбољим годинама, једна елегантна пензионерка, где је јако удобно живети. Али ми, нажалост, идемо у правцу да будемо сиромашна пензионерка. И то не смемо себи дозволити. Ми морамо да гриземо, да будемо иновативни, да тражимо нову вредност и да не учинимо ниједним нашим потезом било шта што би тај процес спутало.

Ја волим да се вратим на једну ствар када говорим о неким гранама, много ми је драг пример. Види се по томе, мало сам емотиван. Волим иновације, волим кад се надмећемо, волим кад Србија побеђује, кад смо бољи. Не само у спорту, у свему. Кад добијамо похвале. И наша влада кад

их добија. Мени је драго кад добија, не кад је критикују. Али овај пут имам разлога да критикујем, и то доста разлога да критикујем.

Знате ли ви ко је Токинг Том? Вероватно знате. Већина вас има неки таблет, имате децу и имате тог електронског мачка, зове се Токинг Том. И, тај електронски мачак понавља оно што ви њему кажете. Ништа специјално, можете да га помазите, нахраните, један виртуелни љубимац. Е, шта је ту интересантно? Токинг Том је последњи пут продат за милијарду долара.

То су две вредности по којима је продат НИС. И онда се поставља питање – да ли ћемо ми овом поруком, уместо да од једног неког Токинг Тома који се произведе у Србији, у нади да ћемо имати добре производе, као што их је имао „Нордеус“ кад је лансирао „Илевен“, симулацију фудбала, да ћемо имати добре веб-сајтове и сличне ствари, да ли је порука коју овде шаљемо та да не треба иновирати или да треба бити опрезан која је иновација добродошла а која није? Ја мислим да не треба. Ја мислим да у Србији треба да имамо много људи који ће створити нове електронске мачке, зато што се могу продати за милијарду.

А шта је интересантно у целој тој причи када говоримо о електронском мачку? Па када би електронске животиње имале националност, он би био Словенац. Значи у Словенији је могло, може и код нас. Једнако смо леви, једнако смо паметни, једнако волимо да иновирамо, једнако волимо да се зезамо, једнако волимо да се добро разумемо, једнако волимо да уживамо у животу.

И зато вам кажем, забринути смо. Нисмо злонамерни, не желимо бити злонамерни, јер поштујемо вољу народа и поштујемо неке ствари. Поштујемо овај грб који овде стоји и знамо да се са Владом не морате сложити, ни са већином, не морате да је волите, али морате да је поштујете. И стога кажемо забринути смо како ће се то одразити на будуће иноваторе, на инвестиције и на домаће фирме. Јако смо забринути и мислимо да закон треба променити и отклонити рестриктивне одредбе које нису у духу конкуренције иновација.

Ми ћемо поднети одговарајуће амандмане у нади да ће то бити учињено, јер верујемо да је заједнички интерес, опет кажем, да Србија буде и змај и тигар и најлепша земља за бизнис и иновирање. Позивамо вас да добро размислимо о тим амандманима, јер не би ваљало да шаљемо поруку да ово није добро место за иновације, а поготово за српске иновације.

Овај пут смо били мало оштрији, и мало емотивнији, али мислимо да је проблем који се овде јавља такав да ће резултирати лошим консеквенцама на раст БДП-а, на раст иновативности, и због тога смо дубоко забринути.

Волео бих да чујем аргументе који су опречни и да, ако треба, издискутујемо мало, јер верујемо да је министарка једна више него компетентна особа, а оно што знам јесте и да је једна од највреднијих особа у Влади Републике Србије и ја јој за то увек скидам капу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Радо ћу да вам одговорим, али кад говорите о аргументима, прво овако. Ја нисам чула ни један једини аргумент који каже да Предлог закона – чак ни то нисте рекли о ком предлогу закона је реч, али претпостављам да је Предлог закона о измени и допуни Закона о превозу путника у друмском саобраћају – пошто смо имали ту одређене групе које су се све време појављивале и покушавале под плаштом дигитализације да нам објашњавају у ствари како ћемо да ограничимо конкуренцију. То је некако постала пракса у Србији. Чим некој интересној групи нешто не одговара, онда они то подведу под неку другу причу, па кажу – ево, ограничиће конкуренцију, неће моћи да се ради, нећемо моћи да се развијамо, пашће друштвени бруто производ итд.

Не. Дакле, оно што смо урадили изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају, ми смо учинили све да смањимо сиву економију, која дефакто постоји управо делом настала због тога што су се многе делатности, односно делатност такси превоза се обављала без одобрења која су морала да постоје у складу са овим законом.

Према томе, нико не ограничава конкуренцију, нико не ограничава дигиталне апликације, али морате да имате одобрење. Не само у Београду, него у било којој држави, граду на свету. Ви имате чињеницу да у Бриселу и Риму постоје правила за улазак на тржиште. Дакле, није тачно да је сад Србија направила нека ограничења за улазак на тржиште.

Зашто се праве уопште ограничења за улазак на тржиште? Праве се пре свега ограничења броја лиценци, које су, дакле, засноване у односу на број становника, на туристе, на пословна путовања, на све оно што један град, једна велика или мања локална самоуправа живи у свом животу. У складу са тим дефинише се дакле и број, односно, пре свега, ограничава се број лиценци. То што радимо ми, раде сви велики градови на свету. Ништа се данас не разликује такси превоз у Београду од Њујорка, Рима, Брисела, Атине итд. Према томе, нема разлога за бојазан уопште у том смислу да неко ограничава конкуренцију.

Такође, не постоји ниједно такси удружење које данас има монопол, кад говоримо о таксистима. Ви имате 24 удружења главна у Београду, која имају највећи број, 60% су предузетници, између осталог, у структури таксија на територији Београда. Дакле, нико нема монопол о којем сте ви негде покушавали да овде говорите.

Још једна ствар. Ја сам вас слушала све време док сте говорили. Ви сте о свему причали, о ресторанима, кикирикију, домаћим инвестицијама, страним инвестицијама, дигитализацији, о свему, само нигде није било аргумента, извините, на основу чега ви мислите да је ограничена конкуренција и да ће то довести до пада бруто друштвеног производа, пошто сте то и рекли. Значи, нема проблема око тога, радимо исто као што ради цео свет, само морају да постоје одобрења. Они који су радили без одобрења, то више, просто, неће моћи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Александар Стевановић.

АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ: Хвала.

Ово је била једна солидна размена; наравно, нисам ни очекивао да ћемо се сагласити о свему. Рекао сам на који закон се односи, али, наравно, у 20 минута свакоме падне концентрација, чак и ја у својим излагањима се понављам. Дакле, није ништа спорно око тога.

Дакле, проблем је – ако ограничавате сиву економију, то не радите тако што ограничите понуду. Једноставно, то је погрешан пут. Ви, ако хоћете да ограничите сиву економију, дате стимуланс људима да улазе у легално, а не ограничавате. По тој логици ја могу да кажем да са истом логиком, истом снагом можемо ограничити број фризера. Исто се састане комисија, каже колико се људи шиша, колико је мушкараца ћелаво и дођете до тога. Можете да ограничите број било чега. Састане се комисија инжењера, трговаца и кажу треба баш толико.

Али не, у успешним земљама, а мени је драго што сте много пута одбацивали неке неокомунистичке мантре које су се јако често чуле у овој скупштини и били у прилог томе да су потрошачи суверени и они одлучују колико нам чега треба, својим новчаницима. Демократија је, рецимо, супер. Али нема веће демократије него кад гласате новчаником, па кад извадите 500, 1.000, 2.000 динара и тако свако од нас. Савршена демократија. Дакле, конкуренција одређује, потрошачи одређују колико нам треба, не струка. То јако личи на централнопланске моделе.

То што у неким земљама то постоји, ја кажем – ја сам свестан. Можемо и набројати градове. Ја знам тамо где су тржишта потпуно регулисана дозлабога. Па, ето, у Рејкјавику не можете ни користити такси ако нисте богат човек, одраће вас. Али исто знам да у Њујорку имате и „Лифт“ и „Убер“ да користите, и „Виа“. Три провајдера превоза. Конкуренција постоји. И, оно је питање за нас, ми можемо имати услове за улазак на тржиште, али је питање да ли је то права ствар. Да ли треба да имамо што више провајдера или треба да имамо једног? Ја, вредносно, а и са становишта ефикасности, говорим да је боље имати конкуренцију различитих начина задовољавања исте потребе грађана.

(Председавајући: Приводите крају, колега Стевановићу.)

Само још једна ствар.

Хвала вам на толерантности, потпредседниче Скупштине.

Овде је реч о томе, наравно, нема монопола, али ви кад пропишете цену, број понуђача, то се зове картел и то је опет нарушавање конкуренције. А то није добро. Нама треба конкуренција да бисмо били јаки, као наши спортисти на пример.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Зорана Михајловић.

Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Само једна реченица; за све, не само за вас. Никакав проблем не постоји да ради и „Убер“ и „Кар го“, „Јандекс“ већ ради, али мора да испуни услове Закона о превозу путника у друмском саобраћају и мора да има одобрење. Разлог зашто то мора – хоћемо квалитет и возила и возача, и хоћемо да они људи који изађу из такси возила имају квалитетну услугу и да то можемо да контролишемо. Дакле, сви могу да раде, али морамо да радимо у складу са законом. Досада је постојало неколико закона, разноразне ствари су се чиниле; ово је један од начина да имамо уређено тржиште.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18.00 сати због потребе да Народна скупштина што пре донесе акта из дневног реда ове седнице.

Колега Стевановићу, немате право на реплику.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала, председавајући.

Поштована потпредседнице Владе, ја желим да се извиним због мизогиних изјава и напада којима сте овде били изложени и жао ми је што је Парламент Србије ушао у круг парламената у Европи, имате један извештај од пре неколико дана, да преко 85% посланица у парламентима широм Европе су изложене сексистичким нападима. Жао ми је што се такви напади дешавају у Парламенту Србије и подсећам председавајуће да је њихова обавеза да воде рачуна о реду на седници Скупштине, да не треба нико овде сам да се брани ни од посланика, ни од министара, ни од других гостију који учествују у раду Скупштине Србије.

Сада бих говорио о ових 10 тачака које ви данас образлажете. Нажалост, и ова седница је сазвана у овом лошем маниру, по скраћеном поступку. Шест тачака дневног реда су измене и допуне закона донете по хитном поступку. Само два закона су прошла јавну расправу, остали закони нису прошли јавну расправу. Читајући и оно образложење које сте ви послали, али и добијајући неке коментаре видим да је пропуштена

прилика да сви заинтересовани кроз тај поступак јавне расправе кажу своје мишљење и можда допринесу неким бољим решењима.

Слушали смо, колега Стевановић је малопре говорио о томе, о изменама и допунама Закона о друмском саобраћају и чињеници да је неколико удружења која се баве ИТ индустријом у Србији изнело замерке и тражило да се овакве измене и допуне закона не усвоје. Нећу сада понављати аргументе о којима смо у Скупштини већ чули, али исто тако имам информацију да, рецимо, за закон о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају нису учествовали људи из центра које се бави овим истраживањем а нису њихови директни представници, учествовали су неки људи који су били позивани без одлуке саме управе, и они нису могли да кажу своје мишљење иако се, кажу, највећи део ових измена односи управо на њихов рад.

Такође, транспорт опасне робе – није било јавне расправе, била су нека радна тела, али није тачно оно што се наводи у образложењу, како неће бити нових трошкова, како ће се повећати безбедност, јер ће бити нових трошкова јер се предвиђају неке нове таксе, а ствари везане за безбедност нису сада ни додирнуте кроз измене и допуне овог закона.

Закон о планирању и изградњи јесте закон који је имао јавну расправу и, оно мало што сте ви говорили у представљању предлога законских решења која су данас пред нама, говорили сте о томе како ће сада бити укинута надлежност Инжењерске коморе за издавање или оспоравање лиценци, наравно да су људи из Инжењерске коморе против тога. Ви сте са жаљењем овде констатовали, изразили сте жаљење како нисте могли у претходних неколико година да наметнете Инжењерској комори да ради оно што ви мислите да треба да ради и како ви мислите да треба да ради и ово је први корак назад.

Укида се коморско организовање стручних људи. Поново се, значи, директно сада уводи Министарство као надлежно за издавање, оспоравање лиценци. То је корак назад. Покушавали сте годинама да сломите отпор у Инжењерској комори који постоји вашим идејама и вашем начину рада и, пошто нисте то успели на разне начине, сада сте применили овај крајње груб и непринципијелан начин – наметнућете се као врховно тело изнад струке. Ја се бојим да је ово само почетак, да ће се слично решење пронаћи за Лекарску комору и за све друге који нису спремни да слепо слушају оно што Влада ради. А људи то неће да слушају зато што Влада не ради како треба, зато што Влада у свом раду не слуша струку.

Пуно пута смо о томе говорили овде, како је пример неслушања струке пројекат „Београд на води“. Ко су били инжењери који су ту

потписали та решења? Где они раде? Где су њихове лиценце? Ја бих волео да је њихова лиценца опозвана. Ко је могао да испројектује онакво ругло усред Београда? У крајњој линији, видим да нису знали ова истраживања председника Републике о штетности вишеспратних зграда на наталитет. Вероватно зато ови инжењери нису добри, јер они нису знали то. Па ћемо сада лиценце да оспоравамо свима који праве зграде више од четири спрата, јер то утиче на наталитет, како каже председник.

Али те ствари нису за шалу. Онако како се данас ради у грађевинарству у Србији, само ове године својим животом је платило 29 људи. Двадесет девет људи је погинуло досада у овој години на градилиштима широм Србије. Од тога једна трећина нелегалних радника је била. А како неко ради нелегално? И сад долазим на Закон о озакоњењу, о коме ћу највише говорити.

Био је ред, потпредседнице Владе, да кажете резултате Закона о озакоњењу који је ова скупштина усвојила пре три године. Ви сте били ту. Подсетићу вас на ваше речи, како сте завршили своје излагање: „Ово је само први корак, да усвојимо закон, а други, једнако важан корак је да се тај закон примени у пракси и, наравно, наша ће бити одговорност, дакле пре свега мене као министра, да се закон примени у пракси. Ја вам кажем, ми ћемо овај посао решити“. То сте изјавили пре три године, ово су ваше речи.

Да видимо како сте ви тај посао завршили за три године. Дали сте нам податак да је по попису који је извршен у складу са Законом о озакоњењу, да се по том попису налази, у овом образложењу закона пише 2.041.000, а ја сам гледао сад податак, ову табелу на сајту Министарства, где је нешто мало више од 2.050.000 објеката. Али нигде не кажете колико је за ове три године завршено озакоњења. Да ли је истина да је завршено само 177.000 до августа месеца? Значи, од два милиона, колико има на попису, ви сте успели за три године да завршите 177.000; то је мање од 10%. И чија је сад то одговорност? – ја постављам питање овде. Чија је то одговорност, министарка, ако се присетите, када је усвајан закон, рекли сте 770.000 захтева за легализацију већ постоји и једино што ти људи треба да ураде да би били легализовали, пошто су поднели сву документацију, јесте да плате таксу, која је пет хиљада, десет или не знам колико хиљада, никад мања у историји. И да ли је могуће да тих 770.000 није завршено, ако је требало за три године само таксу да плате? Па шта сте ви радили, ви као министар, који сте рекли да је одговоран за спровођење овог закона? Ја бих рекао да ви нисте радили ништа по овом питању.

Ја постављам питање ваше одговорности сада. Једну једину реч овде нисте рекли о резултатима примене закона досада. Једну једину реч нисте рекли о томе колико се данас у Србији и даље дивље гради. Јесте ли

рекли када сте овај закон образлагали – да вас сад не цитирам; ако тражите, могу и да вас цитирам – да је један од циљева Закона о озакоњењу да исправите све неправде и неспособност у претходних 18 година, много сте пута говорили 18 година, а нарочито од 2000. године, како ћете ви сад све то исправите и како ћете да прекинете са праксом нелегалне градње? А шта је данас ситуација на терену? Преко 20% градње у Србији је нелегално. Гради се без грађевинске дозволе, коју ви наводно издајете за два, три, пет или не знам колико дана.

(Народни посланици добацују.)

Шампиони на Дуинг бизнис листи? Па нисте шампиони, Рамуш Харадинај, ваш коалициони партнер, бољи је од вас на тој Дуинг бизнис листи.

Сад ја вас питам – ако је то све тако сјајно, зашто се дивље гради у Србији? На тим дивљим градилиштима, подсећам вас, погинула је једна трећина од ових 29 људи. Ко је одговоран за то?

И какве измене ви данас предлагате? Измене које је Влада усвојила на седници 11. октобра. Ми данас, седамнаестог, расправљамо о томе. Без било какве јавне расправе, без било чега.

Шта ви предлагате? Прва ствар коју предлагате, сада предлагате да цео онај посао који је урађен по закону, односно морао да буде завршен по закону, значи да се у року од годину дана направи овај попис, на коме се, како видимо, налази 2.050.000 објеката, да цео тај посао се сада баца у воду, јер он више није битан. Битно је шта се налази на снимку. На сателитском снимку из 2015. године. То је сада основ за озакоњење, оно што се налази на снимку.

И сад, врло је занимљиво. Ако прочитамо члан 6. важећег закона, став 4, шта он каже о сателитском снимку? Каже овако – сателитски снимак из овог члана мора бити доступан на увид грађанима у електронском облику на интернет страници министарства надлежног за послове грађевинарства.

Да ли је то могуће данас? Да ли је могуће да грађанин оде на интернет страницу министарства надлежног за послове грађевине и оствари увид у сателитски снимак онако како каже члан закона? Није. Ево, министарко, кад одете на ту страницу, ово вам се појави – *page not found*. Значи, толико о транспарентности рада. Толико о томе да грађанин по закону може да оствари увид у сателитски снимак.

И, наравно, ви то мењате. Ви мењате ту ствар. Значи, оно што је сада основа за озакоњење неће бити доступно грађанима на интернету, него ће морати да оду код органа који је задужен за издавање решења о озакоњењу и да тамо остваре увид. Да ли ће тај грађанин морати да плати неку таксу – то је моје питање за вас – да оствари увид у тај сателитски

снимак? И, да ли ви очекујете да ми вама верујемо да је то снимак из 2015. године? То је кључно питање овог закона. То је кључно питање, шта је на том снимку и кад је он направљен, јер тај снимак је једини сада основ да се озакоње објекти који нису на попису, односно за њих није поднет захтев за легализацију по оним старим законима.

А зашто је то важно? Да, једноставно, говоримо отворено. У Србији је, по неким проценама, од милион па можда до два милиона метара квадратних саграђено последње три године, нелегално, и чека легализацију. Паре које се узимају за то су од 20 до 50 евра по квадрату. Двадесет до педесет милиона евра неко од нелегалних инвеститора хоће да да неке у држави да би легализовао то што је градио без дозволе. Да ли ви и на који начин отварате врата да се те паре узму? Не да уђу у буџет, јер таксе остају исте, него да заврше у нечијим приватним џеповима. То је оно што је највећа наша бојазан и замерка на предложена законска решења.

Такође, ви бришете, а много сте се хвалили том одредбом, бришете обавезу да локалне самоуправе средства која добијају од такси користе за уређење грађевинског земљишта, прибављање грађевинског земљишта у јавну намену, изградњу и одржавање објеката јавне намене и комуналне инфраструктуре. То је став који постоји у члану 33, где да се троше паре. Ви сада то бришете, а говорили сте кад је усвајан закон – неће моћи локалне самоуправе да троше паре на плате, него ће морати да троше наменски. Ви сад бришете ту намену. Значи, моћи ће на плате, новогодишњу расвету, певајуће фонтане, јарболе, не знам ни ја какве глупости све се праве по Србији данас. То је политика коју ви овим законом сада спроводите, појачавате и легализујете.

Такође, оно што ми је посебно невероватно, уводи се да та такса која је, како ви кажете, минимална, смешна, никоме није проблем да плати, да ту таксу сада неће плаћати за озакоњење објеката организације и институције Републике Србије и органа локалних самоуправа, аутономне покрајине, обавезног социјалног осигурања и слично. А где је одговорност за те који су градили нелегалне објекте испред државних органа? О чему ми овде разговарамо? Како је могуће да државни орган гради нелегално и да има нелегалне објекте и да онда неће да плати таксу још на то? То сад уводите, то раније није било.

И сада, ја бих стварно волео одговор – да ли ви мислите да ћете овај посао завршити за пет година, како предлагате у члану 26. измена и допуна Закона о озакоњењу? Значи, понављам, имали сте три године. За три године 177.000 предмета решено, а имамо овде по овом попису 2.050.000. Вероватно на том снимку има још, а вероватно има што није на снимку а не знамо како ћемо да легализујемо још много више.

Ено један на врху Србије, наврх Копаника саграђен објекат, и ја сад вас питам – када ће тај објекат да буде срушен? Докле ћете ви и министар Стефановић да се играте жмурке, да се играте жмурке да ли је полиција позвана или није позвана, хоће да да асистенцију за рушење или неће да да асистенцију за рушење? Више од годину дана тај објекат тамо постоји, ради, прикључен на струју. Од другог државног јавног предузећа узима струју. Ко је за то одговоран? Је ли то могло досада, по важећим законима? Није могло.

Докле ћемо да се играмо жмурке, да тражимо неку фамозну инвеститорку из Смедерева која се не појављује на силним рочиштима? Ако хоћете да покажете озбиљност државе да реши проблем дивље градње, онда срушите то. Сад до краја недеље срушите тај објекат. Крените овде мало по Београду, срушите не 500 објеката колико је срушено за ове три године, и то углавном неких шупа и не знам чега, него срушите... Ено тамо доле на Звездари човек је на два спрата дозидео нелегално пет. Пет спратова је дозидео. Раде радници, гледам пре неки дан, раде наврх зграде, нема им заштитне опреме, нема ничега.

Ове ствари не могу да прођу без озбиљне расправе. Не може ова расправа о Закону о озакоњењу да прође без постављања питања ваше одговорности. Сами сте себе означили као особу која ће бити одговорна за спровођење овог закона, сами сте рекли – ја сам одговорна. Критиковали сте све пре вас, како нико ништа није знао и ништа није радио, и да ћете ви сада доћи и све урадити како треба, а сада нема те одговорности. Ништа нисте рекли о томе како сте посао урадили. Законом предлагате да нема више казних одредби за оне грађевинске инспекторе који нису направили програм пописа, а знам да је у неким општинама програм пописа по овом закону урађен на прави начин, да су донета решења за све објекте који нису били у процесу легализације и који је требало по важећем закону, онако како сте ви замислили, да се легализују, али нажалост бројне општине нису то урадиле, односно локалне самоуправе. Али ви сте преузели одговорност, ви сте рекли – ја сам одговорна.

И, ја сад постављам питање – министарка, потпредседнице Владе, како ћемо да меримо ту вашу одговорност? Тако што очекујете да добијете нашу подршку сада? Да се продужи рок, да још пет година чекамо да се заврши процес легализације? А, понављам, за три године сте урадили мање од 10%. Без одговора на то питање ова расправа не може да се заврши, јер ви сте ти који је требало да заврши овај посао. Имали сте све механизме, сами сте донели овај закон, није га донео неки ваш претходник. Три године сте радили по овом закону и посао нисте завршили. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Овако, лепо сте рекли – ми смо замислили да завршимо процес озакоњења нелегално изграђених објеката насталих претходних 30 и више година. Тако је. Ми смо бар замислили и кренули да тај посао реализујемо. Број решења о озакоњењу који је направљен у претходних неколико година, односно од тренутка доношења Закона о озакоњењу, већи је него претходних 25 година. Дакле, у праву сте, 183.000, а пописаних објеката 1.659.307.

Оно што је Министарство и оно што је била надлежност Министарства у року у којем је речено, а тада је једини рок који је постојао рок пописа објеката, Министарство је то за годину дана урадило. Оно што је дефинитивно недостајало и ја сам од оних људи који, пре свега, никада не одустају, а друго, мислим да смо из праксе видели где још постоје проблеми. Могли смо да урадимо две ствари. Могли смо да се правимо луди и да не мењамо уопште закон, и да то буде и даље овако како јесте, и да оне ствари где видимо да постоје проблеми да то не решавамо. Ја нисам таква, ова влада није таква, ја сам сматрала да морамо да покушамо све како бисмо овај процес завршили у неком периоду испред нас.

Значи, није ова влада дошла у ситуацију да има 50.000 нелегално изграђених објеката, него смо ми пописом установили готово два милиона нелегално изграђених објеката. Одмах да буде јасно, ништа се не поништава. Дакле, ништа није пуј пике не важи у односу на закон који је већ претходно донет. Овде само стављамо додатне начине како желимо да обезбедимо да оно што може да се озакони, озакони се, дакле оно што је пријављено већ, а да оно што не може да се озакони, када говоримо пре свега о бахатим инвеститорима и свему ономе што је настало од тренутка доношења закона, е, то не може никада да се озакони и да нађемо начин како ћемо то решити.

Када говорите о одговорности, ја мислим да је свако до нас овде да говори о одговорности, о својим правима и својим обавезама. Дакле, оно што је урадило Министарство и Влада Србије, створили смо услове, то је наш посао. Оно што је била надлежност Министарства је урађено. Чак и за објекат који помињете, све што је била надлежност Министарства је урађено.

Ово министарство је, ако говоримо о рушењу, дакле ако говоримо генерално о рушењу, ово министарство је у претходном периоду урадило све инспекцијске налазе, 76 објеката у националним парковима, зато што је то наша надлежност, а није град, и није обала, и није локална самоуправа наша надлежност, Министарство је то урадило. Оно где дефакто постоји проблем и увек је постојао, јесу инспекције, локалне инспекције у највећем броју случајева. Не свуда; негде оне раде одлично, негде не раде како треба. Дакле, ту ствари морају да се мењају.

Држава и овог пута, новим мерама унутар овог закона које смо ставили, то и даље није довољно, ми као цело друштво морамо да знамо хоћемо ли да решавамо то питање или нећемо да решавамо. Дакле, то није питање само Министарства грађевине, то је питање јединица локалних самоуправа, свих других министарстава, ако хоћемо с тим да се изборимо.

Али у једном тренутку то је питање, наравно, и свих грађана – хоћемо ли да купујемо нелегално изграђене објекте? Они ништа нису јефтинији, да буде јасно. Дакле, они једнако коштају или ће коштати још много више једног тренутка када се схвати да не можете уопште да радите било какав промет с таквом некретношћу.

Према томе, мислим да измене и допуне закона су морале да се десе, управо зато што се у пракси видело шта су додатни проблеми, које ми нисмо могли да детектујемо пре три године, за које просто нисмо знали да могу као такви да буду проблеми.

Значи, друга ствар, ништа, али баш ништа не престаје да важи, пошто сте били рекли како сада ништа, све се баца у воду итд. Значи, попис је завршен, оно што је у попису, то се ради, све што је настало и што се гради након тога, није могло да буде озакоњено, не може ни данас, не може ни по овом закону да буде озакоњено.

Затим, везано за још једну важну ствар коју сте поменули, то је закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, Инжењерска комора. Ја сам заиста све ово време и стално бирам речи када је у питању начин организовања Инжењерске коморе. То што је урађено 2003. године од стране ваших колега, мислим да је Шумарац и даље председник Инжењерске коморе, то што се радило унутар Коморе, то је држава у држави. То није имало никакве везе и каквог смисла са оним квалитетним, правим инжењерима, који заиста постоје и раде.

Око 70.000 лиценци постоје, од 2003. године су издате. Од 2003. године до, ево, данашњег дана, одузете су две лиценце. Две! И када помињете било који град и незадовољни сте неким пројектом, па обратите се Инжењерској комори. Они су ти који су издавали или укидали лиценце, Суд части Инжењерске коморе. То шта су инжењери, поједини, не сви, јер није у реду, управо морамо да направимо разлику између оних који су квалитетни и оних који то нису, између оних који су управљали Комором и користили Комору за све друго а не за оно за шта заиста јесу, а то је пре свега издавање лиценци, стручни испити и издавање лиценци. Е, зато ово радимо, зато што смо прошли тај период.

Ја сам то мишљење о Инжењерској комори имала и пре две године, али сам сматрала да треба да покушамо на све начине да Инжењерску комору учинимо транспарентном, под један, јер она то није данас, и да је учинимо комором која ће заиста да се бави струком и издавањем лиценце.

Ми смо имали ситуацију да Инжењерска комора практично годину дана није издавала лиценце, али су се зато бавили политиком фантастично. Немам ништа против у слободно време, али зна се шта је Инжењерска комора и зна су шта су њени послови. Нећу уопште да будем лична, али је такође чињеница да од целе те плејаде људи, бившег министра, дакле од Шумарца и свих осталих, чувања оних пројектаната који су радили лоше пројекте – нису их они правили за време док сам ја министар, него управо за његово време – ми смо имали ситуацију потпуног колапса у издавању лиценци, нисмо имали могућност да погледамо уопште транспарентно приходе и расходе Инжењерске коморе. Извините, неке ствари морају да буду, ако уређујемо све, онда ћемо уредити Инжењерску комору.

И, мислим да је потпуна демагогија и покушај добијања неких политичких поена та прича – знате, они не мисле и не раде како, не знам, неко хоће, па зато ће сад Инжењерска комора да буде под Министарством. Нетачно. Једино овако ће да буде заиста на прави начин стручна и независна, а не на начин који смо имали досада, нажалост. Седамдесет хиљада лиценци, од тога је озбиљно питање који број њих уопште заиста треба да има лиценце.

Оно што сам видела у неком од амандмана – и мислим да је добар предлог и мислим да треба да га прихватимо, видећемо, разговараћемо и на Одбору – јесте да свакако, ако сте добили лиценце, ниједна лиценца није одузета и неће бити одузета. Али шта је проблем да се након пет година провере лиценце? Шта је проблем да видимо да ли заиста идете, просто, укорак с временом? Нама се дешава сад ситуација из праксе, дакле радимо толико објеката, нама се дешавају ситуације да пројектанти, наши, који имају лиценце, не знају за модерна, друга, светска решења. Не знају. Никад чули, никад видели, нису се образовали у том смислу. Оног тренутка кад су завршили факултете и добили лиценце – крај. Велики део њих. Значи, зашто их не бисмо проверили? Зашто те лиценце да не буду проверене? Па ми градимо инфраструктурне пројекте, па од куће да градимо?

Дакле, имали смо ситуације да пројектанти потписују пројекте где вам пада кров у Баба Вишњиној. Па тај пројектант је то потписао. Ко му је одузео ту лиценцу? Никад нико. Ко је требало то да уради? Инжењерска комора. Ми имамо ситуације да нам пројектанти потписују кошаркашке дворане где из првих пет редова не видите уопште терен. Ко је требало ту лиценцу да укине? Инжењерска комора.

Према томе, приче о Инжењерској комори, о томе да је у питању било каква врста мешања политике су нетачне. Нама треба стручно тело, тело које ће заиста да ради свој посао, да издаје лиценце и да се бави пре свега струком, а не нечим другим.

У окружењу имамо исту ситуацију, да је министарство то које издаје и укида лиценце.

Хвала лепо. Извињавам се, била сам мало дужа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала.

Замолио бих потпредседницу Владе, кад каже има у окружењу, да каже где тачно има у окружењу, а где нема то решење да министарство, па да пребројимо где има, а где нема и шта је, да кажемо, нека пракса.

Значи, није пракса да Министарство замењује Инжењерску комору у послу издавања лиценци и одузимања лиценци. То није пракса. Али ово што сте сада рекли, пошто се нисте ограничили само на ваше министарство, оправдало је моју бојазан, да ће политика Владе, како сте ви говорили, бити таква да заведе ред. Па ћете вероватно да заведете ред, ако не можете да их дисциплинујете, у Лекарску комору, Адвокатску комору и друга удружења. Ви мислите да треба да контролишете све?

А како је то кад контролишете све, ево, видели смо на примеру овог закона о озакоњењу. И, да се вратим на њега. Ви сте покушавали овде, објашњавајући, да се оправдате говорећи – моје министарство је урадило све, Министарство је урадило све, Министарство је урадило све. Па проблем зашто ми не можемо у овој држави да зауставимо нелегалну градњу је зато што нема одговора државе него има одговора Министарства, или га нема.

Слажем се с вама да не може Министарство само, али кажите ми – у којој то локалној самоуправи постоји проблем и ко је тамо на власти? Ево, објасните ми овде у овој табели. Гледао сам ову табелу пописа нелегалних објеката и само у Новом Пазару постоји овако црвеном, кроз ван табеле, пише 152 стамбена плус 52 стамбено-пословна објекта. Шта је та црвена боја? Је л' то боја неког посебног инвеститора, коме треба да се легализују објекти?

Тај волонтаризам ви пропагирате као Влада, као странка, на свим нивоима. С корупцијом се не борите на свим нивоима и зато имамо дивљу градњу данас.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Па то би тако могло можда да звучи фино за некога ко није упућен ни у шта и прихватам, дакле то је начин да вас чују ваши бирачи, али бирачи исто тако јако добро знају да сте ви оставили два милиона објеката, нелегално изграђених објеката на територији Србије. Не може да се реши ништа одједном, али се решава. Дакле, није влада ни Вучићева ни Ђуришићева оставила два милиона

нелегално изграђених објеката, него сте то урадили ви. То је, просто, чињеница. Али морамо да решимо. Свакако морамо да решимо и ја заиста не одустајем и нећу одустати од тога, јер мислим да нема лошије ствари за друштво, за државу, него да има нелегално изграђене објекте. То свакако значи мање прихода у буџет, то свакако значи неодржив развој и то не значи нормални начин становања, како заиста желимо сви да имамо у сваком граду.

Нешто сам само заборавила од претходног вашег обраћања, пошто сам тражила тај податак, а везано је за Дуинг бизнис листу. Ја сам јако поносна на то. Сваки пут кад се обраћате у Парламенту, сваки пут говорите да то није ништа. А рећи ћу вам још једанпут и поновићу. Дакле, Србија је била друга отпозади у издавању грађевинских дозвола пре четири године. То је, исто тако, неко оставио пре нас. Чекале су се грађевинске дозволе по седам, осам и девет година. Србија је данас на Дуинг бизнис листи 43. Косово, тзв. независна држава, коју ви помињете, пошто сте о њој говорили такође, 40. је. По издавању грађевинских дозвола Србија је 10. у свету. Да. А та држава, такозвана, вам је 122. Пошто сте јако заинтересовани за то где је Косово, ево да вам кажем где је Косово.

Према томе, немојте да умањујете рад и оно што је важно, јер је то питање развоја целе државе, а не развоја неке политичке партије.

Што се тиче Инжењерске коморе, још једном да нагласим, имате у Хрватској, она је чланица Европске уније, ето, они издају лиценце, Република Српска, Црна Гора, сад ћемо да видимо и неке друге државе, дакле ништа то није неуобичајено. Ја разумем да ви покушавате да заштитите бившег министра Шумарца. Ја схватам ваше размишљање и зашто се јављате, али је Инжењерска комора постала држава у држави и, рекла бих, у неком тренутку су чинили све чак да зауставе одређене врсте пројеката.

А ја да вам кажем, ми водимо важне пројекте. У овој земљи вредност пројеката је око 16 милијарди евра. Толико није било ни близу када сте ви били у Влади, односно сви ваши коалициони партнери. И не долази у обзир да било ко код инфраструктурних пројеката прави проблеме и да кочи развој инфраструктуре, јер развој инфраструктуре значи сигурно бољи живот, инвестиције и раст домаћег бруто друштвеног производа. Према томе, нисте у праву када говорите неке ствари везано за Инжењерску комору.

Што се тиче озакоњења, нико се не правда, али то мора да се реши. И сваки пут, колико год пута треба да променимо закон да би донео решења, то да немамо нелегално изграђене објекте, да зауставимо, да направимо превенцију, ја сам за то да дођем, да ми кажете шта год хоћете, али да покушамо да направимо бољи закон.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Соња Павловић.
СОЊА ПАВЛОВИЋ: Хвала.

Госпођо Михајловић, не може од овог закона да се направи бољи закон.

Ја ћу се бавити Законом о планирању и изградњи и бавићу се Законом о озакоњењу.

Морам да нагласим да сам ја професионалац, а ви, заиста је тако, само гостујете у мојој струци, и то на највишем нивоу, па ће моје виђење бити вероватно другачије од оног које ви увек и увек објашњавате грађанима Србије и, као што председник Србије прича о свом сну, о лепом животу у Србији, тако и ви о овом закону о планирању и изградњи причате о његовим максимално позитивним ефектима.

Пошто имам више од три деценије рада у овој области, ја сасвим поуздано могу да тврдим, јер се променило седам закона о планирању и изградњу, сваки је био лошији од претходног, нажалост, да је овај ваш убедљиво најлошији. Мени је жао због тога, јер нам велике проблеме ствара у пракси и ја се не радујем томе што могу то сада да кажем, много бих више волела да је бољи, међутим, једино је њему успело да разгради грађевинарство. То ниједном другом није успело, да од инжењера и грађевинских радника направи административне раднике, да повећа бирократски апарат у службама везаним за послове грађевинарства.

Ја морам да објасним због свих овде, пошто сви веома једноставно схватају грађевинарство, да то није само обична мешавина шљунка, цемента и воде, већ представља скуп више егзактних наука које у савршеном складу постижу велике успехе у овој области. То се у овом закону и не наслућује. Писан је као да ми заправо, осим једноставних стамбених објеката и префабрикованих тржних центара и мегамаркета, заправо немамо никакве друге објекте, нешто мало о јавним објектима, а сви најзахтевнији објекти су сврстани под категорију инжењерских објеката, а то су пре свега ови објекти који су заправо капиталне инвестиције и ти инфраструктурни пројекти о којима сте говорили малочас.

С обзиром да и само градитељско наслеђе представља начин живота становника неке заједнице, ја морам да кажем да примећујем кроз овај закон који је написан и кроз уопште градњу у Србији да је будућност грађана Србије само да бивају у својим легално или нелегално изграђеним становима и непрестано купују по тржним центрима и мегамаркетима како би повлашћени инвеститори, предвођени челницима државе, стекли што већи профит.

За почетак морам да истакнем и ово. Нема квалитетног закона о планирању и изградњи док се не реши питање реституције, док се не реши

питање опште супституције другом заменском имовином, док се не реши питање конверзије, док се не среди катастар, док се земљишне књиге не упаре са катастром, док се фактично стање и стање у катастру не упари. То није случај. Нема тих просторних и урбанистичких планова који могу да испеглају недоследност катастра, што нас уводи у сиву зону планирања и изградње, што мислим да је био и циљ предлагача овог закона.

Без анализе ефеката важећег закона ми улазимо у његову измену, а истински ефекти у пракси су следећи: у Србији више нема истинске архитектуре, нема више грађевинарства, нема више доследног планирања, домаћи стручњаци су ангажовани тек као подизвођачи неких подобних фантомских фирми, у Србији фали 10.500 грађевинских радника, нелегална градња буја, отима се јавно земљиште, незавршени су коридори, руше се потпорни зидови, 29 жртава је на градилиштима, саобраћајни колапс у Београду због „Београда на води“, незавршене обилазнице и нерешеног железничког чвора. Инвеститорски урбанизам, како се то сад популарно каже, иначе једна озбиљна отимачина земљишта од јавног значаја, буја и пребацује се земљиште од јавног значаја у личну корист.

Међутим, оно што ви никако нећете да кажете и што нисам чула досад ни у једном коментару је зашто овај закон, какав год да је – значи, сваки закон који се поштује бољи је од закона који се не поштује – има боље ефекте на локалу него у Београду. Шта то чувате у Београду па се Градски секретаријат понаша као Бастиља, која држи предмете по шест месеци до годину дана? Које то земљиште јавне намене и за кога хоћете да сачувате? На локалу то ипак функционише боље. Боље функционише и по члану 133, где дозволе даје Министарство. А зашто функционише боље? Зато што на пројектима који нису заслужили да добију грађевинске дозволе, а ви их у Министарству дајете, хоћете да докажете, да оправдавате капиталне инвестиције које се финансирају из кредита. Низ пројеката тог типа бих могла да наведем, јер се управо бавим капиталним инвестицијама.

И онда, после свих, кад заврtimo целу причу и кад треба да се изведу објекти, кад се добију те грађевинске дозволе, ви онда ангажујете домаће стручњаке да покушају да поправе оно што су урадили они подобни који су на намештеним тендерима добили послове. Јер зна се, објекат кад се изведе, он мора да функционише. Значи, мора да га уради неко ко то зна.

Што се тиче ових измена, ја мислим да цела ова измена, овог закона, има за циљ да олакша рад појединим повлашћеним инвеститорима и групацијама, и то нарочито у Београду. По питању урбанизма, сем козметичких допуна или брисања сумњивих исказа, нема неких промена. Новина је израда урбанистичких пројеката кроз које се може дефинисати

земљиште јавне намене. Поновићу, земљиште јавне намене. Инвеститор ће бити поштеђен трошкова препарцелације, јер ће спровести поступак изузимања јавног од осталог земљишта директно кроз катастар. Идеја је да се кроз урбанистичке пројекте раскрчми јавно земљиште – и то ме нико не може убедити да није тако, то видимо сваки дан у Београду – и препакује у нешто друго, јер директно се повлађује амбицијама отимања неизграђеног земљишта опредељеног за јавне намене. Да би ме грађани боље разумели, ја ћу то и да појасним.

На пример, земљиште јавне намене је земљиште које је предвиђено за школе, за вртиће, међутим, коме треба школа у новобеоградском блоку? Пример је заустављање Плана детаљне регулације за Блок 70а, где се укидају парцеле школе и планира становање капацитета чак 50.000 квадрата бруто грађевинске површине. Рејон житеља на раном јавном увиду је преко 2.500 примедби. Наравно, како ће се заобићи? Заобићи ће се скраћеном процедуром и малим јавним увидом, који неће нико пропратити онако како би требало. И тако ће бити за Блок 30, тако ће бити за Блок 45 и даље – где год постоји неизграђена школа, вртић, све ће се то пренаменити у становање, јер у градњи школе или вртића нема финансијског интереса. То што је она потребна грађанима Србије, то што ми причамо о наталитету повећаном, то што ми поспешујемо рађање и дајемо подстицаје за повећање наталитета, све то нема везе јер школе, вртићи и јаслице нису објекти профитабилног карактера. Значи, моћи ће само да се граде стамбени објекти.

Следеће што ми смета у овом закону је то што ту није место неким проблематикама. Више им је место у, рецимо, геодетским законима, Закону о озакоњењу, уколико он већ постоји, јер то је читаво увођење чланова на тему земљишта за редовну употребу. Ако је теми негде место, није место у овом закону ако већ имамо Закон о озакоњењу и о томе би требало тамо.

Тема је врло слична као она претходна и дешаваће се матрица ова, ја ћу опет да дам пример из праксе. Сазидао сам магацин од пар стотина квадрата, на пример, на градском земљишту, платио сам легализацију, имам могућности, закон ми је то дозволио, па ћу на тему манипулативне површине и складиштења на отвореном да припојим том, иначе, спорном објекту, још додатних 10, 20, 30 ари или хектар. Јер како да користим, заправо, магацин ако му не могу прићи, не могу окренути, истоварити? Значи, треба ми манипулативни простор. Онда ће се, наравно, сва слободна површина урбанизовати у нешто и биће изграђена, што може да буде добро и лепо, али ако добијеш земљу да користиш магацин, како онда можеш на њој да сазидаш стамбене објекте? Ко је тај који је добио земљу да уради објекат одређене намене, а може да сам изврши ту пренамену?

Значи, овде, у овим члановима недостаје одредница која се тиче забране, и мислим да је то свесно урађено. Јер, значи, ако је власнику објекта додељено земљиште за одређену намену, он само ту намену може на том земљишту да спроведе, не може самоиницијативно да врши измену намене. Значи, недостају забране. Још једном ћу поновити, мислим да је то била намера предлагача.

О техничкој документацији која је исцепкана на 100 фаза, то не могу уопште да дискутујем, мало би ми био и цео овај један дан. Не знам како се то добијају грађевинске дозволе без директне процене инвестиције, предмера и предрачуна, зашто је било потребно толико тих фаза, осим да се тај бирократски апарат повећа, и уопште ми није јасно зашто извођачке пројекте не раде извођачи и прилагођавају својој технологији. Заиста не бих о томе сада.

Пар речи бих о Инжењерској комори. Ја бих могла као члан те инжењерске коморе још од 2003. године, то скоро да су нулте лиценце, да кажем много и много замерим, међутим, сматрам да она треба да буде једно слободно струковно удружење. Она не треба да буде формирана као јавно предузеће и заиста мислим да, ако ико треба да одређује да ли ће се неке лиценце одузимати или неће, то значи да то треба да ради 30.000 лиценцираних чланова Инжењерске коморе. Рекли сте да има 70.000 лиценци; то не значи да је исти број чланова, јер неки инжењери имају лиценце по разним основама.

Значи, не видим да може неко друго тело да се формира, боље него што може 30.000 лиценцираних инжењера да размишља о неком санкционисању неких злоупотреба професије. Ако тражите које су лиценце те које су додељене својевремено и где људи заправо нису оправдали те лиценце, слажем се да ту треба да се изврши ревизија на сваких три до пет година, да се види ко ту ради а ко не ради, највише ћете наћи тих инжењера у јавним предузећима. Па највише су они условљавали људима добијање пројеката, фирмама које остваре могућност добијања лиценце за своје инжењере у јавним предузећима који заправо не раде ништа и од струке су одвојени три светлосне године. Значи, закопајте мало по јавним предузећима, разбијте те Бастиље, те људе који заправо не раде ништа.

Суд части, то сам већ рекла, и одузимање лиценце не може да се дешава тако како одговара министрима и Министарству да крпе своје капиталне инвестиције. Пример инжењера ЦИП-а што се тиче чувене Грделичке клисуре и потпорног зида. Ти су људи жртвовани, уопште нема дилеме. Велика је неправда урађена према тим инжењерима. Мењани су им пројекти а да их нико није ни питао да ли може да мења њихове пројекте, увођени су неки пројектанти, нека импровизирана решења.

Прошле године сам вам поставила питање када сам била у Владичином Хану због свог посла, са групом инжењера – да ли сматрате да је то адекватно решење? И сви смо видели шта ће се десити са тим потпорним зидом, који заправо и није потпорни зид и није апсолутно исправно техничко решење. И сад треба да одговарају инжењери ЦИП-а. Што? Зато што су били блиски претходном министру? Па то не може да буде разлог.

Члан 145. за мене је врло интересантан члан овог закона и сматрам да не може да се сматра одговорном држава у којој инвестиционо одржавање и адаптацију објеката у границама националног парка и објеката у границама заштите, заштићеног природног добра од изузетног значаја, као извођење радова на инвестиционом одржавању и адаптацији, пазите сад, заштићеној околини културних добара од изузетног значаја и културних добара уписаних у Листу светске културне баштине решава надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази предметни објекат.

Заобиђено Министарство за заштиту животне средине, заобиђено Министарство за културу, и ја питам следеће – да ли је то ваш план за Косово, да о културним добрима од изузетног значаја и културним добрима уписаних у Листу светске културне баштине не брине Република Србија? Па, ето, сазнадосмо тај чувени план за Косово о којем месецима се таји и ћути. Ако је то план за Косово, не знам шта смо чекали да сазнамо од свих вас. Значи, ви се одричете Косова и кроз Закон о планирању и изградњи, и то на веома перфидан начин.

Закон о озакоњењу. Закон који озакоњује непоштовање матичног Закона о планирању и изградњи ми не можемо да подржимо, јер не знамо како власт да натерамо да поштује закон који доноси. Ефекти закона су поразни. Од доношења па досада нових милион – милион и по објеката који су нелегално изграђени. Кад додамо оних два и по милиона, значи дођемо на неких три и по милиона. И, ако узмемо да је просечна породица од три члана, па испаде да сви живимо у нелегалним објектима, јер све зовете стамбеним објектима. Па то није тачно. Значи, много је ту објеката који нису били само решење стамбеног питања.

Имамо ски-бифе на Копаонику. Ја не разумем како досад није решен тај проблем и зашто се играте ви и министарство министра Стефановића са грађанима Србије. Како могу да се граде мале хидроелектране у заштићеним подручјима? Шта је са студијама заштите, студијама утицаја? Како може то све да се изгради тамо? Ви то све хоћете кроз овај закон.

Овакав начин не може да буде начин решења питања нелегалних објеката. Разумем да сте имали затечено стање. Разумем да треба решити тај проблем, али ово није начин да се реши тај проблем. Значи, у Србији нема разумевања за грађане од реда, оне који поштују закон, а има

разумевања за оне који га не поштују и граде нелегално. Значи, имамо вечите студенте, имамо вечиту легализацију и она ће се померати и померати, зато што инспекција не ради свој посао. Па дајте да то једном кажемо.

Кажете у објашњењу закона да имате мало инспектора. Зашто имамо мало инспектора? Зашто инспекција не ради свој посао, зашто се не обуставља бесправна градња, него дозвољавамо, врло свесно смо дали могућност да људи граде огромне, десетине хиљада квадрата?

Имаћете разумевања, само мало још.

Став 5. члана 140. Закона о планирању и изградњи може да реши неке проблеме. Зашто се не увећава порез за неизграђени објект, за степен незавршености тог објекта, па да видим ко ће да остави објекте од 40.000 квадрата незавршене по Београду. Нек се увећа пореска основица за степен незавршености објекта. Ми имамо ругла по Београду зато што смо дозволили да ти објекти стоје бескрајно и продужавамо ту легализацију унедоглед. Хвала најлепше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани представници надлежног министарства, председавајући, колеге народни посланици, поштовани грађани Србије који пратите ово заседање Народне скупштине Републике Србије, помаже Бог свима.

Ја бих желео да на почетку кажем оно што мислим да је заправо закључак читаве ове приче када говоримо о дивљој градњи, када говоримо дакле о криминалу и корупцији у грађевинарству, када говоримо о темама са којима се очито ниједна власт није успела изборити деценијама уназад – да нема криминала и корупције у грађевинарству без владајућих структура, од локалне самоуправе до надлежних министарстава. И, то је заправо питање свих питања од којег ја данас полазим.

Ево, да то дефинишемо на следећи начин. Како је уопште дошло до дивље градње? Како се уопште десило да, када неко први ашов побоне у земљу, не изађе надлежна инспекција и не затвори то градилиште? Како се дакле десило да је неко могао читаву зграду да изгради као нелегалан објект? Ко је све зајмурио, од надлежног инспекцијског надзора, до локалне самоуправе и даље свих оних у ланцу надлежности који су довели до нелегалне градње?

Дакле, неко је у Србији много година и деценија уназад, а чини ми се да је данас врхунац тога, дозволио дивљу градњу. Неко је, дакле, спонзор дивље градње, неко штити дивљу градњу, неко узима проценат од дивље градње, него се уградио у дивљу градњу, неко дакле врши кривична дела тиме што штити дивљу градњу. То је закључак под број један.

Закључак под број два је – увек када треба да се обрачунамо са криминалом и корупцијом у грађевинарству, увек када треба да зауставимо дивљу градњу, ми донесемо нови закон којим обећавамо да ћемо то урадити, а онда, рецимо, три-четири године, као у случају садашње власти Српске напредне странке и СПС-а, ништа не урадимо, не срушимо ниједан нелегалан објект, не изведемо пред лице правде било кога ко је учинио кривично дело дивље градње, а онда после три-четири године опет донесемо нови закон и тако легализујемо ово што смо урадили претходне три-четири године.

Дакле, нема другог образложења сем да власт стоји иза дивље градње, односно да свака власт досада стоји реално, на овај или онај начин, иза дивље градње. Никада ниједна није желела да се обрачуна са дивљом градњом. Никада ниједна није то третирала као кривично дело. Никада ниједна није рушила нелегалне објекте. Па то није урадила ни ваша власт, а имала је шест година прилику.

Ево, ја позивам госпођу министарку да ми наведе један пример кога сте ви срушили од нелегалне дивље градње за шест година ваше власти. Јесте ли срушили објекте Исламске заједнице у Новом Пазару који немају никакву дозволу за изградњу? Ја ћу подсетити јавност да је Александар Вучић као председник јавно рекао да неће бити срушена нелегална градња Исламске заједнице у Новом Пазару јер он неће да се конфронтира са Бошњацима. Пазите ту изјаву! Значи, председник тада Владе негира Закон о планирању и изградњи, негира Закон о озакоњењу објекта, ради противно Уставу и закону и каже – нећемо санкционисати дивљу градњу.

На основу чега он има то право? Шта то значи, да свака национална мањина у Србији може да зида а нико не сме да им руши нелегалне објекте зато што су национална мањина? А шта већински народ, њему може да се руши објект зато што припада српском народу, а националној мањини не сме? Нема то везе ни са већинским народом ни са националном мањином, да се разумемо. То искључиво има везе што је Муамер Зукорлић коалициони партнер Српске напредне странке на власти и власт не жели свом коалиционом партнеру да руши нелегални објект. То је цела прича.

Или, примера ради, госпођо Михајловић, зашто нисте срушили онај симбол дивље градње у Србији, на врху Копаоника? О чему ви причате? Како вас није срамота да дођете данас у Народну скупштину Републике Србије? Ви данас предлагете закон изнова, о планирању и изградњи, о озакоњењу објекта, а нисте срушили највећи дивљи објект у Србији, на врху планине у заштићеном подручју, где никада не би смело такво нешто да се изгради. То је, верујте, питање свих питања. Могу да вам наведем и један локални конкретан пример – како је народни посланик Српске

напредне странке Марко Парезановић у Чачку нелегално својој тетки изградио потпорни зид испред куће, супротно...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега, молим вас, упристојите вашу дискусију. Оставите тетке, бабе, стрине, ујаке, ујне на миру и причајте о закону.

Затражите реч поново.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Господине председавајући, ја сам у обавези да, када говорим о овако озбиљној и одговорној теми, наведем и конкретан пример. Дакле, веома је проблематично да добијамо после три или четири године нови закон о планирању и изградњи и нови закон о озакоњењу објеката а да ништа за претходних шест година власти Српске напредне странке није доведено у питање од дивље градње. Само вам наводим конкретне примере.

Сличан вам је случај са ауто-путевима. Сама је министарка изјављивала од 2015. године да нема стручног надзора на ауто-путевима. Извините, ко је одговоран? Када ће да одговора? Да не седи тај одговоран можда у редовима вашег садашњег коалиционог партнера, Социјалистичке партије Србије, а ви не смете да га позовете на одговорност зато што вам је садашњи коалициони партнер? То су суштинска питања.

Ево, наводим вам конкретан нови пример, врло конкретан. Вијадукт, кружни пут око града Чачка – 48 дана касни ревитализација овог вијадука, 48 дана од зацртаног рока. Дан пред пуштање у саобраћај, у пуну функционалност, открива се да три носећа стуба вијадука су доведена у питање. Где је био стручни надзор? Где је био инспекцијски надзор? Ко је одговоран?

После 28 година обновљеног вишестранацја у Србији никада нисмо добили одговор на врло једноставно питање – ко је одговоран? Па немогуће је да касните 50 дана са радовима, немогуће је да сутрадан треба да отворате, да је све завршено и да је све обновљено, а онда сазнате да три главна носећа потпорна стуба не ваљају и продужавате радове даље и уводите комплетан саобраћај у град Чачак и уништавате комплетну инфраструктуру града Чачка. Ко ће то да плати, госпођо министар? Ко ће да надокнади уништену локалну инфраструктуру града Чачка због ваших грешака, вашег стручног надзора, вашег инспекцијског надзора, ваших извођача радова и ваших директора, рецимо, Пuteва Србије, који су били и у претходној и у садашњој власти и које, једноставно, очито нико не може да смени? Ко ће икада одговарати? То је моје питање.

Ево, у граду Чачку тренутно имате још једну аферу из ове области, а тиче се изградње једног објекта на месту једног објекта у центру града,

који има споменичку вредност, где је био најстарији, најпознатији чачански биоскоп „Сутјеска“, а где је инвеститор замислите ко – па градоначелник Чачка. Сад пазите, градоначелник Чачка је инвеститор у једном објекту. Грађевински инспектор који треба да надзире рад у тој изградњи је члан Српске напредне странке. Градоначелник гради један спрат више него што је дозвољено по дозволи грађевинској и уништава биоскоп кога нема више на месту где је био кроз неку тамо већ какву приватизацију која је извршена у међувремену.

Дакле, ја вам наводим конкретне примере како изгледа урбанистички хаос у Србији. Наравно, не кажем ја да је само ваша власт довела до тога, да се разумемо. Ја ћу ту бити врло поштен и врло објективан. Овај проблем траје деценијама уназад. Почео је са дивљом градњом када су се људи иселјавали са села и долазили у градове и почели да изграђују своје стамбене објекте за живот. Тада је почела дивља градња. Није било урбанистичких планова, није било адекватних грађевинских дозвола. Људи су морали да реше свој стамбени објект и тако је започео читав урбанистички хаос. Али овде сада имамо један други проблем. Први су проблем урбанистички планови и да ли се они праве онако како струка налаже или се праве како инвеститори и тајкуни желе. То је прво питање.

Друго питање – шта раде градске и општинске управе за урбанизам? Да ли оне раде како струка налаже или како партија налаже, и партијски инвеститори и партијски тајкуни који граде? Па онда се поставља питање – шта ради дирекција за градњу на нивоу локалних самоуправа, где седе партијски директори, партијски управни и надзорни одбори, који такође подржавају партијске фирме на намештеним тендерима и, наравно, без икаквог стручног и инспекцијског надзора, јер ко сме да надзире партијску фирму, партијског кума или буразера који је добио посао на намештеном тендеру? Тако почиње дивља градња. Тако што нико не сме да изађе на терен да је заустави, јер не сме да је заустави зато што је инвеститор локални партијски шериф, његов кум или његов буразер или нечија партијска фирма од странака на власти. Тако почиње и тако се завршава дивља градња кроз један хаос у српском урбанизму.

Е, онда долазимо до приче о грађевинским инспекцијама. Наравно, са једне стране имате грађевинске инспекторе који су корумпирани и не раде свој посао, али са друге стране имате врхунске професионалце међу грађевинским инспекторима који раде свој посао, који су дали ко зна колики број налога за рушење бесправно изграђених објеката. Па где је онда стало? Е, то је питање које ви нећете да објасните грађанима Србије, али ћу ја да објасним.

Грађани Србије не знају да не може грађевински инспектор да сруши нелегалну и дивљу градњу. Он може само да да налог, а онда иде

суд, који треба то да одобри у неком другостепеном поступку. Па онда иде полиција, која треба да да асистенцију кад се руши нелегални објекат. Па онда иде градска управа, која треба да издвоји средства и кроз јавне набавке да узме извођача који ће да сруши нелегални објекат. И, ту стаје рушење нелегалног објекта. Нити суд, нити полиција, нити градска управа неће да да асистенцију грађевинском инспектору и да сруши грађевински објекат. И, то знате одлично на примеру Копаоника и дивље градње на врху...

Можете ви да се смејете, госпођо министар, колико год хоћете, али није смешно. Дивља градња на врху Копаоника је симбол дивље градње у читавој Србији. Зашто то не срушите? Па не смете да срушите. Ево, ја вам јавно кажем – не смете да срушите, јер знате ко стоји иза тога и знате да стоје људи који су веома блиски председнику Србије и разним криминалним и мафијашким круговима у Србији.

Идемо даље, привремени прикључак за комуналну и сваку другу инфраструктуру на објектима који су нелегално изграђени. Како је то могуће да ви неке прикључите струју, воду и гас ако је то нелегална и дивља градња? Како је могуће, кад добијете судску одлуку у управном поступку да је то дивља градња, да му не одузмете прикључак за струју, воду и гас? Како је могуће да не срушите тај нелегални објекат, за који имате и судску одлуку? Па зато што неће полиција, јер је корумпирана. Зато што неће судство, јер је корумпирано. Зато што неће градска локална самоуправа и градоначелник, јер је корумпиран, да дира свог партијског инвеститора, свог кума, свог буразера или, рецимо, сопствену инвестицију, као у случају градоначелника Чачка.

Да не говоримо сада о намештеним тендерима и како фирме блиске власти добијају послове и да не говоримо о кључном питању свих питања, а то је окончани обрачун након одређене инвестиције – говорим, наравно, о инвестирању када је држава инвеститор – па да видимо да ли је онај понуђач на почетку, који је на тендеру добијао као најповољнији понуђач, заиста био најповољнији или је у међувремену било десетина анекса уговора да је на крају изашло на ко зна коју цифру у односу на ону која је на почетку била разлог да уопште том понуђачу дате посао. Када смо имали коначни обрачун за било коју државну инвестицију? Па то је суштина криминала и корупције и дивље градње у Србији.

Ја не знам да ли госпођа министар зна да је држава највећи бесправни градитељ у Србији. Па знате ли колико је објеката на нивоу државе и на нивоу локалних самоуправа изграђено без икаквих дозвола? Па држава стоји иза комплетне бесправне градње и држава заправо фаворизује, штити и спонзорише дивљу градњу. То је суштина читаве приче.

Ево, најновије што сте урадили јесте да комисије за технички преглед објекта који је завршен дајете инвеститору. Па може ли инвеститор да буде сам себи комисија за технички преглед? Може ли он сам себе да контролише и како онда настају они спратови мимо грађевинске дозволе? Па погледајте, нема једне зграде у Чачку која није додала још један спрат мимо грађевинске дозволе, и то је неко озаконио. Пазите, неко је озаконио дивљи спрат и дивље спратове у свим дивљим градњама, конкретно у Чачку. Ко је то озаконио? Ко је одговоран?

Шта ви радите сада? Ви сада хоћете да покријете сву дивљу градњу у Србији. Нови закон о планирању и изградњи, нови закон о озакоњењу и да кажете – ето, нема везе, шта је било било је, и све ово што се дивље градило за време Српске напредне странке, за ових шест година, у реду је. И тако ви аболirate све ваше тајкунске и партијске дивље градитеље у читавој Србији.

Јер да ово није истина, па шта је вас спречавало ових шест година да срушите један дивљи објект у Србији? Један, а не ниједан. Шта вас је спречавало? Где вам је суд? Где вам је полиција? Где су вам ваше градске локалне самоуправе где ви држите власт? Дакле, ви нисте радили свој посао, ви сте дозволили дивљу градњу, ви стојите иза дивље градње и сигуран сам да узимате и проценат од дивље градње.

Наравно, увек се овде користи она метода којом лопови вичу – држите лопова. То је стари опробан метод да, када хоћете да избегнете вашу одговорност, пребацујете одговорност на неког другог.

Да видимо где је ваша одговорност за ових шест година. Ја бих вама данас све поверовао што сте ви причали кад бисте ми могли навести један дивљи објект који сте ви срушили за шест година ваше власти. Нема га. Ено га на врху Копаоника, стоји и даље као симбол дивље градње у Србији. То је симбол ваше лажне приче и лажних обећања о борби против криминала и корупције и о некој држави која ће поштовати неки закон. Нема поштовања закона. Криминалци и мафијаши блиски Српској напредној странци могу да раде шта хоће и нико не сме да изађе на терен да им сруши објект.

Ја, да не би било да само критикујем, хоћу да будем и врло конструктиван и да предложим неке веома практичне ствари. Примера ради, могли бисмо да обрачунамо колико је опљачкано досада доприноса за уређење грађевинског земљишта кроз дивљу градњу, колико је опљачкана држава Србија, колико је опљачкан буџет локалних самоуправа зато што није наплаћен допринос за уређење грађевинског земљишта у ко зна ком броју дивљих градитеља у Србији.

Онда да видимо колико је пута згажена струка, колико пута су згажени сви они који треба да се питају по стручним питањима и у

урбанистичким плановима и у неким градским, да тако кажем, и наравно одељењима за урбанизам и инспекцијском надзору, јер једноставно људи из струке нису могли ништа да се питају зато што им је неки шеф изнад њих, партијски постављен за директора или начелника градске управе, одређивао шта и како мора да се ради. Дакле, колико је струка унижена у Србији због партијског деловања. И, наравно, колико је пропуштено да се наплати пореза на имовину, колико је до дана данашњег уопште наплаћено пореза на имовину у тој дивљој и нелегалној градњи.

Уосталом, поставља се питање да неки део свих ових надокнада које нису наплаћене, и за градско грађевинско земљиште и за порез на имовину, треба наплатити можда и власницима одређених станова који су се олако уселили у дивљу градњу зато што је она била јефтинија. Чекајте, зар то није дискриминација према онима који су платили све обавезе држави, и да станови ту морају да буду скупљи од оних који нису платили никакве обавезе држави па могу да продају јефтиније станове? Дакле, велико је питање зашто за шест година ваше власти нисте стали на пут овом безакоњу и овој дивљој градњи.

И, коначно, као конкретан пример, ми имамо три врсте дивље градње. Ја бих обратио пажњу да не можемо исто да се односимо према све три врсте. Прва дивља градња је она вишедеценијска дивља градња где су људи, долазећи са села у градове, градили своје стамбене објекте да би решили своје стамбено питање. Тим људима треба да буде минимална цена легализације њихових бесправних објеката. То је вишедеценијски проблем и то нико у овом тренутку не може да исправи.

Друга је ствар тамо где су се људи бахатили, или су једноставно желели комфор, или су богати, па су правили много већу дивљу градњу него што је, рецимо, потреба за њиховим становањем. Ту би, рецимо, цена озакоњења односно легализације могла да буде већа. Када сте имали веће прохтеве, треба да платите и већи допринос за уређење градског грађевинског земљишта и већи порез на имовину итд., итд.

И на крају, они с којима се треба немилосрдно обрачунати јесу дивљи градитељи, који праве стамбене и пословне објекте а да не поштују законе ове државе. Како је могла да никне једна вишеспратница а да нема грађевинску дозволу? Како је могла да никне једна вишеспратница супротно налогу грађевинског инспектора да буде срушена већ на почетку градње? Како је могао један такав пословни објекат уопште да буде завршен? Да ли они уопште имају употребну дозволу? Колико је грађевинских објеката у Србији данас без употребне дозволе? То су толико озбиљна и важна питања.

Дакле, обични грађани, обичан народ, људи који су решавали своја стамбена питања су једно, и њима треба дати озакоњење и легализовати

њихове бесправне објекте да би ушли у систем наплате пореза на имовину и да би генерално били легализовани у овој држави. Али они који су се бахатали, који су кроз дилове са политичарима на власти избегавали закон, који су мислили да могу да раде без грађевинских и употребних дозвола, који су мислили, и мисле још увек зато што нико никада није кривично гоњен, да могу да граде и додатне спратове супротно издатој грађевинској дозволи, е, са њима се треба обрачунати. Па кад, госпођо министре, срушите једну вишеспратницу у Београду од десет спратова и кажете – ово неће моћи да буде изграђено јер сам ја министар који поштује закон, е, онда ће неко поштовати закон и ову државу и знати да не може да врда и да, зато што зна министра или што зна градоначелника, може да гради и зида како год хоће.

Шта ви сад радите у граду Београду са овим изменама закона? Па ви практично шаљете сваког инвеститора код Горана Весића да му он одобри где може да зида, колико може да зида и да, наравно, узме проценат за то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Приводите крају, колега Обрадовићу.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Дакле, поента измена у Београду је да одузмете ионако развлашћеним општинама града Београда могућност да оне контролишу изградњу и да је пребаците на централни ниво града Београда, где ће Горан Весић да одлучује о томе где и како може да се зида а за то да узима проценат и за себе и за Српску напредну странку. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Господин координатор Савеза за Србију се јавио и прича о дивљој градњи, о лоповлуку, о мафији итд., а члан је коалиције у којој су све сами лопови и криминалци, бандити, најбогатији људи у Србији и у региону.

Овде је спомињао народног посланика Марка Парезановића, спомињао је градоначелника Чачка. Ја бих желео да подсетим господина координатора Савеза за Србију шта је за њега рекао његов политички отац, који га је иначе запослио у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис“ у Чачку, да буде портпарол чачанске библиотеке, дакле шта је господин Велимир Илић рекао за господина координатора Савеза за Србију. Велимир Илић је рекао да је отац господина координатора, као грађевински инспектор, у Чачку, узимао новац од власника дивљих објеката како би спречио рушење. О свему томе, каже Велимир Илић, постоји записник у чачанској полицији, то је пријављивано, али нико није реаговао. Од тог новца финансирана је и кампања и активности политичке организације коју воду господин координатор Савеза за Србију.

Господин координатор је у коалицији са Драганом Ђиласом. Ево, ви ме исправите, госпођо Михајловић, да ли постоји већи дивљи градитељ у Србији од Драгана Ђиласа? Господин координатор Савеза за Србију је у коалицији са Драганом Шутановцем. Па постоји ли већи дивљи градитељ на пашњаку на Врачару од Драгана Шутановца? И онда устане господин координатор, који је у коалицији са највећим тајкунима, са највећим криминалцима, са људима који су до савршенства развили систем намештања тендера попут Драгана Ђиласа, попут Вука Јеремића, попут Душана Петровића, и онда нам држи лекције о моралу, о поштењу итд.

А касније ћу наставити још мало нешто о томе шта све ради господин координатор и шта све раде његови коалициони партнери.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колега Обрадовићу.

(Бошко Обрадовић: Прозива ми оца, како немам право?)

Ви сте управо сад рекли да је ваш отац, потврдили...

(Бошко Обрадовић: Шта сам потврдио?)

Одређене ствари. Прича је била о неком координатору. Јесте ли ви координатор?

(Бошко Обрадовић: Значи, може отац да се спомиње?)

Ни ви именом и презименом нисте споменути, ни ваша политичка странка није чак споменута.

По Пословнику, народни посланик Марија Јањушевић.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Подсећам вас на члан 100. овог пословника, који сте прекршили. Уколико желите да учествујете у расправи, изволите, сиђите у клупе па помажите својим партијским колегама да расправе о овим истинама које је изнео овде Бошко Обрадовић, председник посланичке групе Двери.

Ми смо већ навикли на то да, када он изнесе конкретне ствари, ви у недостатку аргумената кренете да вређате породицу. Ви са говорнице злоупотребљавате свој положај и у томе им помажете.

Ја не знам, тај објекат на врху Копаоника је једна врло конкретна ствар. Можете да нам говорите о томе, можете да нам говорите о бесправној градњи или да одговорите директно на прозивке. А пошто то не умете јер немате аргументе, ви крећете да вређате породицу.

Мислим да ви својим личним примером треба напокон да уведете ред у овај парламент и да, када ви престанете да спомињете чланове породице, кажем дате свој лични пример, и преузмете одговорност за своје понашање и за своја дела, онда грађани Србије заиста могу да имају свој прави парламент и имаће шта да гледају у овим преносима. Хвала.

(Маријан Ристичевић: Пословник.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, колега Ристичевићу, прво да одговорим колегиници за повреду члана 100.

Прво, породицу је споменуо ваш председник странке и председник посланичке групе. Спомињао је колегу Парезановића и његову тетку и некакве зидове. Шта очекујете?

С друге стране...

(Марија Јањушевић: Не, тетку је Вулин...)

Немојте да ми добацујете док вам одговарам. Ја сам вас стрпљиво и са поштовањем слушао. Исто очекујем од вас.

С друге стране, колега Мартиновић је спомињао координатора. Спомињао је неко удружење које није ни регистровано. Сад ми реците где сам ја то нешто прекршио. Нешто што је фикција, нешто што грађани могу да схватају како они хоће.

Заиста вас молим, ако желите да водите рачуна о достојанству, онда први сами почните да поштујете достојанство свих нас и свих колега овде. А то нећете постићи тако што чупате микрофоне или држите те пословнике. Саслушаћу ја вас, за сваког од вас имам живце.

(Марија Јањушевић: Да ли ја могу да вам одговорим?)

Не можете да ми одговорите, можете само да се изјасните да ли сте задовољни одговором или не. (Не.) Значи да се Скупштина у дану за гласање изјасни о вашој повреди Пословника.

Срђан Ного, повреда Пословника.

СРЂАН НОГО: Члан 107, председавајући.

Указујем да је повређен Пословник. Колега Мартиновић, који је извршио ову повреду, на увредљив начин се обраћао другом колеги посланику. А не само што се обраћао на увредљив начин, него је износио и неистините садржаје.

Ми као народни посланици дужни смо да, пре свега, износимо истините чињенице и да их износимо на пристојан начин, што у овом случају није био случај.

Позивајући се на Велимира Илића, он би требало да зна да је правоснажно окончан судски поступак против Велимира Илића где је он тврдио да није никада тако нешто изјавио, а у току је судски поступак против новинарке „Блица“, за шта је и Велимир Илић сам рекао да је она сама измислила ту изјаву. Вероватно није, али видећемо. Она ће бити осуђена у том судском поступку, тако да колега Мартиновић...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Ного, молим вас, ја морам да вас прекинем. О чему ви говорите?

(Срђан Ного: Указујем да је повређен члан 107.)

Члан 107?

(Срђан Ного: Достојанство Народне скупштине.)

Достојанство Народне скупштине?

(Срђан Ного: И образлажем повреду.)

Образлажете повреду? Заиста не могу да разумем да посланик, ако чита нешто што је јавни извор, мора да зна да је то предмет судског поступка.

(Срђан Ного: Правоснажна је пресуда.)

Не мора ни то да зна. Ево, и ја сад могу да поставим вама питање – ако је то правоснажан судски поступак, који је окончан правоснажном пресудом, да је покажете. Па жао ми је, не можемо тако да функционисемо. И, то није основ за повреду Пословника.

Које увреде? Ко је споменут, колега Ного? Ко је споменут? Координатор? Ја не разумем да је то господин Бошко Обрадовић. То сте ви тако доживели, ја нисам. Ја нисам тако доживео.

(Срђан Ного: Ја се извињавам, колега Арсићу, имам 30 секунди.)

Не, извините, молим вас, ви. Немате више, само можете да се изјасните да ли желите да се Скупштина изјасни.

(Срђан Ного: Наравно.)

Наравно, изјасниће се.

Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, рекламирам члан 103.

Господине председавајући, ви сте реаговали, ја ценим што сте изузетно стрпљиви, трпељиви и што толеришете све наводе опозиције.

Парезановићева тетка не ради у јавном сектору, Парезановићева тетка није шеф грађевинске инспекције у Чачку, није грађевински инспектор. Грађевинска инспекција је саставни део јавног сектора, то је државни локални апарат који се стара и који је дужан да се стара о дивљој градњи.

Ја ценим што сте ви допустили оптужбе господина Обрадовића, али такође морате да цените оно што ћу ја рећи.

Тачно је, господин Обрадовић је у праву, људи са села су дошли у град и направили дивљу градњу. Дошли су из Вранића, са села, ушли су са Вељом Илићем у „Хидроградњу“, упропастили фирму, оставили људе без посла и хлеба, а онда је их је Веља Илић наместио да буду шефови грађевинске инспекције. И тако је у Чачку настало 60.000 дивљих објеката. А по ономе што Катастар каже, у његовом мандату, у Чачку укупно има 90.000 неукњижених објеката. И онда је у праву господин Бошко Обрадовић; кад лопов каже држите лопова, управо је он то урадио и доказао да је један пенцетирани образ, да од такве коже можете правити панцире за највеће калибре који постоје у војсци. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сматрам да нисам повредио наведену одредбу Пословника, јер сам реаговао на време, онолико колико је то било могуће. Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.)

Повреда Пословника, народни посланик Драган Весовић.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Мислим да сте прекршили члан 109. пословника о раду ове скупштине и пропустили сте да изрекнете две опомене. Опомену треба да изрекнете и колеги Бошку Обрадовићу и колеги Мартиновићу. Колеги Обрадовићу зато што је споменуо име другог народног посланика, а колеги Мартиновићу јер је изнео по ставу чињенице и оцене које се односе на приватни живот другог лица, дакле оца господина Бошка Обрадовића, што је, иначе, колега Ристичевић потврдио.

Ја нећу да улазим у ту причу што је оно што је рекао Обрадовић истинито а Мартиновић да то није истинито, али молим вас да примените члан 109. и обадвојицу да казните опоменом. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Весовићу, каже се обојицу, обојицу да казним, с тим да морам да приметим да је господин Обрадовић споменуо колегу Марка Парезановића и његову тетку именом и презименом, а господин Мартиновић је говорио о неком координатору и његовом оцу. Е сад, ако ви признајете да је координатор господин Бошко Обрадовић и да је његов отац грађевински инспектор на територији општине Чачак и да је био један од можда начелника тог одељења, инспекције, службе, нећу да улазим, онда хајде да им изрекнем опомене, али да знамо именом и презименом ко је шта и ко је шта радио.

Ја нисам за такав начин вођења седнице.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни? (Не.) Хвала лепо.

По Пословнику, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Члан 27, господине Арсићу.

Да би грађани Србије знали о чему се ради, дакле, господин координатор је десна рука Драгана Ђиласа. Драган Ђилас је један од највећих дивљих градитеља у Србији. Како је све почело? Све је почело решењем Извршног одбора Скупштине града Београда од 26. јуна 2002. године, знате ко је тад био на власти, којим су објекти земљишта у Кнеза Вишеслава 27, на којем ће касније израсти кућа „Великог брата“, без накнаде уступљени Спортско-рекреативном центру „Пионирски град“.

Предвиђено је било да „Пионирски град“ не може давати у закуп ове непокретности нити вршити радове на њој без сагласности Града и органа надлежног за грађевинске послове. Међутим, „Пионирски град“ и „Имоушн“, фирма Драгана Ђиласа, потписују 22. августа 2005. године уговор о пословно-техничкој сарадњи ради изградње монтажног објекта за снимање серијала „Велики брат“.

Иначе, господин координатор је велики противник ријалити-програма у Србији, тражи да се укину телевизије, а његов шеф, те тзв. коалиције за Србију, у ствари је нама у Србији довео „Великог брата“ још 2005. године.

Формално правно инвеститор је био „Пионирски град“ и он се обавезао да обезбеди инфраструктуру, струју, воду, грађевинске и друге дозволе и да, пазите, ово је цитат, „ниједног момента неће полагати било какво право власништва над објектом“. Уговор је потписан без претходне сагласности Града и Републичке дирекције за имовину.

Шта се даље дешавало? Објект који је требало да буде намењен за одмор деце постао је кућа за ријалити-шоу Драгана Ђиласа. Дозволу за кућу, за ријалити-шоу у коме је Ђиласова фирма „Имоушн“ зарадила милионе...

(Председавајући: Приводите крају.)

... Његова фирма добила је тек пошто је градња завршена. Фирма Драгана Ђиласа „Имоушн продакшн“ 2005. године је, дакле, изградила кућу и добила 2.000 квадрата са базеном. Ђиласова фирма је месечно узимала...

(Председавајући: Приводите крају, колега Мартиновићу.)

Само полако, да би грађани Србије знали са каквим поштењачинама ми овде имамо посла.

Дакле, месечно је Драган Ђилас од Београђана, од грађана Србије, узимао 40.000 евра, а направио је објект од 2.000 квадрата. Тамо сад, кад одете у „Пионирски град“, налазе се пацови, налазе се шприцеви. То је, дакле, дело господина координатора и његовог шефа Драгана Ђиласа.

Наставићу даље, господине Арсићу, пошто материјала има поприлично.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада, у складу са чланом 112, одређујем паузу.

Са радом настављамо у 15.00 часова.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштовани народни посланици, настављамо са даљим радом.

Реч има народни посланик Стефана Миладиновић.

СТЕФАНА МИЛАДИНОВИЋ: Хвала, уважени председавајући.

Поштована министарка, сарадници из министарстава, уважени народни посланици, пред нама је озбиљан, могу рећи, пакет закона из области грађевинарства и саобраћаја. Од ових 11 закона који су на дневном реду већина њих подразумева и усклађивања са стандардима и

Европске уније и новим, можемо слободно рећи, модерним технологијама и наравно да неки од ових закона предвиђају конкретне мере, о којима ћу говорити данас.

Пре свега бих се осврнула на ресор саобраћаја, који је и сам по себи изузетно комплексан и обухвата сва четири вида саобраћаја. Сваки од видова саобраћаја јесте један сложен и комплексан систем. Ослањајући се на кровне законе из саобраћаја, системске законе, и ови пратећи закони који су данас на дневном реду подједнако су важни јер су у циљу унапређења безбедности и квалитета услуга које пружају.

Закон о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају. За разлику од друмског саобраћаја, који јесте део свакодневног живота сваког од нас, водни, ваздушни и железнички саобраћај за грађане представља, можемо рећи, транспортно средство које користе или као путници или као корисници неких других услуга. Број несрећа, незгода и удеса процентуално је мањи у односу на друмски саобраћај, али су последице ових несрећа далеко веће. Свака од незгода и несрећа у ваздушном, железничком или водном саобраћају има своје специфичности и зато су свеобухватне стручне истраге са јасним препорукама изузетно важне, посебно са аспекта превенције али и правовремених одговора на све ове догађаје.

Године 2015. усвојили смо потпуно нови закон који је обухватио ова три вида саобраћаја у овом погледу и дао основ за формирање Центра за истраживање несрећа у саобраћају. Овај ЦИНС, као кровна институција, самосталан је у раду, спровођењу независних истрага, а на стручан начин врши истражне поступке у случају незгода и несрећа. Ове измене врше даље усклађивање са стандардима и препорученом праксом Међународне организације цивилног ваздухопловства, али и јасно прецизирање истрага које ће Центар за истраживање несрећа у области ваздушног саобраћаја у будућности радити, као и предвиђа могућност укључивања међународних стручњака у истрагама, наравно по потреби. Закон има за циљ утврђивање узрока и могућност унапређења безбедности и превенцију давањем безбедносних препорука, а Центар кроз своје секторе за сваки од видова саобраћаја увелико својим анализама потврђује колико је овај закон заправо битан. Све ове анализе и препоруке јесу јавно доступне. Доступне су струци, доступне и надлежним институцијама и привредним субјектима, и оне могу да пруже нове смернице свима њима за спречавање удеса, али и за благовремено реаговање институција и надлежних служби.

Када говоримо о безбедности, други закон који истиче безбедност јесте Закон о транспорту опасне робе. Ово је врста транспорта за коју се везују највећи ризици, са потенцијално, можемо рећи, највећим

последицама и по здравље људи и животну средину, а могу изазвати и огромне материјалне штете. Приступ овој врсти транспорта у савременом свету подразумева међународне стандарде за сваки вид саобраћаја и постојање материјалног закона на националним нивоима. Тако смо још 2011. године усвојили тадашњи Закон о транспорту опасног терета, а уз потребне измене и усклађивања потом и усвојили 2015. године Закон о транспорту опасне робе, који уређује транспорт опасне робе у друмском, железничком и водном саобраћају.

Овим смо наставили хармонизацију нашег националног законодавства са међународним споразумима у области транспорта опасне робе и унели, наравно, новине у погледу управљања и контроле. Област која на међународном пољу трпи брзе и учестале промене, већина одредаба у Предлогу измена и допуна закона јесте прилагођавање нашег законодавства савременим променама и измене предвиђају извршавање и усклађивање са појединим националним прописима, као што су прописи којима се уређује заштита од јонизујућег зрачења, нуклеарне сигурности и прописи којима се уређује даљи инспекцијски надзор.

Истакла бих да је за привреду важна измена члана 75. став 4. Закона, која предвиђа продужење рока за испитивање возила ради издавања АДР сертификата о одобрењу за возила на две године, а која најчешће у погледу документације нису у потпуности усклађена са АДР и прописима о хомологацији. Ова измена сигурно ће позитивно утицати на домаће превознике будући да говоримо о 800 возила од укупно 2.600 возила која подлежу издавању АДР сертификата о одобрењу и која обављају унутрашњи и међународни транспорт опасне робе, а овим одлагањем ми ћемо заправо покушати да одложимо њихово искључење из обављања транспорта опасне робе.

Када говоримо о превозу опасне робе, истакла бих и новину у изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, а то је потпуно нова глава у овом закону, којом се регулише транспорт опасне робе ваздушним путем, а која је у складу са Анексом 18 Конвенције о цивилном ваздухопловству, чиме ће се, наравно, одређене одредбе ставити ван снаге у Закону о транспорту опасне робе. Моја колегиница Снежана Пауновић ће нешто више говорити касније о овом закону.

Закон о превозу путника у друмском саобраћају доноси две кључне новине. Ви сте поменули и надлежности, односно овлашћења која се мењају када је у питању комунална полиција, али ја бих истакла ове две кључне измене. Једна јесте лимо сервис, а друга су такси услуге. У образложењу су наведени бројни разлози због којих су измене ових чланова неопходне. Својим одлукама јединице локалне самоуправе неоправдано су прописивале веома различите услове у погледу возача и

возила којима се обавља овај превоз, а и учестале су појаве нерегистрованих субјеката за нелегалан рад који користе различите електронске апликације, што је из угла корисника брзо и једноставно али масовно и без контроле. Тачно је да држава не сме и не треба да буде против модерних технологија и коришћења савремених модела, али када говоримо о овоме конкретно, то није случај, јер за ову врсту услуге, пре свега са аспекта безбедности и квалитета услуге која се пружа, али и економског аспекта, неопходна јесте регулатива и не стоје тврдње колега из опозиције када је у питању коришћење нових технологија.

Друга новина коју сам поменула јесте лимо сервис. Новина у закону јесте регулисање пружања услуга изнајмљивања путничких возила са услугом возача, које је непрецизно и непотпуно досада било уређено Законом о туризму у смислу да ову услугу не раздвајамо од услуге превоза, што је довело до тога да је порастао број нерегистрованих субјеката који својим путничким возилима незаконито пружају услуге превоза. Пружаоци услуге лимо сервиса постали су нелојална конкуренција на тржишту превоза путника и такси превозницима и превозницима у линијском превозу. Овај лимо сервис по први пут ће, као што сам рекла, бити регулисан овим законом, препознат као јавни сервис и биће прописани сви услови за обављање овог превоза, начин на који се он обавља и подразумева санкције за незаконит рад.

Искористила бих прилику и да поменем, не знам да ли је неко од мојих колега поменуо, на дневном реду је и Оквирни споразум о економској и техничкој сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Мађарске у области инфраструктурних пројеката. Ово је још један у низу билатералних споразума које ми ратификујемо у Парламенту у последњих неколико година са Републиком Мађарском. Сви билатерални споразуми који су на ратификацији са државама са којима се граничи Република Србија имају посебан значај за развој целокупног региона. Највише та регионална сарадња можемо рећи да се исказује кроз инфраструктуру, односно инфраструктурне пројекте, заједничке иницијативе и пројекте.

Посебно значајно, осврнула бих се на јучерашњи Самит „16 плус један“, колико је заправо наша позиција као државе у том формату изузетно важна, не само позиција у том формату захваљујући стратешком партнерству са Кином, али и свим капацитетима и потенцијалима које ми као Република Србија имамо у региону Југоисточне Европе.

Поред саобраћаја, то сам рекла и на почетку, грађевинарство је једно од стратешки најважнијих привредних грана и, уз инфраструктуру и саобраћај, утиче на развој сваког региона. Закон о грађевинским производима који је на дневном реду је заправо први закон, први пут усвајамо овакав закон, и он ће на јединствен начин уредити тржиште

грађевинских производа, осигурати квалитет материјала који се користе у изградњи и учиниће домаће произвођаче конкурентнијим на тржишту прописивањем једнаких стандарда.

Закон јасно дефинише обавезе актера при стављању производа на тржиште, од производње до саме уградње, уз јасно дефинисање и поделу одговорности у овом ланцу. Такође, дефинисани су захтеви за стављање на тржиште грађевинских производа и једнак начин исказивања перформанси, и употребу знака усаглашености производа. Све ове одредбе и ови прописи пружиће додатни подстицај развоју грађевинарства у Србији и допринети квалитету изградње, учинити безбеднијим и еколошки прихватљивијим.

О изменама и допунама Закона о планирању и изградњи и изменама и допунама Закона о озакоњењу ће нешто касније говорити мој уважени колега Неђо Јовановић. Ми смо поднели, као посланичка група, неколико амандмана, које верујем да ћете размотрити и о њима ћемо расправљати у појединостима, а посланичка група ће подржати све предлоге закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани грађани, уважена министарко Михајловић са сарадницима, на самом почетку бих желео да кажем да ми се не допада однос министарства које представљате са предложеним законима, односно изменама и допунама закона, посебно о планирању и изградњи, према струци и знању. Да овај предлог закона није добар по њих, сматра 28.400 инжењера у Србији. Став Европске Уније јесте да струковна удружења треба да буду независна. Овим законом се заправо ради све да би се Инжењерска комора Србије ставила под капу, ингеренцију министарства које ви водите.

Ако Министарство грађевине буде контролисало издавање лиценце за 28.400 инжењера који већ поседују лиценцу, ако Министарство буде имало, као што сте навели, комисију за одузимање лиценце, ви на неки начин стављате у подређени положај оне који су до своје лиценце дошли на поштен начин, са знањем, својом стручношћу, правим дипломама. У питању су људи који представљају оне које су све изградили у овој земљи, и не само у овој земљи него и у републикама бивше Југославије. Они данас долазе у ситуацију да буду политички уцењивани, зато што ће политичком одлуком комисије Министарство моћи неке да одузме лиценцу а неке лиценцу да остави.

Малочас сте, намерно или случајно, рекли једну потпуну нетачну ствар, да је Инжењерска комора Србија досад одузела две лиценце. Није тачно, одузела је 16 лиценци. Затим сте другу, хајде да кажем,

информацију упутили јавности, такође покушали, да ли случајно или намерно, да обманете јавност, да је издато од 2003. године до данас 70.000 лиценци. Ни то није истина, издато је око 50.000 лиценци.

Оно што се догађа данас јесте да подршке које долазе Инжењерској комори, не само од стране Европске Уније или Европске инжењерске коморе, између осталог чији је потпредседник Драгослав Шумарац као велики стручњак и као редован професор на факултету Универзитета у Београду. Имамо Инжењерску комору Словеније, Инжењерску комору Хрватске, затим Инжењерску комору Македоније, цео регион подржава ставове Инжењерске коморе Србије, сви осим вас, односно ваше владе, односно ваше партије из које долазите.

Такође сам желео да вас упознам са једном чињеницом. Када сте малочас са мојим колегама расправљали, једна земља у којој министарство издаје лиценце јесте Црна Гора и тамо је направљен хаос када су у питању инжењери, када је у питању градња и када је у питању поштовање закона, које је неопходно испоштовати да не би дошло до нелегалне градње.

Оно што је такође важно јесте да се зна да сте ви били задужени као министарка и за, између осталог, овај капитални пројекат, можда највећи у Србији, можемо да се сложимо да је највећи, Коридор 10.

Када је у питању Грделичка клисура и када је у питању такозвани потпорни зид који се срушио, који је 11 пута препројектован, и ви 11 пута то нисте знали а надзор и инспекција су били у вашим рукама, не можете да кажете криви су инжењери и да због тога данас кажњавате и одузимате самосталност Инжењерској комори Србије и 28.000 инжењера стављате у положај да су кривци за то.

Оно што је чињеница јесте да се 11 пута од стране Путева, претпостављам, или Коридора Србије, као предузећа, вршило препројектовање пројекта, па је онда Зоран Бабић, који је био доскора овде и у Скупштини, као директор онако изјавио да смо очекивали сви свакога дана када ће тај зид да буде срушен па то онда на крају и није неко велико чудо. Али тих седам милиона евра, ко ће то да плати? Па грађани Србије, из свог џепа. А Министарство је било дужно да врши инспекцијски надзор. Дакле, не можемо рећи да су криви инжењери, не можемо рећи да је крива струка. Напротив, криве су транге-франге комбинације које се дешавају и у овом случају, где Коридори мимо инспекцијског надзора Министарства могу 11 пута да препројектују како они желе. Дакле, највећи пројекат грађевински у Србији, можда најважнији, највиталнији, Коридор 10, испада да је рађен противправно, односно да је то предмет дивље градње.

Оно што је даље случај са односом према струци и знању, односно према Инжењерској комори, јесте то да ће Министарство не само моћи да одузме лиценцу инжењерима из Србије, него је једно од најређих

министарстава у свету које ће моћи страним држављанима инжењерима да даје лиценцу. Дакле, наши да оду у Немачку, да оду да живе у Енглеску и Америку, а онда да дођу инжењери из Кине па да добију лиценцу министарства које ви водите. То јесте можда неко лепо смислио, али то за Србију апсолутно није добро и није исправно. То није однос према људима који нису то заслужили, који су стручни и који су имали исправне дипломе и најбоље факултете.

Оно што је такође важно, али апсолутно, да се не наљутите, зато што не желим ни на који начин да се осетите као да вас неко ниподаштава, напротив, мислим да сте ви добар економиста, али није вам довољан розе шлем и економска титула доктора наука да ви инжењерима одузimate или дајете лиценцу и укидате Суд части Инжењерске коморе. То је нешто што не постоји или није у складу са поштовањем знања из струке, као што је то свуда у развијеном свету. Пола милиона инжењера Европске инжењерске коморе, где су, то је асоцијација националних инжењерских комора, даје подршку Инжењерској комори Србије и то је фактично стање. Колеге које све знају о овој области и ви који сте економиста имате различито мишљење, Европа и европски стручњаци кажу једно, а ви кажете нешто сасвим друго.

Друга ствар коју сам хтео да поменем јесте нешто што ви знате да је био предмет наше расправе годинама уназад у истом овом парламенту. Мени је драго да сте ви овде зато што је са вама расправа увек на једном високом нивоу. Међутим, када смо усвајали и расправљали о лекс специјалису који је био најпогубнији закон по Србију и даљи демократски развитак Србије, ми смо тада говорили да ћете ви тим законом да са стране ставите не само законе и не само системске законе, који су постојали и који данас постоје и важе, него целокупан Устав Републике Србије. У питању је пројекат „Београд на води“.

Када је у питању „Београд на води“, не само да је општепознато шта мислимо ми као опозиција о том пројекту, или ја лично или моје колеге које су данас овде присутне, „Београд на води“ је означио почетак краја поштовања струке, поштовања знања, поштовања традиције, поштовања свега онога што је изградило овај град у последње две хиљаде година. Сада чланом 145, чланом 60. вашег предлога измена и допуна Закона, долазимо у ситуацију да су могућа мењања планова у ходу. Ви сада оно што је важило за „Београд на води“ ширите на целу Србију, ви сада ту плачку, легализовану, која се звала „Београд на води“, стављате целу земљу под ту капу. Ви лекс специјалис данас предлагете за целу Србију, који није у складу са Уставом и који није у складу са системским законима.

Члан 145, члан 60: „Урбанистички пројекат се“, цитирам, „може изградити и за изградњу објеката јавне намене, за потребе утврђивања

јавног интереса, без измене планског документа“. То досада није било могуће. Ви на овај начин заобилазите цео закон о експропријацији. Ви данас можете неке ко има кућу и свој приватни плац да отмете део имовине, и куће и плаца, и да му кажете – ја се извињавам, ово је сада овде јавни интерес, ви више немате право на ту своју имовину. Ово није у складу са законима и Уставом Републике Србије. Као што није био „Београд на води“, тако није данас ни овај предлог измена и допуна закона.

Зато ми је било чудно на почетку, а затим сасвим јасно због чега Горан Весић, на пример, у Београду једва чека да се донесе овај закон и да се овај закон усвоји. Зато што су путеви првог реда у Београду почели да се претварају у пешачке зоне, попут Васине улице у Београду, да се затвара центар града, да се претвара у пешачку зону, посебно у оним местима тамо где је интерес оних који су на власти, али без изградње метроа, претходне, која је била неопходна да би центар града икада можда постао бициклическа или пешачка зона.

Дакле, све се ради збрда-здола. И сада у ходу можете да мењате планске акте. Шта то значи? То значи сутра да, ако се буде реновирала Скупштина, нико нема обавезу да ово здање и ова зграда остану у оном облику у којем се затекла. Дакле, данас можете од Београда да направите Скопље, можете да одлепите сваку фасаду, можете да скинете сваки кров и да залепите стубове коринтске, јонске, дорске, разне пирамиде и да од Београда и београдских паркова и зеленила правите оно што је по вашем укусу и вашој мери.

Опет вам кажем – ово је веома важна област и није довољан ружичасти шлем да би се водила једна овако важна област у Србији. Чак ни тај ваш шлем, розе или пинк боје, није по закону који третира безбедност радника. Шаљете лошу поруку радницима, јер не постоји шлем розе боје који се носи на градилишту. Имате чак и правилник када је и та област у питању.

Оно са чим сам желео да завршим јесте Закон о озакоњењу. Ово је само још једна најјава дивље градње. Сваки тајкун у Београду и Србији је имао информацију када ћете доћи у Скупштину и када ћете овај предлог закона усвојити. Зато су последњих годину дана пожурили да што више направе нелегалних објеката које ће сада моћи да легализују. Ви кажете неће моћи да легализују никада, али нисте рекли да ли ће моћи они да раде. Као на Копаонику, ви говорите да се тај објекат неће легализовати. Па да, али он ради и приходује новац. И тај који је направио тај нелегални објекат већ сада зарађује, а ви му, наравно, не само да не можете него и нећете апсолутно ништа.

Оно што је веома важно јесте да велики пројекти, попут пута Обреновац–Уб, попут Коридора 10, попут многих других пројеката које

сте тако помпезно најављивали, „Београд на води“, Жежељев мост, на пример, испоставило се да су нелегални објекти. Председник отвори Жежељев мост, а онда радник погине непосредно после тога. Па како је радник био на мосту који је отворен и завршен? Дакле, то су ствари које представљају пометњу када је у питању Србија и то је оно што грађани виде и што грађани осуђују

Када је у питању озакоњење, ви третирасте 100 квадрата нечије куће где живи петочлана или шесточлана породица једнако као и пословни објект од 100 квадрата. Цена је потпуно иста. А највећи попуст када је озакоњење у питању имају они који имају милионе квадрата. Што сте већи тајкун, имате већи попуст. А посебно, да не причам о томе да се кажњавају они који не само граде кућу да би имали кров над главом него и они који су уредно предали за грађевинску дозволу и они који су платили све дажбине пре него што је овај закон и усвојен.

С тим у вези, ми нећемо гласати за ваш предлог закона. Сматрамо да је дубоко лош и чврсто верујемо да ће грађани у овоме препознати само још једну намеру. Четврти пут сте у Парламенту, четири пута нисте успели да решите ове проблеме и сад нам опет долазите и говорите – решићемо те проблеме. Не, нећемо решити. Сваки дан то гледамо на телевизији, сваки дан читамо у новинама колико је ова држава немоћна да заштити оне најсиромашније и оне којима је помоћ потребна, а да заправо све ради да би пружила могућност да они најбогатији и они који врше кривична дела и даље имају највише. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, каже Балша Божовић – грађани би требало да знају ово, грађани би требало да знају оно. Оно што би грађани Србије требало да знају, то је, а то верујем да знате и ви, госпођо Михајловић, да највећу корист од пројекта „Београд на води“ има управо Балша Божовић, јер његова вереница Миа Зечевић продаје преко своје агенције за некретнине станове у „Београду на води“ и згрћу месечно стотине хиљада евра. Па како им не ваља пројекат „Београд на води“? Обогаћили су се на пројекту „Београд на води“. Обогаћили су се. Његов отац је у периоду када је Демократска странка владала Београдом кречио све могуће и немогуће зграде по Београду, обогатили се на томе. Он прича о некој нелегалној градњи.

Да вас подсетим, Демократска странка је члан тог тзв. Савеза за Србију чији је стварни шеф Драган Ђилас, највећи тајкун у Србији и највећи тајкун у региону. Чувени Мост на Ади, најскупљи мост на свету,

коштао је Србију и грађане Србије 400 милиона евра. Највиши друмски мост на свету, који се налази у Француској, коштао је 160 милиона евра. Овај мост у Француској има дужину од 2.460 метара, на висини је од 343 метра и има седам пилона. Коштао је, дакле, 160 милиона евра. Овај Ђиласов, овај Балшин, овај Бошков, овај Јеремићев Мост на Ади има дужину од 929 метара, налази се на висини од 200 метара, има један пилон и кошта 400 милиона евра. И онда се јави један од перјаница Савеза за Србију и држи нам лекције о сиротињи, о беди, о сиромаштву. Па они су нам оставили беду, сиротињу и сиромаштво. Србија је данас земља која је напредна. Србија је данас земља која иде крупним корацима напред.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

Право на реплику има народни посланик Балша Божовић.

Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Дакле, веома ми је смешна свака оптужба господина Мартиновића на мој рачун. Ја вам кажем, ево овде пред свима, све што нађете у „Београду на води“ да је моје, слободно вам поклањам и узмите. Ја вам кажем – срушите „Београд на води“, а ја ћу вас у томе подржати.

Дакле, још једном буде ли господин Мартиновић изнео овакве оптужбе на рачун мене и моје породице, тужићу га. Дакле, сада вам то кажем, да не плачете после када једну од ваших пет плата будем морао да узмем на суду. С друге стране сам само желео да вам кажем следећу ствар, дакле на ове нападе се нећу обазирати.

Оно што је важно јесте да овај закон – господине Арсићу, вама се обраћам – овај закон омогућава власти Српске напредне странке у Београду да једну улицу, коју реконструишу, од 70 метара, за њу троше 150 милиона динара. Двадесет хиљада евра по једном метру. То се дешава данас у центру града. И, ја сам дошао да питам министарку, без обзира што је неко љут због тога, ја сам дошао да питам да ли Министарство може или уопште жели да поштује закон, да контролише саобраћај у Београду, јер на овај начин господин Весић може да затвори и Бранков мост, и Бранкову улицу и цео Београд да претвори у пешачку зону, опет са разним увредама на мој рачун, о којим апсолутно не желим да говорим, али 20.000 евра за један метар, па да се златом и дијамантима посипају не би толико коштало.

Значи, хоћу да вам кажем да се по овоме закону омогућава енормна пљачка пара грађана Србије и Београда, јер је то оно што је срамота. Ја упућујем на то из најбоље намере, зато што волим ову земљу и зато што желим да останем да живим овде, а не зато што желим да одговарам некоме ко ме лажно клевеће и оптужује да наводно имам интерес од нечега што сам желим да се склони одатле. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Па то исто сте, господине Божовићу, причали и у изборној кампањи, када је у питању Горан Весић, па сте освојили 2% гласова.

Пре него што тужите мене, морате ви сами у тој вашој коалицији, која се зове Савез за Србију, да се раскусурате и да видите ко је коме шта говорио и ко је коме шта дужан. Драган Ђилас, ваш шеф, 2012. године рекао је да ће месечна плата Вука Јеремића као председавајућег Генералној скупштини Уједињених нација да износи 28.000 долара, а онда је Вук Јеремић одговорио... Данас су сви на истој гомили против Александра Вучића и против Српске напредне странке. Онда је Вук Јеремић одговорио – неки медији су писали да ће председавање Генералној скупштини Уједињених нација Србију коштати седам и по милиона евра. Чак и да је то тачно, то би значило да би наредних 60 година Србија могла да председава у Уједињеним нацијама за цену Моста преко Аде, да нагласим, без приступних саобраћајница – рекао је Јеремић говорећи да та сума од седам и по милиона евра није тачна.

Зашто сам ово прочитао? Да би грађани Србије знали да Српска напредна странка данас против себе има Драгана Ђиласа, Вука Јеремића, има овог координатора који не знам где се сад тренутно налази, овог љотићевца из Чачка кога је запослио Велимир Илић за портпарола чачанске библиотеке, и има овог господина који се обогатио продајући станове у „Београду на води“ а наводно му не ваља пројекат „Београд на води“.

Дакле, због оваквих ствари држава Србија је 2012. године била пред банкротом. Данас је држава Србија држава која има преко 4,5% раст бруто друштвеног производа, лидер смо у региону по привлачењу инвестиција, за четири године запослили смо преко 150.000 људи у Србији и успели смо да спасимо државу Србију и од Бориса Тадића, и од Вука Јеремића, и од Бошка Обрадовића, и од Балше Божовића, и од Душана Петровића и од свих оних који су сада у том тзв. Савезу за Србију.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

Реч има...

Полако, колега Божовићу, добићете и ви право на реплику, прво да вам одговори министар.

Изволите, колегинице Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Хвала.

Знаате шта, господине Божовићу? Све што сте рекли, све је лаж. Од почетка до краја. Дакле сваку ствар. Сад, да ли сте ви из неког разлога фрустрирани, да ли немате времена да прочитате законе, шта је иза ваших

изјава, ја не знам, али све што сте изговорили, од почетка до краја, о Предлогу закона, све је лаж. Чак нећу да кажем да није истина, него је лаж, због тога што сада у директном преносу грађанима Србије објашњавате неке ствари које очито не знате и које очито нисте ни прочитали, или вас уопште и не интересују него покушавате лажима да обмањујете јавност.

Е сад, када причате о „Београду на води“, поред неколико огромних, капиталних пројеката, то је један од најбољих капиталних пројеката у нашој земљи и просто је смешно да будете против тог пројекта који запошљава не само грађевинске компаније него и нове људе и потпуно мења слику будућег неког, још развијенијег и модернијег, Београда. Према томе, то је прва ствар где нисте у праву ни за један једини податак, који износите иначе у јавности око „Београда на води“. Да вам кажем, сваку ствар коју сте рекли, ниједна није тачна.

Значи, закони се у овој земљи поштују. Можда ви полазите од себе и неког другог, претходног периода, када сте ви радили све само нисте поштовали законе. Па зато што нисте поштовали законе, зато смо имали ово што је сада рекао и посланик Мартиновић, дакле били смо готово пред банкротом, имали смо најниже стране директне инвестиције, имали смо негативан раст бруто друштвеног производа, дакле све што се погледа у области економије било је у минусу. Неко је заслужан за то, или неко је одговоран за то. Ја бих рекла да сте ви и ваши коалициони партнери, ваши разноразни познаници, више и не знам ко је све са вама. Дакле ви, Ђилас, Јеремић, ту је сад Обрадовић, је л' вам он шеф ил' вам није шеф немам појма, али у сваком случају, дакле ви сви заједно сте и те како одговорни за стање које смо дочекали.

Ми смо ствари променили. То вама може да се не свиђа, али ако волите своју земљу и кажете да волите своју земљу, онда ваљда то треба да вам је драго, а не када се говори о томе да ми имамо заиста готово најбржи раст бруто друштвеног производа, ви звиждите. Ја то стварно не разумем.

Дакле даље, оно што је тек погрешно, прича око Инжењерске коморе, записала сам шта сте рекли, каже овако – то је један лош однос према струци и знању. Ја бих волела да ви уопште знате о чему причате кад говорите о Инжењерској комори. Ја бих волела да уопште знате шта значи бити инжењер у Србији и шта значе лиценце, како се долази до тих лиценци. Или само чувате фотелју Шумарчеву, дакле Драгослава Шумарца, бившег министра. У оно време када је Шумарац био министар нема страшнијих ствари које су се дешавале у области грађевинарства у Србији. У време Драгослава Шумарца грађевинске дозволе су се чекале осам година. Дакле то је, између осталог, лик и дело Драгослава Шумарца. У његово време, дакле, ви нисте могли да започнете ниједан капитални

пројекат. Такође један од разлога јесте управо његов рад. Али да се не бавимо њим

Инжењерска комора треба да буде под надзором Владе Републике Србије зато што данас радимо пројекте који су вредни 16 милијарди евра. Не можемо да дозволимо да неко прави од Инжењерске коморе приватну комору. Није овде ништа приватно. Дакле, та комора јесте једно струковно удружење, удружење инжењера који су завршили своје факултете, добили лиценце, али шта је проблем да се некада те лиценце провере? Шта је проблем, ако је све урађено поштено и како треба, како ви кажете? Шта је проблем да на пет година видимо да ли људи прочитају један стручни рад, да ли га напишу, да ли су урадили један пројекат или нису? Мислим да је јако важно да имамо квалитетне и пројектанте.

Када говорите о броју лиценци, ту такође нисте у праву, тако да освежите мало информације из Инжењерске коморе. Број лиценци је следећи. Дакле, прво имамо 20.289 лиценци ако говоримо о самим члановима Коморе; по струкама 5.374, по матичним секцијама 17.877. Од 2003. године су, дакле по информацијама које ми имамо, две лиценце одузете. Нека је и десет лиценци одузето, није ствар у одузимању лиценци него у стручности у раду.

Када говорите о томе да ли су пројекти препројектовани, један, два, пет, једанаест пута, па то је неко радио. Па то је радио неки човек који се потписао. Па то је радио неко ко има лиценцу. Па како то сме да се деси? Па замислите ви, додуше нисте никад радили у струци, али, рецимо, завршили сте Правни факултет, замислите ви да направите жалбу и једанаест пута преправљате жалбу. Па на шта би то личило? Па да ли је то нормално? А замислите да то радите на пројектима који су вредни стотине милиона евра.

Према томе, морамо да одвојимо оно што је добро од оног што је лоше. Инжењерска комора, издавање лиценци, као и Суд части налазиће се у Министарству, по нашем предлогу, саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре. Постоје јасни критеријуми који морају да се испуне да бисте лиценцу добили, стручни испити, које ће сигурно обављати и даље Инжењерска комора, али исто тако и критеријуми на основу којих можемо да покренемо проверу и одузимање лиценци.

Даље, оно што сам такође приметила да сте изговарали – капитални пројекти. Ја мислим да више сви у Србији знају шта сте ви оставили од капиталних пројеката до 2012. године, али није наодмет да се понови јер сте, изгледа, ви сами заборавили. Дакле, ради јавности Србије, до 2012. године, од 2000. године, односно 2002. године па до 2012. године број километара пруга које су реконструисане – тачно 20 километара; 2008. године нула километара, дакле ништа није реконструисано; 2009. године

22 километра; 2010. године, рецимо, исто нула километара. Такође, за 12 година, од 2000. године до 2012. године, ни једна једина станична зграда није сређена. Срамотно је то како сте оставили Железницу и како сте уопште оставили станичне зграде и све оно што јесте важно људима у Србији, а то је пре свега саобраћај.

О коридорима, дакле о Коридору 10 и Коридору 11, о реконструкцији пруге Београд–Бар, која је почела и коју је урадила делом већ ова влада, ви нисте прстом мрднули. И онда нам објашњавате о капиталним пројектима, онда нам причате о томе да ли су они добри или лоши, а не знате ни разлику између доброг и лошег. Дакле немојте, молим вас, да говорите ствари које су, прво, нетачне, и друго, представљају чисту лаж.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику народни посланик Балша Божовић.

Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Министарка Михајловић, ја се на увреде, прво, не вређам тако лако, а с друге стране, никада не обраћам пажњу на њих, из простог разлога што... Ја сам вас јутрос бранио од Војислава Шешеља када је испао некоректан према вама и увек ћу вас бранити кад год неко не буде коректан према вама у овом дому. Ви сте, пре свега, дама и госпођа и из тог разлога заиста нећу дозволити никоме да вас вређа.

Међутим, оно што сте изнели не иде баш у складу са логиком. Дакле, ви кажете 11 пута се нешто препројектовало, па боже мој, то мора зато што је велики пројекат. Па наравно да мора, али сте ви та која врши инспекцијски надзор и ви сте та која је 11 пута избегла да изда грађевинску дозволу. Дакле, ви сте учествовали у том пројекту који се срушио – потпорни зид. Ви сте део тог потпорног зида који се срушио и који кошта седам милиона евра, који ће сада неко морати да плати, а одговорност је само ваша, не инжењера, не Инжењерске коморе.

Када причате о господину Шумарцу, ја бих вас замолио, немојте тако, чак и ако нешто лично имате против њега, он је професор Грађевинског факултета Београдског универзитета, према професорима, према знању, према експертима на тај начин причати, не ствара добру слику у јавности.

Такође, када причамо о 28.000 оних који имају лиценцу и поштено су је стекли, не треба их сада уцењивати и не треба им на сваки могући начин одузимати неко право које су они сами стекли.

Немам шефове, на жалост многих овде. Ни Драгана Ђиласа, ни Вука Јеремића. Моја уверења су моји шефови, а не неки појединци. И ту се такође разликујемо ви и ја. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, ево, ја вас подржавам потпуно у свему што сте рекли за професоре и докторе, само немојте да имате дупле стандарде. Онда исто тако морате да уважавате и колегиницу Зорану Михајловић.

А тако? Добро, чисто да знам.

Право на реплику, народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Балша Божовић, изгледа, мисли да је он тај који може да одлучује којег професора неко треба уважавати или не. Наравно, јутрос је већ почео са неуважавањем, али не бих о томе говорила да сад сам није то напоменуо.

О овим предлозима које овде заступа Зорана Михајловић говорили смо и говорићемо када буде на реду да о томе говоримо, али је просто невероватно да Балша Божовић приговара Зорани Михајловић да већ пети пут мења овај закон о озакоњењу, о којем ћемо говорити, када је он, односно они којима је он припадао и који су некада били власт тај закон мењали седам пута и за тих седам пута ништа није урађено. Основни проблеми у бесправној градњи настали су управо у време власти Балше Божовића, његовог тате и остале екипе која је харала по Србији. То је такође општепознато. Њихови функционери су бесправно градили. Инспектори су узимали паре на ангро. Све што су радили било је предмет корупције, било је предмет криминала и они, једноставно, не умеју друкчије да раде.

Ја, само ради јавности, желим да скренем пажњу да ни на који начин не бранимо оно што представља Зорана Михајловић овде, рекох о томе ћемо посебно, али просто некако смета човеку, не можемо да слушамо Балшу Божовића који овде прича као да је пао с Марса, као да он није члан те Демократске странке, као да његов тата није учествовао у свим тим пословима који су били прљави послови у време када је Шумарац био министар, а све што су радили било им је прљаво, све што су радили било им је нелегално. Извор корупције и криминала у Србији је Демократска странка и дружина Балше Божовића, била и остала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, нисам никога вређао. Ја сам се позвао на оно што је писао лист „Данас“, који је, надам се да ћемо се сви сложити, апсолутно ненаклоњен Александру Вучићу и Српској напредној странци.

Лист „Данас“ је објавио један текст који се зове „Анатомија врха Демократске странке“. Између осталог, говори се о тзв. трећем ешалону Демократске странке. Сад цитирам шта пише „Данас“: „Овој екипи посветићемо мало простора, што је у складу са одговорношћу коју пред

грађанима преузимају, а обрнуто сразмерно економској моћи којом располажу. Вуку конце иза сцене. Учествују у приватизацијама, махери су са тендерима, држе консултантске куће, саветују министре, контролишу агенције, манипулишу на берзи, имају приступ најосетљивијим информацијама, преузимају медије ... Драгослав Зека Божовић такође је у јавности, такође посланик ДС, пословни је човек, љубитељ каратеа, кум Бориса Тадића и отац председника Демократске омладине Балше Божовића. Држи се Београда и, кажу, мало има јачих од њега. Али их има. Међу њима су Никезићи, сениор и јуниор. Звонимир је власник Цес Мекона и шеф Мирка Цветковића. Душан је из Цветковићевог кабинета прешао у Министарство финансија кад га је (при реконструкцији Владе) премијер преузео. Хероји приватизација, шампиони јадне српске транзиције.“

То је написао лист „Данас“. Сад замислите, када лист „Данас“ овако нешто напише, замислите онда како изгледа цела и потпуна истина о људима који се представљају као представници алтернативе Александру Вучићу и Српској напредној странци. Ако „Данас“ овако пише, замислите онда каква је права истина.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Маја Виденовић.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Господине Арсићу, ја ћу користити право да користим време у трајању од три до четири минута, колико сте давали свима, тако да...

Позивам се на повреду члана 103. и 104.

(Председавајући: Имаћете у секунду исто као сви остали.)

Апсолутно. Вратите ми време, уз овај ваш прекид.

Дакле, господине Арсићу, 103. и 104.

Прво морам свима да кажем, врло је дирљива ова синхронизација Српске радикалне странке и Српске напредне странке. Дирљиво, али на тако нешто се нећемо обазирати јер је данас свима јасно нешто што говоримо ових шест година, да сте променили, склонили сте нешто са ревера, ставили европске знаке, али суштина ваше политике и све оно што радите... Заиста је дирљива ова подршка радикала и нових радикала.

На нападе на народне посланике опозиције, а сада говорим у име посланика Демократске странке, апсолутно нећемо реаговати, али ви, господине Арсићу, апсолутно не смете да дозволите да, од било кога, а посебно не од посланика Српске напредне странке и Српске радикалне странке, наше породице оптужује шеф посланичке групе СНС говорећи да су лопуже и криминалци, о нама, о мени, о Горану Тирићу, Балши Божовићу, било који политички напад. Тако нешто је потпуно недопустиво, под један.

Под два, научите, и никада вам тако нешто нећемо прећутати, нисте ни судија, ни тужилац, ни власник истина. Ви сте неко ко злоупотребљава Пословник, ко благи и криминализује људе, не само народне посланике и њихове породице већ сваког ко се усуди да говори и мисли нешто против сваке политике.

Ви, тиме што дозвољавате овако нешто, госпођа министарка тиме што оптужује народне посланике који се труде аргументима да одговоре говори да су фрустрирани, показујете сву немоћ, уз ову дирљивост коју сте показали у синхронизацији ставова Српске радикалне странке и Српске напредне странке.

Чекам образложење, а онда ћу тражити да се Скупштина о томе изјасни.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Виденовић, прво одмах да рашчистимо неке ствари. Нико...

Молим колеге да ми дозволе да дам одговор на повреду Пословника, па ће колега Мартиновић да добије исто то право.

(Вјерица Радета: А ја?)

И Вјерица Радета.

Прво, колегинице Виденовић, како ће који посланик да учествује у дискусији, из које посланичке групе, то није ствар председавајућег него ствар њихових посланичких група и процена какву ће од тога да имају политичку добит или штету. У то уопште нећу да улазим.

Друга ствар, кад је у питању министар и закони који су доношени, не бих да превише улазим у ту полемику са вама, зато што сам ја био посланик тада кад је тај закон донет и знам добро ко је био овлашћени представник предлагача и ко је написао закон који регулише рад Инжењерске коморе.

(Маја Виденовић: О чему причате?)

(Марко Ђуришић: То када си махао пиштољем?)

Управо вам то образлажем.

(Марко Ђуришић: Пре или после?)

Трећа ствар, народни посланици имају право ...

(Марко Ђуришић: Јеси ли махао или ниси?)

Колега Ђуришићу, немојте тако.

Значи, сви народни посланици имају право да укажу ако је неко трошио или пружао јавне услуге. Зашто је то тајна? Ја не разумем зашто је то тајна. Ми смо 2012. године донели нови закон о јавним набавкама баш да не буде тајна, баш да буде портал, баш да се види ко је сваки понуђач и ко је добио посао и какав је уговор закључен.

(Марко Ђуришић: И све се види.)

И све се види. Е сад, ако...

(Маја Виденовић: Реплицирате ми.)

Не реплицирам, него вам објашњавам зашто то... Ви сте тражили од мене да спречавам народне посланике да говоре о томе како је ко остваривао неку зараду на основу тога што је пружао јавне услуге или је био јавни понуђач. Ја не разумем у чему је проблем.

Ако је посао поштено одрађен, што се кријете иза тога? Тада није био тај портал, тад се није знало ко добија посао на јавним набавкама. И сад хоћете да ме натерате да спречим народне посланике да причају о тим јавним набавкама. То нећете никада доживети. То од мене нећете никада доживети, без обзира да ли сте то ви, да ли су моји или било који други.

(Марко Ђуришић: Ти то дискутујеш?)

Одговарам вам зашто ...

(Маја Виденовић: Нисам вас то питала, зашто дискутујете?)

(Марко Ђуришић: Јеси ли се ти негде телепортовао?)

Колега Ђуришићу, шта је вама? Вама није добро? Вама заиста није добро.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника?

(Маја Виденовић: Да.)

Изјасниће се.

(Марко Ђуришић: Хоћеш и на мене пиштољем да машеш?)

Повреда Пословника, народни посланик Александар Мартиновић. Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 27.

Ово је насловна страна сутрашњег НИН-а: Сви послови Бранка Стефановића, отац министра полиције тргује оружјем.

Дакле, ово што сам сад малочас прочитао везано за тзв. трећи ешалон Демократске странке, нисам никога вређао. Ово пишу ваши пријатељи: из НУНС-а, из Независног удружења новинара Војводине, из „Данаса“, из НИН-а, из „Времена“. То су ваши пријатељи. Ви сте у истом политичком фронту против Српске напредне странке и против Александра Вучића.

Ја сам, дакле, цитирао текст из листа „Данас“ о вама. Ако „Данас“ пише тако о Демократској странци, о врху Демократске странке, о намештеним тендерима, о плачкашким приватизацијама, о кумовско-рођачким комбинацијама, ја питам онда грађане Србије – замислите колика је онда потпуна истина о владавини Демократске странке до 2012. године када је „Данас“ написао овакве ствари. То значи да сте ви радили хиљаду пута горе и зато је Србија 2012. године била на ивици економске и финансијске пропасти. Грађани Србије треба да знају који су узроци

свих економских проблема са којима се Србија суочава. Ваша погубна власт, власт која није водила рачуна ни о чему сем о својим цеповима, о свом личном богатству и ви сте из те власти изашли пет, десет, педесет, сто пута богатији него што сте у ту власт ушли. О томе се ради.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Не знам зашто се буне Маја Виденовић и ова група која седи ту поред. Кажу не треба да дозволите да се помињу чланови нечије породице.

Отац Балше Божовића није био адвокат у својој канцеларији, седео, радио. Да је то био, никада га не бисмо поменули. Он је био високи функционер Демократске странке. Он је био директор Спортског центра „Ташмајдан“ као функционер ДС и много афера је у то време било у том спортском центру. Он је био, не знам да ли сте заборавили, изабран и био је директор неке фирме за истраживање, односно фирма се звала „Србија никл“. Он је, замислите, као правник био на челу фирме која је истраживала руде по Србији, па су правили проблеме Кустурици на Мокрој гори, па је овај Алексић, који је сад с њима у коалицији, рекао да им он неће дозволити да дођу у Трстеник да тамо истражују било шта. Дакле, говоримо о некоме ко је учествовао у уништавању Србије, што је, случајно, и Балшин отац. Па то је Балшин проблем. Ако треба неко нечега да се стиди, онда треба он.

Дакле, не може нико да забрани народним посланицима да говоре о било којем функционеру. Како сад, шта? Зато што су они у тој некој сад скупини, скупљени с коца и конопца, нико не сме да каже да је то скупина највећих криминалаца и лопова? Ћилас, Јеремић, Борко, Стаматовић. Па, људи моји, цела Србија зна шта су они радили и шта раде и данас-дан. И сад треба ми то да кријемо од јавности зато што, боже, Маја Виденовић је, каже, потресена, била јој је дирљива нека прича коју је овде слушала. Па то дирљиво, потресено итд. нема везе са радом Народне скупштине. За то служе мали дијазепамчићи. Хвала.

(Милорад Мирчић: Пословник.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику...

Пре тога само да питам колегиницу Радету да ли жели да се Скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника. (Не.) Хвала.

Повреда Пословника, народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Господине Арсићу, ви председавајући овој скупштини – рекламирам члан 27 – треба једнаке и исте аршине да имате према свим посланицима, а то се аналогично ствари примењује и на чланове Владе.

Више пута се представник Владе, у овом случају потпредседник Владе, дрско и безобразно понашао према посланицима у овој скупштини. Више пута је овде колеге и колегинице назвао незналцима, људима који лажу, људима који не знају посао итд., итд. Нисте реаговали ниједном. Ниједном нисте реаговали.

Нисте реаговали ни када се посланици не односе једни према другима са уважавањем, али посебан имате аршин када су у питању чланови Владе. Докле ћемо ми да трпимо овде тортуру од представника Владе? Ко су, уосталом, чланови Владе? Људи које је овај парламент изабрао, људи за које су гласали посланици, и сада ти исти посланици или један део посланика доживљава највеће увреде од стране потпредседника Владе, у овом случају Зоране Михајловић.

Ко је Зорана Михајловић? Какво она то право има? Да ли је она повлашћена, да ли је она привилегована зато што је добра са оним Скотом, или неким скотовима, па ви не смете или је неки други разлог, то нас не интересује. Морате имати исти и једнаки аршин. И када се посланици обраћају једни другима са неуважавањем, морате да реагујете.

Колегиница овде каже да има нека синхронизација између СРС и СНС. Заборавила, јадница, да је она и њена партија учествовала у оснивању Српске напредне странке. Заборавила да припада странци која је седела на канабету код Слободана Милошевића. Заборавила да су јели печеног вола на Палама. Све су то заборавили, а сада хоће вештачки да створе синхронизацију између нас и Српске напредне странке. Ми смо се разишли давних година, уз њихову подршку.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мирчићу.

Одмах да вам одговорим. Како ви частите министра, или министарку, назовите како хоћете, тако се части...

Јесте да је посланик...

(Милорад Мирчић: То није исто.)

Колега Мирчићу, ви сте колегиницу назвали јадницом.

(Милорад Мирчић: Пежоративно.)

А, пежоративно? Е па добро, онда је министар пежоративно одговарао.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? Да или не? (Да.)

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, данас је предмет дивља градња, ко је све учествовао у дивљој градњи.

Гледам како једна странка која је ушла у савез лопужа, превараната, варајића, пељешановића, како је од Давидовића, преко Грола, Пекића,

Мићуновића, Чавошког догурала до младића, комбинованог дипломираног „Бонафидес“ правника са Малдива, који, ето тако, за 30.000 евра летује, али зими летује јер је то тад тамо скупље. И данас...

(Балша Божовић: Е сад, тужићу те за ово.)

Ево, тужиће. Ево, људи, тужиће. Ево вам, то показује квалитет „Бонафидес“ правника. Реците ми који још правник може да помисли – ево, госпођа Радета зна – који још правник може да помисли да посланик треба да одговара на суду за изнето мишљење приликом вршења своје функције. То може само код Саше Радуловића, тј. ја, трипут сам позиван, на крају ослобођен. Можда може код Пајтића, код њих може све с обзиром да су они 2009. године установили суд своје партије. Па кад им се неки тужилац не допада, онда владавина права тако што прозовеш тог тужиоца једно десет пута. То се код мене на селу зове политички притисак, а код ових комбинованих „Бонафидес“ правника вероватно се то зове пожељни притисак, жути притисак.

Највећа дивља градња у којој су они учествовали је дивља држава Косово. Они су активно учествовали. Не одговара само инвеститор, САД, Скот и ко их је све представљао. Ту одговарају извођачи радова. Један од извођача радова је била та странка бившег режима. Она је кукала и молила 2008. године – одложите, одложите декларацију о независности Косова код Американаца, само да Борис Тадић буде изабран па после може. Што се и десило. Дивља градња и њихово учешће у тој дивљој градњи је завршено тако што је Борис Тадић, чини ми се, 14. или 15. фебруара дао заклетву, а 17. је проглашена дивља држава Косово и Метохија. То је највећа дивља градња у којој су они учествовали.

Друга дивља градња, да подсетим овог „Бонафидес“ правника, комбинованог... Он је то што није у „Бонафидесу“ завршио, има професора који нису хтели да потпишу, то је код ове Водинелићке, што је била код Живковића па је ја зовем Виноделићка, то је тамо завршио. Он је комбиновани. То је јединствен примерак. Комбиновано државно-приватни правник из „Бонафидеса“. Ево, нек ме тужи и за то. Има доказа да је то урадио. Као што има и доказа да је животна сапутница, о којој су говорили, да ја не помињем име, суинвеститор Шутановцу на пашњаку. Ево, ја тврдим, нек ме тужи, да је та његова животна сапутница суинвеститор оне чувене инвестиције на пашњаку. Ево, нек ме тужи. Да, та. Ево, то ћу поновити чак и ван сале, да може да ме тужи. Ево, ја тврдим да ту има и њих.

Следећа дивља градња зове се Мост на Ади. То кад су ови владали, марсовци, марсовци жуте боје кад су владали овом државом. И сад су они кивни на нас што ми брже не решавамо проблеме које су они оставили. То су они који заговарају пројекат „Београд на води“, фонтану на Славији, па

кад нису направили, кад је неко други направио, они су против. У ствари, шта „Београд на води“ кад су они били за „Београд на магли“, ситно то сецкали и продавали народу, крв сисали на сламчицу и овде сад причају о сиромашнима.

Па нисте се ви борили за сиромашне, ви сте се борили против сиромашних. За своје новчанике, не за њихове. Њиховим новцем сте обложили своје џепове. Њиховим новцем сте ишли на Малдиве. Ниси се ти ознојио да зарадиш летовање на Малдивима усред зиме за 30.000 евра. Неко се други знојио, ти си то само присвојио, да ли преко себе или оног што је кречио. Тај је кречио све у жуто и поткречио.

Дивља градња Мост на Ади, превођење жедних преко воде. Спајају две месне заједнице. Ми сељаци, ето, оптужени смо да смо највећи дивљи градитељи. Јесте, ми имамо пуно помоћних објеката, то је чињеница. Тешко је добити дозволе за шупе, гараже итд. Ја признајем. И има, терали су они ове сељаке, кривичне пријаве итд. То је Кривичним закоником постало кривично дело пре 2008. године, колико се ја сећам. И терали су они неке сељаке за котобање, кошеве итд., али највећу лопужу међу њима, Драгана Ђиласа, Риђокосог Риђобрадог Гусара и лопужу, нису теретили.

Ево о чему се ради. Каже – почетак радова на мосту преко Саве. То кад су преводили жедне преко воде. Каже овако – 1.12.2008. године, извештај Б92, дакле да не буде да сам ја измислио. Почетак градње, шипови итд.

Да ли је почетак градње градња, госпођо министарко, побијање шипова, не знам, седам, осам шипова итд.? Ја мислим да то јесте градња, али сам ја тражио и добио одговор када су они добили дозволу за градњу. Па каже овако – решењем о одобрењу за изградњу Министарство животне средине и просторног планирања, број 3510300136/2009-07, од 3. априла 2009. године, правоснажно од 4.5.2009. године... Ако је дозвола била 4.5.2009. године, а овај што води савез милионера, лопужа, превараната, варајића, пељешановића, започео градњу 1.12, ја питам и министарку и питам правника „Бонафидес“, комбинованог, да ли ће поднети кривичну пријаву за кривично дело недозвољене бесправне градње коју је учинио тадашњи градоначелник Драган Ђилас, међу мојим посланичким клубом познат као Риђокоси Гусар. Он је том приликом рекао да је то најважнији пројекат, који кошта, не знам, 118 милиона, на крају је то испало 450 милиона упола урађено. Да би се довршило, треба још 600 милиона.

Дакле, сем што треба да одговарају за недозвољену градњу, треба да одговарају за невероватну пљачку коју су извршили. Јер, ето, ми сељаци, да смо градили мост, ми бисмо гледали да то буде преко реке где је она најужа и где је најјефтиније. Ал' они, гле чуда, они су градили где је најшире и где ће то бити најскупље. Па је, ваљда, био у питању проценат,

па је изградња са 118 милиона, по ономе што је Државна ревизорска пронашла, порасла на 450 милиона. И данас се тај савез варајића, пељешановића, мутибарића итд. појављује и то што су градили, радили само за проценат.

А иначе, уопште градња за време владавине тих марсоваца жуте боје готово да није постојала у неком организованом смислу. Сви зидари за време владавине Ђиласа, Јеремића, Борка Стефановића, Бориса Тадића, сви зидари су били слободни зидари. Сви зидари слободни зидари. Е, ту видиш колико су ови љотићевци хендикепирани, они у Скупштини имају само једну слободну зидарку. Дакле, ови су имали све слободне зидаре, а ови имају само једну слободну зидарку и они су против масона итд.

Кад смо већ код тог библиотекара, дакле који је на место портпарола чачанске библиотеке дошао честитим путем, путем Веље Илића итд., он је све у праву. Дошли су сељаци са села, из села Вранићи, и направили дивљу грдњу у Чачку. Чињеница.

Е сад, ја нећу да кажем шта су они у сродству, углавном, Велимир Илић је дотичну особу запослио у „Хидроградњи“. Кад је упропастио „Хидроградњу“ као један од директора, кад је раднике оставио без посла, кад их је оставио без плате и хлеба, њих је оставио на улици, а он је прешао путем Велимира Илића, то се зову те стазе, онда је он прешао за грађевинског инспектора у граду Чачку. И тако смо добили неукњижених 99 хиљада и нешто.

Хајде да будемо прецизни, тачни. Ево, ни господин Атлагић неће да ми помаже. Ево, да будем тачан, прецизан. Катастар каже овако – у граду Чачку има уписаних објеката 44.950, укњижених, а неукњижених 95.326. И онда син тог грађевинског инспектора и шефа инспекције каже нама – како вас није срамота? Ја стварно не знам како њега ништа није срамота. Тај се Бога не боји. Од Хиландара, оно кад је „Свети Бошкић Леворучица“ 5.000 евра. Од Хиландара се не боји.

Шта, па није само „Свети Бошкић Леворучица“, има још један, каже – „Свети Бошкић убија женаху“. Све жене падају онако пред њим; не од шарма што он каже „не касните“, него од силе оне падну. Што не падне, он разбије.

Дакле то је онај што је за слободу говора па каже ономе с ким се не слаже – ајде изађи напоље, не можеш да говориш, бре. То је онај што је за слободу медија, против ријалитија, а не одваја се од Ђиласа, подруком онако, а Ђилас увео први ријалити у оном Пионирском граду. Тамо где је Пеђа Д Бој вршњаком лупио о сто. Кад су се узимале паре, онда је и вршњак био добар, могао је и о сто, могло је све. Е, сад су они против ријалитија, сад су они за слободу медија, сад су они против дивље градње, а овамо 95.326 више неуписаних. Па чак има више од Стаматовића.

Стаматовић је чак имао у проценту мање дивље изграђених објеката него ово у Чачку. Овде у Чачку на један легални два нелегална. Ни Стаматовић није могао да их претекне. А знате шта ће се десити на Златибору ускоро? Златиборци ће доћи, због Стаматовића, у Београд да се надишу чистог ваздуха. Тол'ко је нелегална градња узела маха и тол'ко има спратова. То су тамо сад викендице на 11 спратова ала Шарић, ала Пековић, ала овај, ала онај. Дакле то је, онако, изгледа, дестинација за прање новца разних мафијаша, поготово ових што тргују белим итд.

Е, зато се ја слажем са њим да је дивља градња опасна, да то треба кажњавати, да то треба рушити. Али, ето, Веља Илић је тврдио нешто, ја у то нећу да улазим, да је ту био неки проценат. Да л' је био, да л' није био, тај део нека они реше сами. Они су били у љубави, запошљавали библиотекарe, браћу, снаје, две жене итд. Сви у јавном сектору. Из Колубаре – држи, библиотекару, 50.000 евра док се не снађеш. Од рудара Колубаре! Па то ни Бранко Михајловић није радио. Он је купао рударе 'ладном водом, али није им узео 50.000 евра. Овај је узео 50.000 евра и, као, он није био власт. А ко то, ко није власт, може да добије 50.000 евра, да добије место портпарола у чачанској библиотеци, да му запосле брата, да му запосле снаху, да му запосле две жене итд.? Само кућни љубимци остали. Ко то, ко је без власти, може врло брзо да промени стан и да тамо из неке Алвацинице, не знам одакле, дође у центар града? Педесет хиљада евра одмах кошта стан – па то ми нешто слично, 50.000 од рудара, 50.000 за стан – па плус ово сад у изборној кампањи итд. Зато се слажем да они одговарају.

Што се тиче овог Бонафидеса, комбинованог правника, може да ме тужи кол'ко год хоће, то је суд његове партије. Ево, ја имам поверења у суд његове партије. Он сам више не верује ни суду своје партије, он не верује ником, стално нешто телефонира, ал' ја му захваљујем на подацима које ми је дао за Шутановца. Дао ми је податке колико овај има пара на рачуну. Испоставило се да смо нашли мање. Мора да постоји још неки рачун. То ћемо пажљиво да испитамо, што је господин рекао.

У једном податку господин Мартиновић се преварио. Рекао је, отприлике, да су у Пионирском граду сад тамо пацови итд. Нису сви пацови највећи у Пионирском граду, тамо где је био тај Ђиласов штаб за Пеђу Д Боја и његовог вршњака о сто. Значи није то, није то било тамо. Највећи пацови су ушли у Савез за Србију. То су, онако, капитални примерци. Ја то зовем савез лопужа, превараната, варајића, пељешановића и љотићеваца. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реплика, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Реплицирам зато што је господин Ристичевић поменуо моје име у контексту објашњавања како неком падне на памет да тужи народног посланика за изговорену реч у Народној скупштини па просто да јавност разуме. Ја сам дипломирани правник и без лажне скромности тврдим да сам добар правник и никада ми не би пало на памет да тужим народног посланика за нешто што изговори у Народној скупштини. Онај ко то каже, чак и ако није правник, он је озбиљна незналица.

Да, господине Ристичевићу, имала сам случај још негде, мислим да је било 2003. или 2004. године, чувени правник, Данијела Ловрин мислим да се звала, била је народни посланик из Шапца, а њена сестра Валентина је била у општинској изборној комисији и њих две су извршиле такву крађу гласова у Шапцу да је то било страшно. Ја сам у том смислу износила тада у Скупштини конкретне податке и како су крали, на којим бирачким местима итд. и онда је та Данијела Ловрин мене тужила и доживела је заиста једну срамоту код судије. Ја нисам ни отишла, јер зашто бих ишла на суд за нешто што знам да нема разлога ни основа. Судија је исмејала, питала је – извините, јесте ли ви правник, како вам пада на памет да тужите колегу народног посланика? Тако да тај манир је, очигледно, нешто што је присутно код тих правника из Демократске странке, а још тада су, ваљда, били уверени да су апсолутно судије у њиховој надлежности и веровали су да могу како год хоће, али ето, знате, увек се нађе и, хвала Богу, има доста судија који су професионалци, који раде озбиљно свој посао.

Ево, Арсићу, само још пола реченице.

Тај чувени правник, та Данијела Ловрин је толико добар правник да је већ две године директор Водовода у Шапцу. Е сад, како ли је Шапчанима с водом и с њом, знају сами. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Бранислав Михајловић.

БРАНИСЛАВ МИХАЈЛОВИЋ: Хвала, председавајући.

Пред нама је један сет врло озбиљних закона. Међутим, ови предлози допуна и измена закона који треба да се усвајају врло често нису на нивоу озбиљности која би требало да буде везана за ове законе, па бих ја на почетку кренуо од Предлога закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, где је предвиђено доста измена у Инжењерској комори Србије, о чему је данас доста већ разговарано па ћу ја брзо, таксативно навести које су главне измене.

Новим предлогом измена и допуна Закона о планирању и изградњи Комори се одузимају поверени послови издавања и одузимања лиценци, што је била најважнија функција Инжењерске коморе Србије. Одсада ће

лиценце инжењерима издавати комисија коју образује министар надлежан за послове грађевинарства, просторног планирања и урбанизма, а не Инжењерска комора као досада. Поред тога, Министарство и даље задржава право да именује Надзорни одбор и да именује своје представнике у Управном одбору Инжењерске коморе. Уместо Суда части Инжењерске коморе Србије, о одговорности инжењера одлучује комисија коју образује министар надлежан за послове грађевинарства, просторног планирања и урбанизма. Против решења о одузимању лиценце које доноси Министарство жалба се може изјавити Влади Републике Србије.

Дакле, овим изменама Закона се потпуно развлашћује Инжењерска комора и своди малтене на безначајни и административни орган. И то је питање, јер ће чак и Регистар лиценцираних инжењера и планера водити Министарство.

Заиста мени није јасно који јавни интерес штити власт када овако драстично развлашћује Комору. Оправдано се може поставити питање сврхе даљег постојања Коморе. Зашто је власти потребна потпуна централизација у овој области; да ли је то сврсисходно и да ли је то циљ? Да ли због утврђивања одговорности инжењера за рушење оног потпорног зида или можда нешто слично? Очигледно је да извршна власт жели да све сегменте друштва подреди себи. Ово је још један корак у правцу прављења партијске државе, где партије на власти одређују све. Укинули би и Адвокатску комору да могу. Овим законским изменама држава практично укида Инжењерску комору и своди је, нормално, на чисту формалност.

Затим бих хтео нешто да кажем и о Закону о озакоњењу објеката. Предлагач закона је као основни разлог за доношење овог закона навео омогућавање још ефикаснијег спровођења озакоњења незаконито изграђених објеката у Републици Србији, па бих желео да вас питам – о којој ефикасности говорите кад у Србији у овом тренутку постоји чак два милиона нелегалних објеката? Дакле, за шест година ове власти се број нелегалних објеката није смањио, него се чак и повећао.

Предлагач је предложио да се овај закон усвоји по хитном поступку и навео да ће се на тај начин битно олакшати постојећа процедура, чиме ће се допринети бољем положају странака и позитивном ефекту на привреду, па да видимо како предлагач види тај бољи положај странака и позитивни ефекат на привреду.

У делу везаном за рушење објеката измена Закона предвиђа да ће се убудуће рушење објеката спроводити на основу коначних, а не правоснажних решења. То је драматична разлика и ми сматрамо да је ово срамотно решење. Тиме се укида благовремена судска контрола законитости, а на штету грађана. Играте се имовином грађана, њиховим животима и њиховим животним уштеђевинама.

Објасните нам како може да допринесе бољем положају странака то што ће неко моћи да им сруши кућу без решења које је правоснажно. Јесте ли размишљали о томе да ће можда Уставни суд да пресуди у корист грађана? Који ће то бити позитиван ефекат на привреду уколико држава буде била обавезна да плаћа милионске накнаде штете? Ко ће да плати ту штету? Да нећете можда ви из свог џепа? Нећете, платиће грађани. Зато и можете овако нешто да предложите. Не постоји ама баш ниједан правни разлог да се ово уради, осим уколико некоме није циљ да направи хаос у тој области деловања.

Под два – објекти изграђени у зони заштите јавних објеката. Предлагач је овим законом предвидео да ће бити могуће да се легализују објекти који су изграђени у зони заштите јавних објеката. Дакле, предлагач сматра да је у реду да се легализују трафике, куће, викендице које су изграђене на јавним површинама, јавним путевима, тротоарима, парковима, у близини школа, болница итд. Да ли ви овим желите да легализујете хаос и криминал? Овим сигурно нећете увести ред. Зашто једноставно не признате да желите да пронађете начин да легализујете Томине викендице и викендице осталих моћника? Када ћете се већ једном позабавити проблемом нелегалне градње на Савском насипу или мислите да је боље да нам се догоди у том делу нови Обреновац?

Под три – такса за озакоњење. Предлагач је у закону предвидео субјекте који неће плаћати таксу за озакоњење. Ту је, између осталог, уврстио организације и институције Републике Србије, органе и организације аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе, организације обавезног социјалног осигурања, установе основане од стране Републике Србије, аутономних покрајина, али и, наглашавам, цркве и верске заједнице регистроване у складу са законом.

Не разумем зашто окрећете цркву против грађана. Из разговора са свештенством је јасно да они немају никакав проблем да плаћају таксе као и сви остали грађани у Србији. Не разумемо зашто то радите. Овај део закона треба избрисати и сигурни смо да се посебно Српска православна црква слаже са овим.

Добра је ствар што је сада висина таксе за озакоњење приступачнија за грађане него што је била пре пет-шест година, али питање за министарку гласи – да ли ће људима који су плаћали за легализацију таксе од по 10 и 20 хиљада евра новац бити враћен или ће се савесни грађани по ко зна који пут у овој држави намагарчити и испасти грбави? На крају да додам, онога ко је писао овако штуро образложење овако врло битног закона треба да буде срам.

И, на крају, о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о друмском превозу путника. Када се прочита образложење овог предлога

закона, човек не може да се не запита у чијем је он интересу и да ли уопште онај који је писао овај предлог зна чему служе закони. Закони се, по дефиницији, доносе да би се заштитио јавни интерес, а у овом случају то је да се грађанима обезбеди квалитетнији, сигурнији превоз по што нижој цени. Овде то није случај, него је овај предлог закона поднет како би се фаворизовала једна категорија пружалаца услуга, односно таксисти, у односу на другу, и то на штету грађана. То је цела поента ове приче у овом предлогу.

Предлагач је образложио ове измене потребом сузбијања нелојалне конкуренције, а управо се овим изменама здрава конкуренција уништава и обезбеђује монопол. Такође, у образложењу се наводи да се овај закон доноси зато што су све чешћи физички обрачуни између такси возача и других субјеката који обављају јавни превоз. Дакле, могу да закључим – нама предлагач говори да треба да усвојимо ове измене зато што неко хоће да туче некога. Врло чудно. Таксисти имају пуно право да захтевају да се држава обрачуна са онима који раде нелегално, на црно, нормално. То је посао државе, а не да ограничава конкуренцију.

Шта је све проблематично у овом законском предлогу? Има неколико ставки. Са становишта информационих технологија, овај закон је корак назад. Обесхрабрује се коришћење нових технологија, иновативно пословање и развој конкуренције. Под два, ограничава се број такси превозника, чиме се ограничава могућност уласка на тржиште и квалитетније понуде. Фиксира се цена превоза, која се не формира под утицајем понуде и тражње, што значи и мање квалитетну понуду и скупљу услугу грађанима. Ограничава се и слободан избор рада и, на крају, врши се дискриминација.

Такође, ако сте приликом израде овог предлога могли да укључите представнике такси удружења, зашто то нисте омогућили и представницима ИТ сектора? Зар није боље да се саслушају све заинтересоване стране и да се онда донесе најбоље решење? Сигурни смо да таксисти који раде легално не желе да угасе конкуренцију, већ желе да спрече нелегалну конкуренцију, посебно рад на црно.

И под три, како би држава требало да реши ово питање? Прво, законом треба да се утврде услови за обављање услуга како би се обезбедио одговарајући квалитет. Друго, број такси превозника мора да се слободно формира. И под три, цена превоза мора да се формира у зависности од понуде и тражње. Ефекти оваквих предлога би били повећавање запослености, квалитетнија услуга и јефтинија цена. Ако је могуће да се овако поставе ствари у Ирској, Холандији, Шведској, Великој Британији, зашто то није могуће у Србији?

На крају, поштоване колеге народни посланици, позивам вас да гласате против овог законског предлога. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Зорана Михајловић.

Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Хвала на вашим коментарима. Само неколико појашњења да не би било забуне.

Почећемо од Инжењерске коморе. Прво, ништа ми нисмо одједном одузели, него је прво Инжењерска комора, ми смо јој практично поверили послове једно време, односно нека претходна, давна министарства. Испоставило се да то није дало жељене резултате и сада само враћамо Инжењерску комору у окриље Владе и Министарства, што не значи да ће она престати да ради. Она је свакако струковно удружење које ћемо ми са посебном пажњом уважавати. Мислимо да ћемо им можда поверити и да раде један део послова, али свакако јасни критеријуми издавања лиценци и онако како издајемо лиценце тако ћемо имати могућности да те лиценце проверимо, евентуално и одузмемо уколико се покаже да неке ствари нису биле како треба код одређених инжењера.

Још једна ствар која је важна везано за Инжењерску комору, дефинисали смо пет матичних секција. Оно што сам видела такође у амандманима, што мислим да је важно и што ћемо сигурно прихватити, то је још једна нова матична секција, Просторни планери. То никада досада није било и мислим да је важно да имамо и ту матичну секцију.

Даље, што се тиче озакоњења, мислим да је ово начин да додатно појачамо процес озакоњења. Питали сте за ефекте. Од краја 2014. године, значи од 2015. до 2018. године извршен је попис објеката и имамо пописаних 1,6 милиона нелегално изграђених објеката и издата су коначна решења о озакоњењу – 183.000. Када посматрате период од 1997. године до 2014. године, онда треба да знате да је у целом том дугачком периоду, значи од 1997. до 2014. године, дато решења о легализацији, односно озакоњењу, само 150.000. Дакле, ефекти свакако постоје, али далеко од тога да смо задовољни. Управо смо из праксе видели шта су додатни проблеми и у ствари ти проблеми које смо видели налазе се сада у изменама и допунама овог закона.

Питали сте такође, везано за измене и допуне Закона о озакоњењу, ко ће да плати уколико се случајно деси да након другостепеног решења можда странка и добије на управном суду. Држава ће платити, јер је процена државе била да је много већа друштвена опасност да пустимо да управни спорови трају годинама, да се за то време зграде или куће праве, да се продају станови, да се остварују профити итд., а суштински су то нелегално изграђени објекти. Према томе, држава је на себе преузела такву врсту ризика управо да би убрзала процес озакоњења, али са друге стране

превентивно деловала, али деловала, наравно, и са казном у смислу да такви објекти морају да буду срушени.

Питали сте за заштитни појас. Наравно да није могуће градити у заштитном појасу, али уколико управљач, на пример, пута да сагласност да се направи кућа или да се та кућа озакони, која већ постоји... Дешавало нам се у пракси пуно случајева да се изврши озакоњење, а да онда власник куће тужи управљача пута и државу због тога што му је бука јако велика или издувни гасови итд. Значи, с једне стране су свакако радили нелегално. Ми смо рекли да то не може. Уз, евентуално, допуштење да управљач пута, дакле, рецимо, „Путеви Србије“, ако причамо о појасу пута, дају одобрење јер не желе да руше и сматрају да то неће угрозити саобраћај, а онда после тога власник тужи државу. Е, па не може тако. Дакле, то је био разлог зашто смо дали ту одредбу и зашто смо се тиме позабавили.

Што се тиче измена и допуна Закона о превозу у друмском саобраћају, морам да вам кажем да смо ми и те како радили и са ИТ удружењима. Тачније, јесмо радили са свим такси удружењима, али су и ИТ удружења тражила састанке и била код нас. Прва реченица, између осталог, коју су рекли била је да се баш не разумеју у тај део у транспорту, дакле у ИТ апликације у транспорту. Рекли смо да нема никаквих препрека да се те апликације користе, али да је неопходно да се то, пре свега, усклади са законом о мерилима Министарства привреде. Подржали смо. Тако да, оног тренутка када се буду променили још неки закони, верујем да ће они моћи много више да буду присутни. Што не значи да нису, јер ми већ сада имамо многе од тих апликација. Тако да та прича под велом опет оне исте приче, дигитализације, да ми не дозвољавамо такве апликације у таксију, није тачна. Оне већ постоје, али, враћам се још једном, покушавамо да уредимо систем што је више могуће и то је био разлог ових измена. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Славица Живковић.

Извињавам се, колегинице, по Пословнику господин Шеварлић.

Изволите.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем, господине потпредседниче. Члан 107, достојанство Народне скупштине.

Сада смо чули у излагању потпредседнице Владе да Инжењерска комора није испунила очекиване резултате. Имајући у виду да је ове године 150. годишњица од оснивања Техничке дружине, односно данашњег Савеза инжењера и техничара Србије, то...

(Александар Мартиновић: Ово није Пословник!)

Да ли могу да наставим?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шеварлићу, члан 107.

(Миладин Шеварлић: То значи да...)

Колега Шеварлићу, ја вас нешто морам да питам. Ви сада својим понашањем унижавате достојанство Народне скупштине.

(Миладин Шеварлић: Не разумем.)

Е, сад ћу да вам објасним.

Надлежности Народне скупштине су дефинисане Уставом Републике Србије. Народна скупштина своје надлежности, које су изворне, законима преноси на разне државне органе или друге органе и организације, где је и Инжењерска комора. Народна скупштина је својим законом дала Инжењерској комори овлашћења која има и Народна скупштина у сваком тренутку може да врати та овлашћења или их да неком другом у сваком тренутку.

Разумете шта сте ви сад урадили?

(Миладин Шеварлић: Могу ли даље да наставим?)

Не можете више даље ништа.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника или не?

(Миладин Шеварлић: Да.)

Да, захваљујем.

Колегинице Славице Живковић, изволите.

СЛАВИЦА ЖИВКОВИЋ: Поштовани председавајући, поштована госпођо министарка са сарадницима, поштовани народни посланици, моје излагање ће се данас углавном односити на закон о грађевинским производима с обзиром на то да долазим из индустрије грађевинских производа и разумљиво је моје интересовање за овај закон, а сматрам да је изузетно важан за индустрију Србије и да му треба посветити посебну пажњу.

Најважнији разлог за доношење Предлога закона о грађевинским производима је потреба да се једним општим прописом уреди стављање на тржиште грађевинских производа, што досада није био случај. Други битан разлог за доношење овог закона је испуњавање обавезе усклађивања домаћег законодавства са прописима Европске уније који се тичу Преговарачког поглавља 1 и слободног кретања робе, узимајући у обзир да се прописи у Европској унији у овој области већ доста дуго доносе а ово је први пут да се у Србији доноси један овакав документ.

Још 2011. године на подручју Европске уније донета је Регулатива 305, која дефинише тржиште грађевинског материјала, како ми кажемо, за хармонизовано подручје. Постојећи правни оквир за грађевинске производе, међутим, не уважава специфичност грађевинских производа у односу на све друге производе. Та специфичност се огледа у чињеници да

грађевински производи тек уградњом стичу своје основне перформансе које се односе на битне карактеристике грађевинских производа, а које зависе од њихове предвиђене употребе и у вези су са испуњавањем основних захтева за објекте.

Имајући у виду да Предлог закона обухвата 1.200 производа, који су разврстани у 35 области, значајно је напоменути да овај закон има значајан утицај на све актере на тржишту грађевинског материјала, важан је и за индустрију грађевинског материјала, за пројектанте, тела за оцену усаглашености, надзор и многе друге.

Неусклађеност домаћег законодавства са европским у овој области је нанео доста проблема произвођачима грађевинског материјала у Србији и умањио њихову конкурентност на европском тржишту. Наиме, када су почели да се доносе хармонизовани стандарди на подручју Европске уније још 2005. и 2006. године, произвођачи грађевинског материјала у Републици Србији су препознали потребу да своје процесе производње ускладе са европским стандардима и тада су инвестирали у нове производне линије фабричке контроле, едукацију особља и све оно што је потребно како би били конкурентни, јер индустрија грађевинског материјала, када говоримо о основном грађевинском материјалу, 50% своје производње извози на тржиште Европске уније.

То су биле велике инвестиције које су произвођачима помогле да преживе економску кризу, која је посебно погодила грађевинарство када је 2010, 2011, 2012. године било јако тешко у Србији продати грађевински материјал због недовољне грађевинске активности, због недостатка инвестиција, због смањене куповне моћи становништва и смањене индивидуалне стамбене градње. Захваљујући овим инвестицијама индустрија грађевинског материјала је преживела, јер је извозила највећи део своје производње. Истина, то није увек најбоље решење за произвођача, јер је то тежак материјал који, у највећем делу, са сваким новим километром само поскупљује и тако произвођача чини мање конкурентним на европском тржишту.

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивање усаглашености, претходни закон на који смо се ми позивали и по коме смо радили, умногоме је био неповољан за произвођаче грађевинског материјала јер је прописивао услове испитивања који су били доста обавезујући и имали карактер учесталости, што је правило додатне трошкове произвођачу поред тога што је морао, да би извозио на хармонизовано подручје, да прибави додатне дозволе за тржиште Европске уније.

Међутим, ради несметаног функционисања тржишта грађевинских производа, још једна препрека у претходном периоду је била доступност

техничких прописа који су важили за подручје грађевинских производа у Републици Србији, јер Министарство грађевинарства није имало своју контакт-тачку већ су сви упити ишли преко Министарства привреде и губило се једно значајно време. Кад ви поднесете захтев Министарству привреде за одређени технички пропис, а није било другог пута јер је последњи пропис донело Министарство привреде, оно га, наравно, упућује ресорном министарству и док добијете одговор на тражено питање прође једно значајно време, које је за произвођача, ако знамо да је производња један стални процес и непрекидан, који захтева брзе одговоре, истина, представљало један велики проблем. Овим законом се предвиђа другачије функционисање ове контакт-тачке и то видимо као једну велику предност, али о томе ћу касније.

Значајни циљеви који су предвиђени овим законом су, најважнији: утврђивање основа за прописивање техничких захтева за грађевинске производе, затим утврђивање захтева које треба да испуњавају именована тела за оцењивање усаглашености, успостављање електронске контакт-тачке при Министарству грађевинарства, саобраћаја, инфраструктуре, прописивање надзора над применом овог закона и прописа и усвајање у домаћи правни систем нових института, као и нове терминологије, која је дошла код нас са новим стандардима. Није било могуће учинити је другачијом; делује мало рогобатно и неразумљиво, иако су учествовали читави тимови стручњака на усаглашавању терминологије, али, просто, ово је било једино решење, на које се у наредном периоду морамо навикнути.

Предлог закона о грађевинским производима у домаћи правни систем уводи поступак оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа који је различит од поступка оцењивања усаглашености који се врши за све остале производе.

Предлогом закона се предвиђа увођење фабричке контроле, где произвођач одговара за квалитет свог производа. Произвођачи су, као што сам већ рекла, своје производне поступке у највећој мери прилагодили захтевима европских стандарда и успоставили фабричке контроле у својим фабрикама. Тамо где то није урађено постоји прелазни период који је дат овим законом и биће урађено у наредном периоду вероватно. Међутим, дата је и могућност законом да, уколико произвођач сматра да му је то велики трошак и велика инвестиција, може подговорити опрему код тела за оцену усаглашености, које ће издавати адекватну дозволу.

У све фабрике које данас послују на подручју Републике Србије и које извозе на подручје Европске уније уведен је такозвани систем 4, који подразумева фабричку контролу као једино меродавно тело које даје оцену о исправности производа и са таквом техничком исправом произвођач излази на тржиште. Дакле, искључена је могућност, то јест

обавеза произвођача да ангажује независну страну која би радила на основу узорка проверу и давала одређену исправу којом се гарантује квалитет производа. На овакав начин пружа се могућност да произвођач у току производње процени и да увиди одређене недостатке који могу настати у производњи и да их у самом процесу производње отклања. На такав начин смањује се проценат шкарта и све оно што је већ у процесу производње стална обавеза и стални проблем.

Једна од промена је, за тела за оцењивање усаглашености, прелазак на нове фреквенције испитивања. За поједине производе су те учесталости мање, за неке веће, међутим, из разлога рационализације, произвођачима ће бити исплативије да набаве опрему и да у оквиру својих фабрика успоставе систем фабричке контроле који ће њима обезбедити низ предности, али, наравно, и додатне трошкове.

Захтеви новог закона, који ће бити усклађен са прописом Европске уније, успоставља принцип да буду задовољени минимални захтеви за грађевинске производе који важе за све европске земље. Сам грађевински производ је производни поступак, па га, тако, у великој већини случајева не би требало мењати. Произвођачима у Републици Србији због тога неће бити потребно много времена за прилагођавање, осим тамо где се уопште није ни кренуло у производњу по европским стандардима.

Тела за техничко оцењивање нису досада постојала у домаћем систему оцењивања усаглашености. Институције чији су запослени ангажовани у комисијама за усвајање стандарда Института за стандардизацију, факултети, институти и тела за оцењивање усаглашености, уколико за то буду имала капацитете, препознаће интерес да преко новог вида услуге техничког оцењивања свих оних грађевинских производа који се не користе за специјалне намене или представљају нове, иновативне производе осмисле поступке и процедуре за доказивање њихове подобности за предвиђену намену. Иновативност у области грађевинских производа је заступљена, као и у другим областима, захваљујући новим технологијама, као и материјалима који се користе у производњи грађевинских производа, а оцењивање и вредновање оваквих производа врло често није обухваћено већ постојећим техничким спецификацијама или техничким прописима, нарочито на домаћем тржишту.

Предметна правна материја првобитно је била припремљена у форми уредбе и као таква је прошла јавне расправе које је организовала Привредна комора Србије. На тим јавним расправама учествовао је велики број свих заинтересованих страна, не само произвођача грађевинског материјала већ и лиценцираних инжењера и пројектаната, и закључено је, додатним испитивањем, да као таква не може бити пренета у наш правни

систем већ да се мора урадити закон, који је урађен 2017. године. У августу месецу су спроведене јавне расправе у четири града Србије, на којима су поново учествовали представници привреде. Оно што је произашло као резултат ових јавних расправа јесте заједничка оцена да је потребан прелазни период за овај закон од минимум две године.

Прелазни период у највећој мери је потребан за набавку потребне опреме тамо где то није урађено за производњу по европским стандардима, затим за набавку опреме за фабричке контроле, за едукацију особља, јер се у међувремену доста тога променило у индустрији грађевинског материјала и, како би наши произвођачи били и даље конкурентни, они морају додатно инвестирати. Наравно, време за планирање инвестиција и за измене производних поступака је важно и требало би да буде довољно.

Министарство је усвојило овакав предлог и како ће у наредном периоду изаћи у сусрет привреди. Донета је одлука, то јест предвиђено је законом да се подзаконска акта израђују у наредних 12 месеци, али исто тако правилник, нешто што је за нас најважније, то је правилник који ће дефинисати стављање стандарда са обавезном применом на листу један. Биће формиран тако што ће се на тој листи наћи најпре стандарди који обухватају производе где Србија нема производњу. На такав начин неће бити нико директно погођен. Потом ће се на листи стандарда наћи они стандарди који обухватају производе где већ имамо успостављену производњу по европским стандардима и на крају ће се ставити стандарди који обухватају производе где немамо досада производњу по европским стандардима, сматрајући да ће на такав начин привреда имати довољно времена да се припреми за нове прописе.

Оно што је исто значајно за произвођаче јесте формирање електронске контакт-тачке, која ће бити при Министарству грађевинарства. Предвиђено је законом да електронска контакт-тачка буде формирана у форми института и да захтеви о техничким прописима који се налазе у Републици Србији могу на такав начин бити доступни свим заинтересованим странама без посредника. Међутим, у образложењу закона стоји да се може десити, наравно као проблем, да Министарство не располаже довољним кадровским капацитетима за обављање оваквог сервиса. Стога једна сугестија, то је привреди јако важно, да у наредном периоду ова услуга, то јест сервис функционише ефикасније него што је то, из оправданих разлога, у претходном периоду било доста отежано и захтевало доста времена.

Такође, закон дефинише стављање на тржиште грађевинских производа по условима који су исти за све земље, значи по основним карактеристикама. Уколико желимо да заштитимо интересе произвођача

и да им обезбедимо производе и квалитет производа који захтевају услови нашег тржишта, потребно је у наредном периоду посебан акценат ставити на израду правилника о примени који би јасно дефинисао додатне услове, који се тичу климатских услова, сеизмичких и других који су карактеристични за подручје Србије а који ће, опет, гарантовати квалитет материјалу који је прописан у складу са техничким захтевима објекта.

То је правилник који се тиче Закона о планирању и изградњи, али с обзиром на то да се овај закон доноси у овом сету закона и да су ова два закона некако међусобно повезана, сматрамо, с аспекта и произвођача и уопште читавог грађевинарства, да је тај документ изузетно важан за наредни период.

Оно што бих желела још да напоменем у оквиру Закона о планирању и изградњи јесте статус Инжењерске коморе Србије. Као неко ко се бави струковним удружењима и организацијом рада струковних удружења и неко ко је у међувремену и сарађивао са Инжењерском комором, из мојих сазнања и искуства, Министарство се трудило да превазиђе настали проблем у функционисању Инжењерске коморе у претходном периоду. Верујем да је ово решење које је данас предложено било једино могуће, пошто су се исцрпили сви расположиви алати или механизми да се у Инжењерској комори постигне несметано функционисање, али се исто тако надам да ће се наћи начин у наредном периоду да се врати аутономија струци и да ће струка то оправдати. То је неко моје виђење и моје мишљење као некога ко ради у струковним удружењима.

На крају да нагласим да ће посланичка група Социјалдемократске партије Србије подржати сет закона из области Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре који се налазе на данашњем дневном реду.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Захваљујем, колегинице Живковић.

Реч има министарка др Зорана Михајловић.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Желим да вам се захвалим на мишљењу и на коментарима, посебно за закон о грађевинским производима – дуго смо га радили, можда је то требало и раније – и драго ми је да сте у односу на све посебан акценат управо дали овом закону, који је заиста неопходан и важан за наше грађевинарство.

Само мали један додатак везано за измене и допуне Закона о планирању и изградњи и Инжењерској комори. У праву сте, ми смо два пута покушавали, на по три месеца, да решавамо проблеме у Инжењерској комори. То заиста није дало праве резултате. Са друге стране, потреба је, наравно, велика, али оно што желим да нагласим, то је да струка никада

није била без аутономије и никада неће бити без аутономије, зато што нема успеха и нема рада и резултата уколико струка заиста није та која треба да да своје мишљење.

Некада су се неке ствари очито мало другачије дешавале и имали смо пуно проблема. Тако да, сигурно је да ћемо у времену испред нас... Прво, неке послове, наравно, Инжењерска комора ће и даље обављати, то је сигурно. Е сад, како ће ићи даље, надам се да ћемо успети неке ствари поново да поверимо, уколико будемо уредили систем као такав. Хвала вам на коментарима и хвала што ћете гласати за предлоге закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има овлашћени представник посланичке групе Српске напредне странке, Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена потпредседнице Владе, даме и господо народни посланици, увек када су у скупштинској расправи предлози Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ми имамо могућност да говоримо о конкретним и важним стварима, да се подсетимо оних ствари које је Министарство урадило протеклих година, па у складу са тим вероватно очекујемо и од ових предлога закона да дају конкретне резултате.

Данас говоримо о предлозима закона који ће имати директан утицај на привреду, на органе јавне власти, на банке и друге финансијске организације, самим тим и на све грађане. Говоримо о предлозима који ће додатно регулисати одређена питања, али и усагласити наше законодавство са прописима Европске уније.

Почећу са Предлогом закона о грађевинским производима јер, за разлику од осталих предлога који се односе на измене и допуне, ово је предлог новог закона, за чијим доношењем се указала потреба јер су поједина решења дата у Закону о планирању и изградњи и у неким другим законима а реално ипак постоји потреба да се стављање на тржиште грађевинских производа реши посебним законом. На пример, за одређене грађевинске производе технички захтеви уопште нису прописани домаћим прописима, па је одговорност за њихову употребу на пројектантима који израђују техничку документацију. Дакле, и овде се види потреба да област грађевинских производа буде уређена на јединствен и целовит начин.

Такође, постојећи правни оквир не уважава специфичност грађевинских производа у односу на друге производе, а ако знамо да се та специфичност огледа, односно да њихове особине долазе до изражаја онда

када они буду уграђени у друге објекте, морамо да знамо да се то мора усагласити са прописима Европске уније.

Постојећи правни оквир није усклађен у том смислу што постоји око 120 аката који се односе на грађевинске производе. Та неусклађеност је управо препрека конкурентности наших произвођача на страним тржиштима. Ради несметаног функционисања тржишта, са друге стране, технички прописи морају бити доступни како би привредни субјекти имали тачне информације о прописима који важе у Србији. Због тога је неопходно успоставити државни сервис који ће пружати такве информације. У неким случајевима надлежно министарство је чак добијало питања и преко Министарства привреде, међутим, тај поступак је дуг, а привредницима је време јако вредно и зато је предлог да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре формира електронски контакт за грађевинске производе.

Може се рећи да су циљеви доношења овог закона стварање услова да грађевински производи који се пласирају на тржиште Србије задовољавају прописане услове и захтеве који се односе на објекте у које се они уграђују, такође и постизање веће конкурентности домаћих произвођача на тржишту, и то како на домаћем тако и на тржишту Европске уније. Свакако један од показатеља да ли су решења из овог предлога добра биће и обим извоза грађевинских производа. Очекује се да ће се доношењем овог закона обезбедити и услови за стварање нових привредних субјеката.

Даље, као резултат спроведене анализе ефеката Закона о планирању и изградњи и проблема који су се јавили у његовој примени настале су измене и допуне тог закона. Како је закон донет пре три године, постоји потреба за изменом појединих норми управо да би се оне прилагодиле иновацијама у пракси и у том смислу и унапредиле. Осим тога, нека законска решења показала су се као неадекватна и било је случајева да надлежни органи различито тумаче законске одредбе, па и применом тих законских одредби стварају неуједначену праксу.

Треба даље радити на стварању услова за напредовање привреде, за напредовање наше земље на Дуинг бизнис листи, на привлачењу инвестиција, али и на реформисању поступака.

Усвајањем измена и допуна отклониће се недостаци који су уочени у досадашњој примени закона, прецизираће се норме ради унапређења грађевинарства, брже ће се доносити планска документа, прецизираће се начин израде техничке документације, почеће да важе измене везане за издавање и важење грађевинске дозволе, а, са друге стране, инвеститори ће лакше прибављати документацију, и то уз одређене уштеде, јер је у плану укидање и неких седам административних такси. Такође, за

извођење појединих радова неће бити потребна решења, па ће се, самим тим, и то односити на уштеде које ће имати инвеститори.

Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката, Законом о озакоњењу објеката предвиђено је да грађевинска инспекција врши попис свих незаконито изграђених објеката и покрене поступак по службеној дужности. Постоји јединствена база података која садржи више од 2.040.000 незаконито изграђених објеката, и ту су како објекти за које је поднет захтев за легализацију тако и они за које није.

Имајући у виду велики број објеката који јесу или ће бити предмет озакоњења, предложене су измене и допуне које ће убрзати и олакшати читав тај посао, односно поступке озакоњења, а самим тим спречиће се и будуће незаконите радње, подизање објеката или коришћење објеката који су подигнути на незаконит начин.

Посебно овде треба нагласити да, у случају да објекат није могуће озаконити, исти се руши на основу коначног а не на основу правоснажног решења. Држава је овде преузела ризик накнаде штете уколико управни суд реши другачије, а управо овим избегавају се даље злоупотребе које се дешавају док се чека да се реши управни спор, нова незаконита радња или стицање користи употребом нелегално подигнутих објеката.

Пред нама је данас и Предлог закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају. Правила која важе код нас у овој области потребно је додатно ускладити са међународним стандардима и препорученом праксом Међународне организације цивилног ваздухопловства. Посебно је важно, и то бих издвојила, додавање нове главе закона, која је усаглашена са Анексом 18 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству. Овим предлогом усклађују се правила са одредбама и Закона о инспекцијском надзору, али се и прецизирају многе одредбе како би се лакше примењивале у пракси.

Ефекти овог закона видеће се у ваздухопловној привреди. Одредбе ће имати утицаја на пружаоце и кориснике услуга и ваздухопловно особље, јер ће јасније дефинисати њихова права и обавезе, на државне органе и организације које имају неке надлежности у области ваздушног саобраћаја, утолико што ће њихове надлежности бити прецизиране у оном делу у коме се преклапају са надлежностима неких других државних органа. Закон ће имати и позитивне ефекте на оператере домаћих и страних ваздухоплова који учествују у трагању и спасавању или, посебно је важно рећи, на оне који обављају хуманитарне летове, јер ће бити ослобођени плаћања аеродромске накнаде.

Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе, пре свега желим да кажем да у периоду од 2013.

до 2017. године транспорт опасне робе бележи константан раст количине превезене робе, и то највише у водном саобраћају, за 600%, у железничком и у друмском саобраћају за 60%, односно 40%. Основни разлог за доношење овог закона је даље усклађивање са међународним прописима и стандардима у области опасне робе. Поред тога, извршиће се и усклађивање са појединим националним прописима, као што су они који се односе на инспекцијски надзор.

Циљеви који се постижу овим законом односиће се на унапређење безбедности приликом обављања транспорта опасне робе, виши степен ефикасности у раду субјеката у овој области, отклањање недостатака у важећем закону и детаљније уређивање појединих института. Као конкретан пример измена можемо узети и то да је за цистерне и возила за које је до дана ступања на снагу Закона о транспорту опасне робе издат АДР сертификат о одобрењу за возило а нису била испитана потребно сада до краја године, односно до 31. децембра ове године, да се достави и уверење о испитивању.

Са несрећама у саобраћају, нажалост, срећемо се свакодневно. Оно што је обавеза државе јесте доношење адекватне регулативе како би то бар у неком делу повећало ниво безбедности. У конкретном случају говоримо о безбедности у транспортном систему, коју треба обезбедити кроз спровођење ефикасне, поуздане и независне организације за истраживање несрећа и истражног поступка у складу са законодавством Европске уније и међународним конвенцијама.

Усвајањем предлога решиће се проблеми у пракси који су уочени приликом примене закона а односе се, пре свега, на поступање Центра за истраживање несрећа у саобраћају и надлежних правосудних органа, тако да је сада прописана обавеза надлежних правосудних органа да Центру достављају списе и исправе које су неопходне за вођење истраге, што је раније било само на нивоу могућности, док Центар може пружати техничку помоћ правосудним органима.

Оно што бих ја желела да истакнем а односи се на железнички саобраћај јесте да Центар може затражити стручну или техничку помоћ од органа других држава или од Европске агенције за железнице. У области ваздушног саобраћаја уводи се појам саветник као лице које ће представљати државу у току истраге, што раније није био случај. Још један пример измена је прецизирање обавезе корисника ваздухоплова који је учествовао у удесу да информације о лицима и опасној роби на лету достави Центру, што такође раније није био случај, а све са циљем повећања степена безбедности, али и усаглашавања нашег законодавства са прописима Европске уније.

Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају, овај предлог закона је практично резултат разговора са такси удружењима, такси превозницима, синдикатима и представницима такси предузетника да би се измениле одредбе којима се уређује такси превоз, али и да би се лимо превоз посматрао управо кроз одредбе Закона о превозу путника у друмском саобраћају. Уочено је много нелегалног обављања такси превоза, уочено је много злоупотреба које су се јавиле. Такође, јединице локалне самоуправе различито уређују услове у погледу возача и возила којима се обавља такси превоз.

Делатност изнајмљивања возила са возачем, односно лимо превоз, уређен је само Законом о туризму као посебна врста услуге изнајмљивања возила. Међутим, приликом инспекцијских контрола примећено је да се ова врста превоза користи и наплаћује као услуга превоза путника, а не као услуга изнајмљивања возила са возачем. То је створило нелојалну конкуренцију и тежак положај такси удружења, што је довело до тога да се сада и лимо превоз посматра кроз одредбе Закона о превозу путника у друмском саобраћају.

Делатност изнајмљивања возила са возачем ће, дакле, бити посматрана кроз ове одредбе и овај закон ће имати одређене ефекте у том смислу и на грађане који користе овај превоз, јер они заправо користе услуге нерегистрованих субјеката који не испуњавају обавезе предвиђене законом и на тај начин се доводи у питање и њихова безбедност.

Доношење овог закона ће смањити сиву економију у локалним самоуправама у којима постоји велики број нерегистрованих превозника, јер ће се прецизирати, са једне стране, овлашћења јединице локалне самоуправе, а са друге стране, мере против субјеката који незаконито обављају такси превоз.

Даље имамо Предлог закона о изменама и допунама Закона о државној припадности и упису пловила. Специфичност овог предлога закона се огледа у томе што ће се поједине одредбе које постоје у Уредби 789/2004 Европског парламента и Савета као такве преузети и имплементирати у домаће законодавство.

Поред усаглашавања са прописима Европске уније, одредбе предлога се односе и на ситуацију поновног уписа бродова и других пловила, јер раније није било прецизирано које све исправе је власник брода или било ког другог пловила дужан да поднесе уз захтев за поновни упис пловила. Такође, предлог ће извршити и усклађивање одредаба са Законом о општем управном поступку, а прописивањем прекршених одредаба омогући ће се ефикаснија примена закона.

Што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, овај предлог ће имати утицај на привредна друштва и друга правна лица која имају одобрење за посредовање при запошљавању помораца, јер се сада уводи рок од пет година, на који период ће се одобрење издавати са циљем контроле испуњености услова за издавање одобрења.

Што се тиче бродара и послодаваца помораца, они ће бити у обавези да обезбеде полису осигурања из које ће поморци који раде моћи да наплате трошкове у одређеним ситуацијама. Те ситуације се могу односити на њихово напуштање, то су потраживања за случај смрти или повреде на раду и слично. Доношењем овог закона постиже се боља усклађеност домаћег законодавства са прописима Европске уније и спровођење међународних конвенција у области поморске пловидбе.

На крају бих желела нешто да кажем о Предлогу закона о потврђивању Оквирног споразума о сарадњи између Републике Србије и Мађарске. Дакле, због континуиране сарадње двеју земаља, указала се потреба за актом који ће уредити области те сарадње, нарочито са циљем њиховог инфраструктурног развоја.

Овај споразум ће омогућити усаглашени развој и спровођење инфраструктурних пројеката, припрему студија, рад на модернизацији постојеће инфраструктуре, као и рад на изградњи нове инфраструктуре. Осим тога, доношењем овог споразума Србија ће испунити своје међународне обавезе у области инфраструктурних пројеката.

На крају бих желела да похвалим рад Владе и у овој области, рад потпредседнице Владе и рад свих ресора које она води. Изградњом километара и километара нових путева, изградњом нових станова за припаднике снага безбедности, развојем авио-саобраћаја, модернизацијом аеродрома, поправљањем услова за функционисање друмског и железничког саобраћаја повећао се квалитет живота свих грађана Србије.

Ово је добра прилика да се подсетимо на све што је урађено протеклих година, а за мене је добра прилика да колегинице и колеге народне посланике позовем да и ове предлоге подржимо у дану за гласање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Жарић Ковачевић.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Ми смо се протекле недеље овде у Скупштини бавили стварима које, без обзира, наравно, на то што је свака тачка и сваки закон важан, у великој мери могле су да се подведу под ону сентенцу да „село гори, а баба се чешља“. Дакле, уз све дужно поштовање и слепих мишева и птица селица, мислим да смо оних десетак дана претходне две недеље могли можда квалитетније искористити.

Али данас је мало другачији случај. Данас имамо, дакле, сет закона који имају своју релеванцију, далеко од тога, мада се ту такође провукло и нешто од ствари, нешто од тема које би такође могле да се подведу под већ поменуто и цитирану сентенцу. У том смислу, ја ћу поновити једним делом нешто што су колеге већ, углавном из опозиције, рекле, али не само колеге из опозиције, него чак, можда мало биранијим речима, и неки из владајуће коалиције су такође проблематизовали неке од ових овде предложених решења. Али ја ћу поћи, како рекох, од краја, или од онога што је можда најиндикативније и што донекле оправдава или барем објашњава донекле ову моју квалификацију о баби и чешљању.

Питам вас, госпођо Михајловић – колико у регистрима или уписницима државе Србије, колико има у тим регистрима поморских бродова, колико је уписано морских бродова од 2011. године, од када је донет овај закон?

Претпостављам да госпођа министар зна, а за јавност и оне који нас гледају да ја одмах одговорим – ниједан. Зашто је то битно? Па због тога што је приликом доношења тог закона, као и неколико измена и допуна које су у међувремену биле... Тај закон је, иначе, донет, да вам буде лакше, 2011. године, дакле пре ове напредњачке власти, али свеједно. Неколико пута се као образложење зашто је то важно провлачило то како ће тај закон и те измене и допуне закона омогућити да се, нема везе што је Србија континентална земља, да ће се пријављивати бродови поморски под нашу заставу и да ћемо ми бити малтене нека сила поморска, попут Либерije или Грчке, или макар близу тога.

За ових колико година, дакле, ми у том регистру, односно уписницима немамо ниједан, наравно, поморски брод да плови под нашом заставом, а ми овде имамо доста амбициозне две тачке, доста детаљне и опширне две тачке дневног реда. То су тачке 8. и 9, ако се не варам – видите колико је тога – које се баве, између осталог, а једна чак у потпуности, и том тематиком.

У суштини, ви сте то рекли али нисте много потенцирали, вероватно да не бисте изазвали критике или негодовање из редова опозиције, а богами и дела владајућих или савладајућих странака, да се и ови закони, и ова два која сам сад поменуо али и неки други, доносе пре свега ради усаглашавања са европским законодавством. То је у суштини примарни мотив ових закона и зашто се онда они разматрају по хитном поступку. Ја заиста не мислим да би мање хитна процедура пореметила нешто у постајању и претварању Србије у поморску велесилу. Дакле, усаглашавање са европским процедурама је објашњење и зашто смо се прошле недеље бавили оним миграторним птицама и слепим мишевима, као и сада неким од ових тачака.

Када гледамо живот и оно што утиче заправо на грађане ове земље, онда у овом сету предлога има неколико који их се заиста тичу. Зато и рекох да се не може у потпуности применити она сентенца о баби која се чешља док село гори.

Пре свега, наравно, озакоњење нелегалних објеката. То је нешто што се тиче многих грађана, директно и индиректно, ове земље, и ту, поред онога и мимо онога што је већ било речено, ја немам много шта да додам. Штавише, неке ствари би се могле и похвалити. Ви сте рекли да у ове три године, колико је закон на снази, ми имамо напредак у проценту озакоњења, али је он далеко испод онога што се желело и што се очекивало.

Оно што јесте позитивно, да не заборавим то да кажем, оно што сте нагласили и ви и истакли, да неће бити могуће бавити се продајом нелегалних објеката, да се ту сада рестриктивније и експлицитније спречава могућност, нешто што се већ и подразумевало, уосталом, али није било довољно спецификовано. Значи, могућност продаје тих нелегалних објеката ће бити – али то ће зависити и од разраде, наравно, касније – спречена, и то је добро. Што би рекла колегиница прекопута – браво! Али јасно је и вама и мени да су неке ствари ту спорне, а мало су покушане да се гурну под тепих.

Прва ствар је ова већ споменута са разних страна и не могу на то да се не осврнем, Инжењерска комора Србије, која се, реците то како хоћете, назовите то како хоћете, али она се фактички дерогира. И ви сте бирали речи у почетку, после како је расправа ишла мало сте их мање бирали, јер сте незадовољни радом Инжењерске коморе Србије. Вероватно сте ви у праву, односно имате своје аргументе, али реч је о организацији и о професионалној, стручној организацији која стварно постоји јако дуго и за светске, европске релације, а поготово у српским и балканским појмовима и релацијама. То јесте нека врста понижења или шамара тој Инжењерској комори и то сви који имају везе с том струком негде знају и осећају. Они који су близу или блиски владајућој коалицији то неће рећи тако него ће опет мало бирати речи, као колегиница малопре, а ови који су из опозиције ће то, наравно, потенцирати више.

Сигурно није сјајно и сигурно има, као у свим тим професионалним удружењима, много проблема. Ја чак нисам неко ко ће априори бити против централизације. У неким другим тачкама мени не смета да се зна ко је за шта одговоран, и кад је реч о просвети и неким другим стварима, и у медијској сфери и култури. Ја више волим да знам да има једна адреса, па онда коју ћемо или хвалити или којој ћемо се жалити и рећи да су криви зашто у ствари нису добре. У том смислу, можда је мотив ваш био исправан, али кажем, поштено говорећи и гледајући се у очи, не можемо

не констатовати да то јесте дерогирање те институције и да сигурно чланови и читава струка инжењерска не гледа са одушевљењем на те мере, без обзира на то што можда неко хоће гласније а неко мање гласно да на то реагује. Значи, ви дерогирате струку, и то није први пут.

Друга ствар, у којој ја, како сам рекао, немам никаквог директног интереса, штавише, ја сам навијач и фан, ако тако могу да кажем, српских, посебно београдских таксија, али када је реч о овом закону, односно о овој тачки, мислим да је то 6, или која беше, не, то је железнички саобраћај, значи то је онда 7, тачка 7, тешко је то разумети и тешко су и други то могли разумети него као стављање на страну аргументације коју су изнели таксисти, односно такси удружења, и практично је, иако сам вас ја слушао пажљиво, више пута сте ви то рекли, елиминација могућности, барем до даљњег, коришћења ових савремених технологија за превоз путника.

Ја нисам користио никада услуге „Кар гоа“ нити ових сличних. Дакле, кажем, из безброј разлога сам сентименталан према београдским таксистима, али далеко је то од уређене сфере, далеко од тога да су та возила на завидном нивоу, далеко од тога да сад треба ми, да бисмо спречили да неко други се ту сада убацује и богати, да ћемо гледати кроз прсте. Такође, стање у таксијима је, пре свега у Београду а верујем да није много боље ни у другим градовима, знам и за Нови Сад, уосталом, такво да, благо речено, подсећа на хајдучију. Благо речено је неуређено. Благо речено, свашта се превози и свако превози путнике.

Ви сте очигледно, да ли под притиском такси удружења или неких других интересних група, или можда скепсе према новим технологијама, просто ставили директне и индиректне забране, односно препреке и рампе, иако сте овде неколико пута рекли да то није случај и да сви могу да се баве. Не, конкуренција је здрава. Ако сматрате да су привилеговани „Кар го“ и ови други видови превоза путника, наметните им таксу, уведите неке мере контролне, које год хоћете и које год сматрате да су пожељне, али немојте на овај начин подсецати здраву конкуренцију.

Стање у градском превозу Београда, и Србије, али сад говоримо пре свега о Београду, заиста је лоше и много је лошије него пре неколико година. Ко год да је за то крив, можда се само град увећао, можда није никаква власт конкретно крива, можда је много путника, много возила или много радова, али чињеница је да је трансфер у Београду и кроз Београд постао готово немогућа мисија у већем делу дана и већем делу седмице и, у том светлу, све што може да допринесе, све што може да помогне, бар мало, да то стање у превозу путника буде боље, треба подстаћи. Кажем, не треба нам нелојална конкуренција, не требају нам привилеговани играчи, али ту је, мислим, требало, и то је нека врста апела, не само критике, да се

заиста нађе бољи баланс, сем овог вербалног, који сте ви овде сада више пута истакли, али бих волео да се нешто од тога и операционализује.

Не могу да кажем да је потпуно у праву овај аутор писма и власник, или шта је већ, сувласник овог „Кар гоа“ који је послао писмо на многе адресе, али он сматра – значи, ја имам његову реч и вашу реч – да се овим мерама тај његов вид услуге онемогућава. Значи, он сматра да овај ваш предлог решења практично онемогућава услугу коју је он досада пружао десетинама или стотинама хиљада грађана Београда. Ви кажете – није тако. Његова реч против ваше.

Просто, молим ту разјашњење и, независно од разјашњења, апелујем да се ту нађе нека врста компромиса. Кажем, моје, како рекох, срце јесте на страни београдских таксиста, али, поштено говорећи, без обзира на срце, ја сам, ево, у недељу увече, то је било пре кол'ко, два-три дана, на једној такси станици у Београду, у центру Београда, пето возило нашао, односно успео сам да уђем у пето возило, јер су прва четири била незаинтересована да ме возе на релативно краткој релацији. А и знали су да не могу да ме водају, пошто су ме вероватно препознали, око града. Дакле, толико о томе какво је стање у нашем такси превозу. То је што се тиче тога.

Последње из сфере ваших ових конкретних закона, а после ћу имати још једну начелну дилему и питање. Дакле, члан 171 овог, враћам се на основни закон. Ви избацујете, искључујете формулацију из тог члана да ће се надлежна служба, секретаријат, односно инспектор бавити и уклањањем, да ће бити одговорна и за уклањање нелегалних објеката. Ви, додуше, стављате неку другу формулацију, да ће она бити надлежна, али се избацује експлицитна формулација уклањање.

Независно све од тог конкретног члана, можда је само трапава формулација, можда смо ја или неке колеге то лоше разумели, али ја вас питам врло директно и врло искрено – да ли мислите да ће након овог сета закона који сте ви предложили, сад се враћам на озакоњење и нелегалну градњу, бити лакше или теже уклонити овде већ више пута помињани објекат на Панчићевом врху? Узмимо га као метафору, узмимо га као симбол. Није, наравно, то сада ни почетак ни крај свих наших државних проблема, али ево, узмимо то као метафору једног, по претпоставци и по вашем закључку, вашег министарства, нелегалног објекта, за који је постојала директива и захтев да се уклони и који није уклоњен због несагласности у надлежностима или неслоге око тога шта је надлежност вашег министарства а шта је надлежност министарства господина Стефановића. Свеједно, да ли после ових мера тај или слични нелегални објекти ће бити лакши или тежи за уклањање, по вашем мишљењу, које може бити, наравно, тачно или погрешно?

Још једна ствар која вас не дотиче, али индиректно ви сте у вашем уводном излагању поменули, кад сте у једном тренутку рекли – па као, ето, за неке сам издајник зато што хоћу да градим овај коридор или што инсистирам на овом коридору Ниш–Мердаре–Приштина–Албанија. На то сте се само успут осврнули јер није било сад овде нешто много тематизовано, али ја морам да кажем, независно од тога како ћемо квалификовати, независно да ли ћемо се гађати тешким речима, ја сматрам, и добар део људи и грађана, а и струке, сматра да је тај правац, а ви ћете сад рећи у одговору, има и колега из тог краја који ће рећи – не, нама је јако важно, за грађане Прокупља је, не знам, тог краја, Топлице, врло важно.

Сваки пут је увек важан, али држава мора да бира приоритете. Да ли се слажете са мном или се не слажете да су нам ипак важнији завршетак Коридора 10, 11, Моравског коридора, дакле да су нам ултимативно важни? Ја поздрављам све напоре у правцу завршетка тог коридора.

Зашто је, питам вас још једном, овако директно јер, кад поставимо питање писмено Влади, онда добијемо често рутински или бирократски одговор – зашто је, госпођо Михајловић, вама толико...? Значи, нећу да потежем те приче – издаја, НАТО, ово или оно, поготово не у светлу неких критика, којима сте, чак бих рекао, и брутално изложени у последње време, али заиста, зашто...? Ја знам да то није ваш хир, не мислим да је то ваша одлука, нисте ви могли самостално да донесете такву одлуку. Зашто је правац Ниш – Мердаре – Приштина – албанска обала, зашто је толико важан да уђе у приоритете изградње ауто-путева у нашој земљи? Заиста је тешко одупрети се утиску да је то можда важније неким другим земљама, неким другим силама и неким другим алијансама, а не грађанима и држави Србији. Ако им је тако важан, па нека га они финансирају. Зашто би се држава Србија задуживала, инвестирала у путни правац који је много важнији за грађане, становнике Албаније, па и Косова и Метохије, а и за НАТО алијансу, да би могли лакше и брже да се трансферишу на Исток? Не улазећи у те компликоване геополитичке приче и заврзламе, просто мислим да нам тај правац није приоритет.

Ако сте завршили или близу завршетка свих ових осталих коридора, а нисмо, видите да се то стално пролонгира и никако да се заврши, онда хајде, посветите се или овом правцу према Републици Српској, односно Босни и Херцеговини, јер је то такође у плану, што такође могу да поздравим, а не да правимо пут за Албанце, што из Албаније, што са КиМ, што за НАТО.

И последња ствар, заиста последња. Ми сад овде гласамо или расправљамо о овом вашем предлогу закона, али морам да вам кажем, да вас питам – није ли вам мало нелагодно у светлу све ове кампање ових

последњих дана, опозиције која није изашла нити има ту моћ и присуство у медијима, да ви сада наступате овде као представник Владе Србије? Да ли ви, госпођо Михајловић – то је заиста моје последње питање – верујте да имате подршку Владе Србије и челних људи државе Србије за ове предлоге које подносите и за политику коју водите? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На повреду Пословника указало је неколико народних посланика.

Најпре овлашћени представник посланичке групе Српске напредне странке, Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господа народни посланици, позивам се на члан 107 – говорник је на седници дужан да поштује достојанство Народне скупштине.

Грубо је нарушено достојанство Народне скупштине управо упоређивањем овог високог дома са хумористичком серијом „Село гори, а баба се чешља“. Ми овде доносимо законе, ми овде расправљамо о врло важним предлозима закона. Не ради се овде ни о каквом хумору и ништа није смешно, а нарочито данас ништа није смешно, када савезници Ђорђа Вукадиновића позивају да се госпођа Ана Брнабић и Александар Вучић обесе на Теразијама.

Ђорђе Вукадиновић је правио погрешне паралеле. Требало је, ако је желео, да уради дигресију на нешто и да нешто каже, да можда каже како то осуђује, али ја знам да он то неће да каже, јер није рекао ни како осуђује позивање на насиље, позивање на силовање.

Према томе, председавајући, ја вас молим да се данас и у сваком тренутку води рачуна о достојанству Народне скупштине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Жарић Ковачевић, ја знам да ћете ви, као и ја, у сваком тренутку поштовати и водити рачуна о достојанству Народне скупштине. Не могу то да гарантујем за све посланике, а желим да верујем да ће тако бити у наставку данашње расправе.

Оно у чему видим да сте сугерисали да сам ја повредио Пословник јесте начин на који је колега покушао да минимизира и умањи значај законских предлога о којима смо говорили на претходном скупштинском заседању и ја се ту у потпуности са вама слажем, јер сваки законски предлог о којем се води расправа је од велике важности и значаја, а конкретно, када говоримо о заштити животне средине, то је нешто што се тиче свих нас. Зависи од посланика на који ће начин, да ли одговорно, озбиљно, посвећено или некако другачије обављати свој посао.

Не мислим да сам прекршио Пословник, из једног простог разлога, јер нисам желео да онемогућим колегу Вукадиновића да до краја заврши своју мисао и своје излагање, јер то би значило да желим, како то врло често дефинишу, да спречим демократско сучељавање мишљења и слободу говора у Парламенту, што никада нисам чинио, али се слажем са вашим констатацијама, наравно.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.) Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, 106, 108, 109.

Господине председавајући, поштујући вашу високу толеранцију према опозицији, у неким следећим случајевима ја препоручујем да понашање Ђорђа Вукадиновића санкционишете. Наиме, не ради се хумористичкој серији само, него се ради о пословици – село гори, баба косе чешља. На селу се људи и те како зноје. Та пословица би требало да гласи за време владавине ових жутих марсоваца, а њему је то свакако јасно.

Дакле, Ђорђе Вукадиновић је овај човек топло припијен уз Бориса Тадића. Где је лева рука Бориса Тадића, погодите сами. У целој групи од десетак лидера он баш поред Бориса Тадића. Зашто? Зато што се топло сећа оних игара на срећу. Па би та пословица требало да гласи – село гори (сиротиња на селу живи), а Тадић и Ђорђе Вукадиновић деле паре у Лутрији. То би било исправније. То би било и тачније. Зато што је овде уговор на 2.400.000 динара. Дакле, поменути Ђорђе Вукадиновић је добио од Лутрије 2.400.000, а није куповао срећке. Е, зато су они топло припијени, јер се топло сећају тих игара на срећу, и ту је било, изгледа, обостране среће.

Даље, слепи мишеви, такође, те корисне животињице, за разлику од ових из опозиције, хиљаду инсеката у току ноћи ухвате, тиме гарантују здравију храну. Још нешто, Ђорђе Вукадиновић не треба да се буни због закона о слепим мишевима, јер тако је дошао до регуларног репроматеријала за влашку магију, крилца слепог миша.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Ристичевићу.

Колега Ристичевићу, увек сугеришете лично мени како увек имам толеранцију према опозицији. Ви знате да ја, не само када је реч о опозицији, већ када је реч и о опозицији и о позицији, покушавам да изнађем једну равнотежу, пре свега да бисмо имали ефикаснији рад у интересу грађана, а да бисмо, са друге стране, поштовали права посланика и позиције и опозиције. Међутим, све има одређени праг толеранције и

културе. Ви сте присуствовали јучерашњем чину и такав вид нетолеранције и такав вид недостојанственог понашања и нарушавања достојанства Народне скупштине нисам могао да толеришем и јесам изрекао санкцију. Нерадо то чиним, знате.

Морам да вас питам – да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.) Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић, повреда Пословника.

Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Члан 27 – председник Народне скупштине стара се о примени овог пословника. Мислим да сте се ви, господине председавајући, огрешили о овај пословник све тако, како рекох, хинећи толеранцију и све тако, као ето, жртвујући се да се, ето, чује и мој глас.

Свако ко је пратио овај пренос могао је да види да ја говорим културно, као и сваки пут, цивилизовано, оштро, али у сваком случају никога не вређам, а и никога не нападам, чак ни особу која је овде често бивала, или министре, за разлику од неких других високоштићених лица или посланика које нећу поменути. Видели смо да је госпођа министар у овом случају неко ко је могао да буде врло сурово и брутално нападан и вређан и нико се због тога није превише потресао, укључујући и председавајућег, као и неке представнике владајуће коалиције.

Ја говорим одмерено, али нећу да причам нешто што сматрам бесмисленим. Дакле, ја сам уочио, рекао шта је овде битно, говорио сам о тих пар битних тачака. Очекујем да ми госпођа министар одговори ако хоће, као и неко од колега из владајуће коалиције ако има неки разлог, али мислим да нема, а ово скупљање јефтиних политичких поена, да ће неки задужени нападати, прозивати, клеветати, ја сам то раније игнорисао, одсада више нећу. Са многима сам се сликао, са многима сам се поздравио. Радим само оно што ми је у опису посла. Као што би уважени колега Ристичевић требало у нормалној земљи да копа њиву, пије пиво испред продавнице и да надничи, а он је овде народни посланик. То такође говори о томе какво је овде друштво и у каквој земљи ми живимо.

С друге стране, јасно је да он служи да напада представнике опозиције, а њима је непријатно да одговоре јер не желе да се спуштају на тај ниво. То је улога господина Ристичевића, његових фотки, његових духовитости на овим заседањима...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Вукадиновићу.

Нема овде наводне толеранције. Добили сте могућност у два минута и нисте били прекинути, као и колеге из позиције. Ја сам само о томе говорио.

Напротив, ја нисам рекао да сте говорили нецивилизовано. Говорили сте цивилизовано и културно, али дигресија коју сте направили, када је реч о ономе што је била тема претходног актуелног скупштинског заседања, није била, најблаже речено, коректна. Јер сваки закон о којем расправљамо има одређену важност и значај, о томе је реч. Говорили смо о заштити животне средине. Ја сам само рекао да је то нешто што се тиче свих нас и да поређење које сте направили, најблаже речено, није коректно. Ви сте то урадили на цивилизован и културан начин, а то опет значи нарушавање достојанства Народне скупштине јер на тај начин говорити о закону који има велику важност и значај, а како другачије то дефинисати?

Морам да вас питам да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника.

Препуна је листа.

Морате ми рећи само... Изволите, са „да“ или „не“ само ми одговорите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Требало би „да“, али ипак „не“; надам се да сте разумели поруку и упозорење.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Дарко Лакетић.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем се.

Дакле, рекламирам повреду члана 107, односно повреду достојанства Народне скупштине.

Пре свега, зашто рекламирам повреду овог члана? Зато што на овај начин како је говорио господин Вукадиновић се вређа не само достојанство Скупштине, већ и интелигенција нас народних посланика који долазимо из тих крајева које он описује. Зашто то кажем?

Па, господине Вукадиновићу, у Топлици живе Срби, доминантно Срби, и ти Срби су, морам искрено да кажем, заиста поздравили и жељни су почетка изградње овог ауто-пута. Зашто тако мислим и зашто тако кажем? Зато што, пре свега, та инфраструктура значи напредак. Та инфраструктура значи све. Значи довођење страних инвеститора, значи живот. Уколико не разумете потребу народа Топлице да буду равноправни у инфраструктури, у регионалном развоју, дакле у нечему што представљају, рекао бих, цивилизацијске вредности, онда заиста не знам каква вам је то политика. Ако је то политика коју заступате, политика козјих стаза а не ауто-пута, онда заиста немамо о чему да разговарамо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Лакетићу.

Схватам разлог због којег сте се јавили и образлагали на који начин сматрате да је нарушено достојанство Народне скупштине Републике Србије, али морате схватити да ја као председавајући не могу увек предвидети на који начин и о чему ће говорити народни посланици.

(Дарко Лакетић: Не желим да се Скупштина изјасни.)

Захваљујем, колега Лакетићу.

Повреда Пословника, народна посланица Ана Чарапић.

Изволите.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем, председавајући.

Пошто су колеге указали на повреду Пословника по члану 106, 107, 108, ја се јављам на повреду Пословника по члану 27 – председник Народне скупштине стара се о примени овог пословника.

Као неко ко долази из Топличког округа морам да назначим, а колега Лакетић је већ то учинио, колико је нама заправо значајан овај ауто-пут. Колега би требало да зна, односно претходни говорник, да преко сто компанија српских продаје своје производе управо на тржишту Албаније, и нама је овај пут од приоритетног значаја и ово је стратешки ауто-пут за целу Србију. Наша политика је ширење производних капацитета постојећих компанија прехранбене индустрије, где се управо пласирају производи на тржишту Албаније. Баш у супермаркетима у Тирани и Драчу се пласирају наши српски производи, који, могу слободно рећи, да су омиљени за албанско тржиште.

Ово је, са економске стране, пут од приоритетног значаја. А са друге стране, ако гледамо задржавање становника на том подручју, и те како ће утицати на задржавање наших суграђана, зато што ће моћи сами да се баве сопственим бизнисом и да пласирају своје производе по нижим ценама и моћи ће да конкуришу и на евро тржиштима и на албанском тржишту. Захваљујем. Тако да је ово

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Чарапић, захваљујем пре свега што указујете на важност и значај теме о којој данас говоримо и колико је важно и значајно да се вратимо, да наставимо расправу у једном демократском духу и да говоримо о ономе што јесу тачке дневног реда.

Зато ћемо сада, сходно члану 112, направити једну паузу од два минута, а потом настављамо даље.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом и прелазимо на редослед народних посланика према пријавама за реч у заједничком начелном и јединственом претресу о предлозима закона из тачака од 1. до 10. дневног реда.

Први на листи пријављених је народни посланик Муамер Зукорлић. Није присутан.

Реч има народни посланик Владимир Ђурић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Хвала, председавајући.

Ја ћу се осврнути у свом излагању искључиво на закон о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају.

Ми подржавамо начелну намеру да се законодавство у друмском превозу путника консолидује у један закон и да се такси превоз уреди, да се сузбије сива економија, и подржавамо намеру да се за све тржишне учеснике пропишу једнаки услови. Али, нажалост, чини нам се да овај закон начелно прокламоване циљеве не постиже.

Осам удружења ИТ кластери су потписали писмо и саопштење за јавност где изражавају примедбе и ми ћемо њих покушати у расправи у појединостима изнети јер смо их подржали кроз амандмане.

Циљ да се исти услови пропишу за све мислимо да се не погађа јер се прописује да таксиметар једини мери цену, по закону. Дакле, тражи се, законом се прописује да се рупа сме добити бушилицом и само бушилицом и, ако се једног дана појави неки иноватор који ће измислити неки комфорнији начин добијања рупе на зиду, он ће бити унапред стављен ван закона јер је прописано да се рупа може добити бушилицом и само бушилицом. Грађане не занима бушилица; грађанима треба рупа, како бих вам рекао.

Апликација, дигитална, која исказује транспарентно цену забрањена је ако се њоме цена нуди испод оне која је минимална законом прописана. И ту имамо проблем ограничавања те минимално доступне цене. Путни налог, одштампан рачун, документација која мора бити у папирној форми, без опције да она буде у електронској форми, што су ИТ удружења амандманима предложила... Просто, некако, из авиона се види за кога је овај закон писан.

Дакле, није спорно да важе једнаки услови за све, али то су услови по којима иноватор послује законито искључиво ако ради на конвенционалан начин, без свих својих конкурентских предности, које се стављају ван закона, а онда онај који је конвенционални пружалац услуге превоза заправо нема никакву обавезу да иновира јер је унапред законом ослобођен сваке евентуалне иновативне конкуренције.

Како да вам кажем, ево, било је примера неких, али то вам је као када бисте, рецимо, писали закон о онлајн образовању па онда пропишете да је онлајн извођење наставе законом дозвољено под условом да се спроводи таблом и кредом, при чему ученик у онлајн настави мора седети у истој просторији у којој су табла и креда. Или, рецимо, пропишете да Вајбер и Воцап могу пружати услуге гласовног позива, дакле телефонирања, али искључиво ако то раде преко Телекомових репетитора

или, још боље, пропишете законом обавезу да на свако брдо поставе свој репетитор. То јесу једнаки услови за све, али су то услови који унапред иноватора искључују из тржишне утакмице на начин да му све његове конкурентске предности стављају ван закона.

Имамо начелну примедбу на принцип увођења минималне прописане цене и ограничења на страни тражње. То су, како бих рекао, основе микро и макро економије. Ја верујем да је то већини овде познато, овде има и доктора економских наука, али када уведете минимално прописану цену на нивоу изнад оне која је тржишно успостављена, ви генеришете разлику између понуде и тражње. Кад то радите са пољопривредним производима, ви тиме штитите пољопривредног произвођача и држава додатно регулише тржишне вишкове тако што их откупи и стави у робне резерве за сушне године. Овде држава не може тржишни вишак откупити тако што ће се додатно возити таксијем, па онда приступа другој мери, а то је ограничење на страни понуде. Али, верујем да вам је и то познато, на тај начин ви заправо цело тржиште превоза путника смањујете, и смањујете додатну вредност коју то тако смањено тржиште треба да испоручи друштву и смањујете утицај тог таквог тржишта на раст бруто домаћег производа.

Дакле, имамо примедбу да се иновације унапред стављају ван закона, да се посматра уско тржиште такси превоза, а не тржиште превоза путника, где путник може пожелети и неку другу врсту превоза у друмском саобраћају, која се чак и може звати такси превоз али не мора нужно изгледати само онако како је такси превоз изгледао у последњих сто година. Ми поштујемо жељу таксиста да се њихово тржиште уреди, ослободи сиве економије, нелојалне конкуренције, да се подигне стандард и безбедност коју ће корисници имати, али не на начин унапред законског елиминисања иновативних конкурената. У крајњој линији, то није добро ни за конвенционалне таксисте, јер ће и они бити осујећени да бенефицирају од иновативних технологија.

Како рекох, навео сам овде нека конкретна законска решења, а у расправи у појединостима ћемо покушати, ако стигнемо на ред, амандманима које је предложила ИТ индустрија интервенисати, а волео бих да чујем коментар од потпредседнице Владе, да покушамо у неком разговору доћи до неког компромисног решења којим ће бити легитимни захтеви таксиста испоштовани, али на начин да се и иноваторима омогући улазак на тржиште и опстанак на њему. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Реч има народни посланик Далибор Радичевић.

ДАЛИБОР РАДИЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована министарка са сарадницима, даме и господо народни посланици, о раду Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре не треба много говорити. Резултати рада су видљиви и не треба трошити речи, јер слика говори много више него што ћу ја рећи. Могу само похвалити све резултате које имају.

Као плод рада и активности Министарства, пред нама су данас закони и измене и допуне закона на које ћу се осврнути.

Предлог закона о грађевинским производима је модеран закон којим се регулише област која досада није регулисана законским оквиром. Министарство је то препознало и зато данас расправљамо у начелу о предностима које овај закон доноси.

Овим законом се коначно уређује тржиште грађевинских производа. Као последицу примене овог законског решења имаће корист и купци производа, али и произвођачи. Имаћемо заштићеног купца од лошег производа и имаћемо заштићеног произвођача од нелојалне конкуренције. Шта ово значи? Грађевински производи, по новом законском решењу, мораће да испуне стандарде који су предвиђени, и то стандарде који су прихваћени не само у нашој земљи већ и у Европској унији. На овај начин на нашем тржишту добићемо квалитетније производе, а произвођачима ћемо олакшати извоз својих производа, јер ће морати и они да испуне одређене стандарде. Ово је добар пример како се штити домаће тржиште од лоших производа по питању безбедности, али и по питању заштите здравља људи.

У изменама и допунама Закона о озакоњењу видимо одлучност Министарства у томе да се озакоњење нелегалних објеката доведе до краја, да се једном стане на пут дивљој градњи, као и да се заштите купци нелегалних објеката. Наиме, управним споровима несавесни инвеститори су одлагали рушење објеката и то им је давало довољно времена да те објекте продају и да бригу о озакоњењу препусте купцима. На овај начин се штите купци, поготово станова, јер се ишло логиком да је немогуће срушити стамбену зграду где је смештено десетак и више породица.

Предложеном изменом Закона о озакоњењу неопходно је проверити видљивост објекта на сателитском снимку из 2015. године за све захтеве за легализацију, и за захтеве поднете по старом закону и за нове захтеве, што раније није био случај, тако да се предложеним изменама спречавају злоупотребе које су уочене на терену.

По новим изменама Закона о озакоњењу објеката могуће је срушити објекат који је добио коначно решење да се не може озакоњити. Тако је држава свесно преузела ризик за надокнаду штете у случају да Управни суд донесе другачије решење, али на овај начин је спречено незаконито стицање добити, а на штету и државе и купаца.

Пошто ће се укључити и Катастар непокретности, надлежни орган има обавезу да за све објекте који су у поступку озакоњења достави податке органу надлежном за послове државног премера и катастра. Ови објекти неће моћи да буду предмет трговине до окончања поступка озакоњења. Све ове забележбе ће бити видљиве и лако проверљиве јавности у електронском облику на Националној инфраструктури геопросторних података.

Изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају решавају се проблеми које имамо у такси превозу.

У овој области су детектоване негативне појаве које се под хитно морају решавати. Уочено је да постоје возила са *ТХ* таблицама која обављају такси превоз иако за ова возила није издата такси дозвола. По неписаном правилу, оваква возила учествују у такси превозу на врло непрофесионалан начин, наносећи штету не само држави због неплаћања пореза, већ и легалним такси превозницима рушећи им углед. Својим бахатим понашањем наносе огромну штету, угрожавају безбедност и неопходно је да се оваквом стању стане на пут. Јединице локалне самоуправе ће имати обавезу да одреде цену превоза, коју ће морати сви да поштују, а и дефинисаће се број такси возила који може да ради у оквиру једне локалне самоуправе.

Оваквим законским решењима постиже се да се смањује сива економија, смањује се број такси превозника који раде нелегално, а легалним такси превозницима се омогућава да часно и поштено обављају свој посао, без нелојалне и непрофесионалне конкуренције.

Сва законска решења која су данас на дневном реду су позитивна и регулишу уочене недостатке. Зато ћу их у дану за гласање са задовољством прихватити. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Зоран Живковић. Није ту.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите, колега Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, подржавајући све ове законе, ја морам рећи и следеће. Ми пољопривредници оремо, то је тачно. Не можемо сви да добијемо 2.400.000 од игара на срећу а да не морамо да купујемо срећку. Кад изнесете то и покажете копију уговора, кажу вам да врећате. Да ли је тачно или не, то треба да одговорите. Као кад покажете фотографије, да ли сте са Борисом Тадићем или не. Наравно да јесте. Наравно да јесте, у веома топлим, како да кажем, међуљудским односима. Онда се каже да врећам.

Част је мени да са сељацима попијем пиво. Додуше, у последње време ретко. Част ми је што живим на селу. Част ми је што сам у овом

парламенту. Никада нисам ни сањао да ћу једнога дана бити у овом парламенту. Отац ми је био сељак, деда ми је био сељак, прадеда ми је био сељак. Сељачке странке су биле часне и поштене. За влашке верујем да су биле часне и поштене, ево, док овај није почео да добацива. Да ли је био на влашкој листи или не, то треба да одговори, а не да каже да га ја нешто вређам.

Не можемо сви да добијемо два милиона и четиристо хиљада. То је, да вас подсетим, 240 сељачких пензија. То је отето од жуљевитих сељачких руку. Они су чак и „Лутрију“, ова два господина су чак и „Лутрију“ гурнули у минус. То нигде у свету није било. И данас они кажу да ја нешто вређам.

Они причају о бродовима. Па нек причају о њиховим јахтама, како грицкају са својим спонзорима ракове на Малдивима итд. Што кажу моји сељаци – ракови их појели дабогда. Како их није срамота? Опљачкали су овај народ до коске. Те јахте о којима је причао онај чије име нећу да изговорим, што је топло припијен... Како их није срамота да причају о томе? Па те јахте почивају на сузама сиромаша, оних отпуштених што су остали са голим животима, оних што су отпустили, 400.000. Те јахте почивају на томе.

Међународна организација каже да су изнели 51 милијарду долара. А овај их је покривао и истраживао јавна мњења итд. желећи да прикрије ту невиђену плјачку. Да, те јахте почивају на томе. Немој да прича само о бродовима, нек прича о тим јахтама које су отете, које су отете на сузама сиромаша, на оним отпуштеним, оним који су остали на голим животима, оним који тумарају без стана по предграђима као подстанари. Од њих сте отели. Отели сте и од „Лутрије“, из буџета је покривен тај губитак.

Остало време препуштам мојим колегама. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић. Није ту.

Реч има народни посланик Милена Турк.

Реч има народни посланик Ратко Јанков. Ни он није ту.

Реч има народни посланик Бранимир Јовановић.

Изволите, колега Јовановићу.

БРАНИМИР ЈОВАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштована потпредседнице Владе, представници Министарства, колегинице и колеге, говорићу најпре о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају.

На овај начин неће се нешто драстично променити закон, већ више мислим да ћемо јасно дефинисати и прецизирати ову област која се односи на превоз путника и указаћу одмах на два значајна аспекта овог закона.

Први је што ће се на овај начин коначно увести ред у област такси превоза, а други је што ће се остварити позитивни ефекти у сузбијању сиве зоне.

Веома је важно да буду задовољни крајњи корисници услуга превоза и да они осете позитивне ефекте измена и допуна овог закона. Ми морамо увек да инсистирамо на томе да ову делатност обављају квалификовани и стручни људи, и само на тај начин можемо и постићи квалитет одређене услуге.

Овим изменама закона прецизира се начин на који се и обрачунава цена услуга. Ценовник мора бити јасно истакнут, што је у функцији заштите права корисника услуга. Такође, закон штити и превознике у ситуацијама када могу бити угрожени или када њихова превозна средства могу бити оштећена.

Не бих се сложио са замеркама које се односе на то да се на овај начин спутава, односно обесхрабрује коришћење нових технологија. Једноставно, не треба одустати од употребе апликација, али оне треба да повезују корисника и превозника на прави начин, да олакшају и једнима и другима, а не да се технолошке иновације злоупотребљавају и да се на тај начин нелојалном конкуренцијом стичу одређене повластице на тржишту.

Предложене измене Закона треба да омогуће и да се одређени број превозника сведе у законске оквире, а нелегални таксисти, о томе сам говорио и раније, могу заиста да угрозе и прете да угрозе превознике који се баве међумесним, а негде и међуградским саобраћајем, то су такозвани линијски таксисти. Зато је важно да се не дозволи рад у сивој зони, већ да се сви превозници уведу у легалне токове.

Овим законом дефинише се категорија превозника лимо сервис и јасно су прописани критеријуми за обављање ове делатности. Потребно је и редовно ажурирати и водити евиденцију субјеката који обављају делатност лимо сервиса.

Такође, измене и допуне Закона предвиђају да се повећају могућности за деловање инспекцијских служби. Очекујем и да ће овај закон имати добру примену у пракси, јер су у изради закона учествовали и представници такси удружења, струковних удружења таксиста и представници синдиката, посредством радне групе која је учествовала у изради овог закона.

На дневном реду је и Закон о ваздушном саобраћају и одредбе овог закона би требало позитивно да утичу на домаће и на стране авио-компаније и оператере аеродрома.

Као посланик из Краљева, морам да се дотакнем једне теме и очекујем да у блиској будућности и страни и домаћи авио-превозници ускоро слете и да слећу и полећу са Аеродрома „Морава“ и надам се да ће се ускоро извршити конверзија војног аеродрома у цивилно-војни,

мешовити аеродром. Од тога неће имати само користи грађани Краљева и Чачка, већ и других градова из овог краја – и Горњег Милановца, и Крагујевца, Новог Пазара, Ужица – а пре свега сматрам да ће аеродром бити највише на услузи привреди и користиће и за превоз робе. Мислим да би привреда имала највећу корист, с обзиром на чињеницу да се у овом делу Србије очекује отварање неколико фабрика. Само у Краљеву у току је изградња и отвориће се око шест до седам хиљада нових радних места, у складу са обимом посла који је предвиђен.

Такође, развоју овог региона допринеће и најављена изградња Моравског коридора на потезу од Прељине до Појата, који ће спојити Коридор 10 и Коридор 11, и на тај начин ће се на један адекватан начин умрежити ауто-путеви у овом делу Србије и то ће бити додатни ветар у леђа за привреду овог дела Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић. Није ту.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите, колега Јовановићу.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Господине председавајући, уважена министарко са представницима вашег министарства, онако како је већ најавила наша уважена другарица посланица Стефана Миладиновић, посланичка група СПС ће подржати сет закона чији сте ви предлагач.

Ја ћу се, да пробудимо мало ову атмосферу, која је сад, на неки начин, спласла кад су у питању тензије, с друге стране, кад су у питању нека законска решења, осврнути само на два предлога закона, а то су Закон о озакоњењу и Закон о планирању и изградњи.

Одмах да будемо потпуно отворени и искрени, данас сте имали прилику да чујете много популизма, данас сте имали прилику да чујете много демагогије и данас сте имали прилику да чујете много неоснованих критика. Неоснованих због тога што, очигледно, или се не зна или не жели да се зна шта је чија надлежност, а у складу са тим и шта је чија одговорност.

Пошто ћу се касније осврнути на Закон о планирању и изградњи, ако говоримо о одредбама Закона о озакоњењу, логично је да ваше министарство после толико година наслеђених проблема, деценијски наслеђених проблема, тражи решења и још увек нису нађена адекватна и права решења иако су ово јако добра и квалитетна решења. Зашто ово говорим? Говорим због тога што се коначно системски решавају одређена питања која више деценија не само што системски нису решавана, већ и на основу оних законских регулатива које су биле прописане није чињено ништа, апсолутно ништа.

Ако говоримо о рушењима, онда одговорност није на Министарству. Онда је одговорност на локалним самоуправама, онда је одговорност на инспекцијским службама, онда је одговорност на ономе ко није предузимао оно што му је законом прописано да предузме. Па имамо чак ситуацију овде у Београду где се донесе решење о рушењу једне обичне тенде, и то чека неколико година на извршење. Логично је да и ту процедуре, на неки начин, морају да буду спроведене, и кад су у питању тендерске процедуре и неке друге процедуре, и обезбеђење одговарајућих новчаних средстава, али то не може да буде, ни у ком случају, оправдање да се не спроведе оно што законом онај ко је овлашћен за то да спроводи не спроводи.

Према томе, у том смислу Социјалистичка партија Србије и ми као посланици странке, наше странке, дајемо подршку нарочито у оном делу овог предлога закона који врло јасно и прецизно дефинише који се то објекти искључују из озакоњења а на које се конкретно објекте ово озакоњење односи. То је заиста нешто што је у односу на претходна законска решења квалитативан помак.

Оно што бих, чисто са становишта струке, да ме не бисте погрешно разумели, крајње добронамерно сугерисао, поједине одредбе овог закона мислим да би требало барем амандманима још мало да побољшамо, а мислим да за то има и те како простора.

Конкретно, ради се о одредби члана 6, где се каже да сви објекти изграђени без издатог решења о грађевинској дозволи или решења о одобрењу изградње после 27. новембра 2015. године нису предмет озакоњења и за њих надлежни инспектор доноси решење о рушењу које је извршно даном доношења.

Оваква регулатива ће да изазове одређене проблеме у пракси. А зашто ће да изазове проблеме у пракси? Решење о рушењу је управни акт и, ако постане правоснажно, против тог решења може да се води управни спор. Управни суд по тужби може да донесе одређене привремене мере, па чак и да забрани спровођење решења. У конкретном случају – жао ми је што Александра није ту, чисто да бисмо направили једну малу полемику, а ово је крајње добра намера – долазимо у проблем због тога што, у овом случају, решење о рушењу није прошло претходну процедуру, а стекло је извршност. Немамо двостепеност, немамо правни лек, нема приговора, нема жалбе. Бојим се да ће кроз испитивање било чега, па чак и до доласка на Уставни суд, оваква регулатива изазвати одређено подозрење.

Други крајње добронамеран савет и сугестија јесте одредба члана 11, где се каже да, уз остале услове који се морају испунити, када је у питању власник објекта који није легално изграђен, да је он дужан да

поднесе и пријаву о имовини, пријаву о порезу, наравно, где се утврђује порез на имовину, уколико се о томе не води службена евиденција.

Е сад, овде постоји један проблем, због тога што се није претходно променио закон који се односи на пореску регулативу, дакле закони који се односе на фискалне ситуације, проблеме и оно што се фискалним путем може решавати. Конкретно, свуда на нивоу јединица локалних самоуправа пореска пријава се подноси у одговарајућем року. Од када? Или од дана када се нелегални објекат почне користити или од дана када постоји одговарајуће решење.

У конкретном случају није најјасније шта значи – уколико се о томе не води службена евиденција. Углавном Пореска управа води евиденцију о свему, јер у Пореској управи се подnose пријаве и у односу на нелегалне објекте, па се тада плаћа порез на коришћење. И корисници имају обавезу плаћања пореза, не само власници, што значи да су и они уведени у одређене евиденције и о њима такође Пореска управа и те како води рачуна.

И на крају, што се тиче Закона о озакоњењу, постоји нешто што бих заиста искрено замолио да размотрите и кроз амандмане, које надам се да ћете прихватити, а сигуран сам да ћете их правилно размотрити, у то сам уверен, једну одредбу која сигурно неће моћи да прође, барем са становишта судске праксе, а то је одрицање од судског спора.

Шта то значи? То значи да, уколико се објекат који је нелегалан и власник тог објекта налази у зони заштитног појаса и може да трпи одређене последице од објекта јавне намене, да се одриче од спора по било ком основу. Одрицање од спора по било ком основу је нешто што у судској пракси подразумева ништавост, односно да једна таква одредба не може ни у ком случају да ступи у правни саобраћај. Зашто? Свако има право на покретање одговарајућег судског поступка, било ког, парничног, кривичног, ванпарничног итд., и било ко да се одрекне тог права, то одрицање нема никакво правно дејство, а нарочито у ситуацији да се евентуално након свега овога што овде пише појаве нове околности.

Ми правници знамо да постоји једна институција која се зове *beneficium novorum*, а то значи постојање нових околности у односу на време када је донета нека одлука. Ако су те одлуке донете, а после тога се појаве нове околности које изискују да се заиста неко мора заштити, било судски, било на други начин, онда му се то право на судску заштиту, или било коју другу врсту заштите, не може ускратити.

Према томе, мислим да би овде било боље да формулација гласи да онај који је изградио објекат у заштитном појасу и може да трпи одређене последице, да неће потраживати накнаду штете у случају да се евентуална опасност од постојања штетних последица појави. То је одлична

формулација. Мислим да би ту формулацију требало имплементирати у овај предлог закона и онда бисмо имали апсолутно једну врло врло јасну и једну врло врло добру дефиницију одређене законске одредбе.

Што се тиче осталих делова Закона о озакоњењу, заиста морам да похвалим ваш труд и залагање које се односи на све оно што досада није решено како треба, а сада ћемо успети да решимо, и ваш, барем сам то данас тако схватио у вашем излагању, ваш опрез да и овај закон, када је у питању рушење нелегалних објеката... Након свега онога што подразумева окончање поступка озакоњења, то ће ићи релативно тешко, јер је огроман број објеката који апсолутно не завређују ни досада било какву легализацију имајући у виду чиме су се све власници бавили и шта су све радили, односно злоупотребљавали. Мислим да ту морате имати подршку без обзира на то где ко седи у овој сали. Заиста, крајње искрено и реално.

Што се тиче одредаба Закона о планирању и изградњи, овде такође квалитативан помак подразумевају сва решења која подразумевају прецизирања у односу на претходно донети Закон о планирању и изградњи и ту апсолутно немам потребе за било каквим коментаром, због тога што је заиста сада формулација овог закона крајње квалитетна.

Једино што сам ја стално досада указивао и где се, очигледно, нисмо сусретали, то су и претходне, па и оне претпрошле измене Закона о планирању и изградњи, а ево и сада, у односу на један правни институт. Тај правни институт се зове земљиште за редовну употребу објекта. Земљиште за редовну употребу објекта овде је доста јасно дефинисано и каже се да је то земљиште испод објекта и земљиште око објекта, али недостаје један мали део, а то је оно земљиште које је потребно за редовну употребу објекта и проблем прави површина грађевинске парцеле која касније постаје катастарска парцела.

Зашто? Код великих објеката, ако локална самоуправа дефинише површину за формирање једне грађевинске парцеле, фигуративно причам, на три ара, а имамо објекат аутобуске станице, који у свом габариту има преко хектар, колико је онда потребно земљиште за редовну употребу тог објекта опште намене? Несумњиво много више. Да ли може тада локална самоуправа да каже – е, катастарска парцела је грађевинска парцела, износи пет хектара? Не може. Не може због тога што не може да се подведе под одговарајући плански акт, или плански документ, и то је практично неспроводиво. А с друге старне имамо проблем зато што имамо Закон о основама својинскоправних односа, који такође познаје институт земљишта за редовну употребу објекта, где нема површине, где је површина неограничена.

Ту бих замолио да размислите само да ли треба извршити још једну интервенцију, ако нико други, барем одбор ресорни да изврши

интервенцију, како бисмо и у овом делу Закона о планирању и изградњи, који је несумњиво квалитетан, имали мало прецизније и квалитетније решење.

О свему осталом ће, да не бих одузимао више времена, говорити моје колеге уважени посланици. И у односу на остале законе и у односу на Закон о планирању и изградњи, наша подршка је ту. У сваком случају, све оно што кажемо је у крајње доброј намери да помогнемо и вама и Влади Републике Србије да дођемо до бољих решења у односу на сва досадашња, а ова јесу добра. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Даме и господо народни посланици, предлог нас српских радикала је да Влада Републике Србије повуче ове предлоге закона, да већ сутра стави на дневни ред разрешење министра Зоране Михајловић, да тај посао завршимо, да изаберете на ову важну функцију човека који је стручан, који зна, који хоће и које ће радити у интересу државе и народа.

С обзиром на то да ви то, очигледно, нећете прихватити, а ни Влада још увек то није прихватила, ми подсећамо на скандал који се десио јуче у Влади Републике Србије, када је Зорана Михајловић прећутала срамну изјаву Кајла Скота, који је рекао да Косово није тзв. држава и да није тзв. влада Косова, већ да је то званично влада и држава. Зорана Михајловић је за неке медије рекла да је она то прећутала ради путева. Просто је невероватно да се неко одриче дела државе ради путева, колико год значајни ти путеви били. И, да подсетимо да је Кајл Скот био у Влади да би присуствовао потписивању меморандума са америчком фирмом „Бехтел“ и да је Зорана Михајловић у преподневном делу расправе тврдила да меморандум који су потписали не значи ништа и да то не значи да ће та америчка фирма добити послове на овом моравском коридору.

Наравно, када би се радило у складу са законом, тачно је да тај меморандум не обавезује, али обавезује чињеница да на основу потписаног таквог меморандума се неће појавити други заинтересовани инвеститори, а тврдње поткрепљујемо чињеницом да се то већ десило у Хрватској, у Румунији, да је тај „Бехтел“ у Хрватској радио деоницу пута Сплит–Дубровник и да се установило да су то радили без тендера, за цену 30% већу од уобичајене. Када је јавност почела о томе да бруји, тадашњи њихов министар иностраних послова Миомир Жужул је поднео оставку. Такође је та фирма, америчка, без тендера радила део пута кроз Трансилванију. Румунска влада је чак – све ово пише немачки лист „Шпигл“ – тада рекла да је суспендовала европски пропис о конкуренцији

да би та фирма, зато што то тако мора, добила посао. Е, ово је само ради разјашњења у односу на оно што је Зорана Михајловић јутрос тврдила.

Што се тиче ових предлога закона, 11 ваљда беше закона, од тога девет измена и допуна и то говори најбоље о томе колико се заправо квалитетно ради, предлози закона су – то ће пракса показати; када будемо говорили опет о неким изменама за неко време, подсетићемо вас на то – непримењиви, неки веома сумњиви са аспекта уставности и у колизији са другим законима, чак у колизији, неки чланови ових закона или закони које сада предлагате, један са другим. Када бисмо имали времена кроз амандмане, то бисмо детаљно и конкретно вам рекли, а и писали смо вам у амандманима, па ћемо видети како ћете да реагујете.

Суштински је овде заиста најважнији овај предлог закона о озакоњењу, зато што је за тај закон заинтересована цела Србија и не знам зашто вртите главом и мислите да није. Вама је ваљда важнији тај о грађевинским производима, зато што вам је то наредила Европска унија, али овај закон о озакоњењу, легализацији, о добијању грађевинских дозвола, како год га досад крстили, слободно сте могли овај пут назвати – закон о рушењу. Јер ви овде нисте показали ни трунку намере да ћете овим законом и у примени овог закона учинити било шта да се убрза поступак легализације; напротив, ви овде само нудите шта ћете све да рушите, под којим условима ћете да рушите, колико ћете убрзати време до рушења објеката.

А подсећам вас, 2015. године, када сте хвалили овај закон, који сад ништа не ваља, да сте рекли да пет закона – толико пута је мењан закон, тада се звао о легализацији или како већ, говорили сте и данас о томе када је Шумарац био министар – да пет закона нам није донело резултат и да је донело милион и по нелегално изграђених објеката. То је, наравно, тачно, али ово је данас тринаеста измена. Значи, ви сте већ мењали више пута него овај Шумарац тај закон. И ви сте рекли, до оног тренутка када закон буде усвојен, те 2015. године, за вашу информацију, кажете ви посланицима, ми смо се потрудили да овај закон нема подзаконска акта, да овај закон ступа на снагу осмог дана након усвајања и да истог тренутка можемо да кренемо да спроводимо, односно да реализујемо, имплементирамо овај закон у пракси, односно да истог тренутка локалне самоуправе, градови државе крену у озакоњење.

Ништа од тада до сада није урађено. На прсте једне руке се може избројати колико је објеката легализовано колико се то траљаво радило. Покушали сте данас да кажете како инспектори раде, неки раде лоше, неки раде добро, има корумпираних, нема корумпираних. Па да сте само оно што смо вам ми српски радикали говорили и конкретно скретали пажњу, да сте само то испроверавали и да сте само те инспекторе у тим

случајевима сменили и покренули одговарајуће поступке против њих, много боље би се радило у овој области.

И, ви кажете да ћете по овом закону легализовати само оно што је изграђено до 27. новембра 2015. године. А како мислите да решите проблем онога што је... ? А много тога је, негде сте и ви рекли да је тај сателитски снимак показао да сад има ваљда око пет милиона објеката, наравно да нису то све стамбени или пословни објекти, има ту разних шупа, помоћних објеката итд., али у сваком случају, најмање милион и по објеката које би требало легализовати. Шта ће се десити, зашто би трпели ти људи који су зидали после 27. новембра 2015. године, зашто би трпели због јавашлука државних органа и органа локалне самоуправе?

Не аболирамо ми људе који су градили без грађевинске дозволе, али држава мора једанпут да преузме одговорност, добар део одговорности зашто се уопште градило без грађевинских дозвола.

Колико делова Србије није покривено детаљним плановима? Колико имате људи који имају сопствену парцелу, не могу добити услове и не могу добити дозволу за градњу? Како ви мислите, да зауставите живот зато што се вама не ради? Да породица има кућу на једној парцели, део те парцеле је грађевинска парцела, остатак иза је башта и у тој башти не могу добити дозволу да граде нову кућу, а удале се ћерке, оженили се синови, прошириле се породице и, зато што њихова општина и њихово министарство не ради свој посао, ти људи треба да се сви збију у неку кућу која је некад грађена, кад им је било довољно 50 квадрата?

Дакле, морате преузети део одговорности и не можете своју одговорност пребацивати на грађане. Морате наћи решење. Заправо, решење је просто. Када доносите овај закон и када он ступи на снагу, то мора бити тај дан де за озакоњење свега што је изграђено. Немате право, дакле, да нешто што је три године грађено, зато што инспектора није било довољно, зато што су били корумпирани, зато што су се договарали – уради ти то преко викенда а ја ћу сутра доћи и затећи ћу завршен објекат, зато што су ти инспектори узимали паре и за себе, и за људе у Министарству и за људе у локалним самоуправама, то нема...

Можете да вртите главом колико год хоћете, то је апсолутна истина. То цела Србија зна, то знају људи. Знате, кад каже човек дао је три хиљаде евра да му се не поруши објекат – нећу рећи, наравно, о чему се ради, јер је још у фази озакоњења па да човек не би трпео због тога – и дођу му после пет дана и кажу – овај објекат мора да се руши. Он каже – како људи, речено ми је...? Е, каже, дао си погрешном човеку. Дакле, то се дешава и то морате да прихватите као чињеницу.

Кажете немате довољно инспектора. Сви ви министри, кад дођете овде, у свакој области кукате овде посланицима немате довољно

инспектора. Па што немате? Што не запослите људе? И не кажемо ми да можда заиста није мањак грађевинских инспектора, али прво очистите ове корумпиране, доведите нове, пошаљите их на терен и све што је, дакле ако вам закон ступи на снагу, не знам, 20. октобра, све што се после тога изгради мора се зауставити. Не у темељу, у првом ашову. Једино тако можете да коначно решите овај проблем бесправне градње и да од овог што је изграђено гледате максимално да се добију грађевинске дозволе.

Наравно, постоји један број објеката, попут викендице Томислава Николића, који морају да се сруше. Постоје објекти који су у близини аеродромске писте итд. Ви сте овде предвидели да они не могу тражити надокнаду због буке евентуалне, али се може десити да ту имају проблема и да се нешто проширује итд. Значи, зна се... Знам да је, рецимо, један објекат изграђен на некој мрежи, односно неком, како се то зове, рецимо разводник гасовода, наравно да то не може да се легализује, али не мора ни да се руши. Не мора ни да се руши. Кад затреба неке, неће измештати гасовод због њега.

Знате, ви овде показујете да је вама интерес да се што више објеката сруши, а интерес мора бити да што више објеката остане и заиста да се више престане са нелегалном градњом. Али не од овог новембра 2015. него од оног дана кад вам закон ступи на снагу.

Овај претходни закон сте донели без подзаконских аката, за овај сад предвиђате 60 дана. Ми смо вам говорили да никако не можете да, рецимо, у Београду легализацију вратите из општина, локалних самоуправа, из градских општина на Скупштину Београда, ви сте то урадили. И шта се десило? Камиони одвезли материјале и предмете у Скупштину града, сад ће поново камиони то да враћају по градским општинама и опет ће се изгубити много времена и опет се посао неће урадити.

Оно што је најстрашније у овоме је то што сте рекли да је један од услова за легализацију да власник објекта мора да вам достави доказ да је поднео пореску пријаву и да плаћа порез, дакле порез мора да плаћа за објекат који ви планирате да срушите, али сте зато предвидели казне за Електродистрибуцију и остала јавна комунална предузећа која бесправне објекте прикључе на струју, на водовод, на канализацију. Па то је просто невероватно. То је просто невероватно да ви држите некога ко је, ето, направио кућу без грађевинске дозволе и ви му кажете – не дам ти ни струју, ни воду ни канализацију. Не можете то да кажете. Не можете репресивним мерама, на тај начин да се борите против онога што очигледно не желите да урадите.

И сви други закони су вам исто лоши, на овај или на други начин. Нажалост, немамо довољно времена да о томе говоримо, али чућемо се још кроз амандмане. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Зорана Михајловић.
Изволите.

ЗОРАНА МИХАЈЛОВИЋ: Мислим, ја стварно нећу да полемишем са вама, госпођо Радета, зато што мислим да то не би било никако у реду. Можда, додуше, ви можете да говорите о мени шта год хоћете, као што сте тако и кренули, можда надмашите себе од летос са вашим изјавама и твитовима. Али оно што мислим да је важно за грађане Србије, лепо звучи, јако лепо звучи када се говори – ништа не треба рушити, ништа не треба радити, како су донели овај закон итд.

То можда лепо звучи, али нас доводи, односно настављамо са одређеним проблемима, а то значи – немамо успостављен систем и морамо да решимо питање нелегално изграђених објеката, и оних који су нелегално изграђени после доношења Закона о озакоњењу и оних бахатих инвеститора који то настављају да раде.

И то је један од разлога зашто се доносе измене и допуне Закона. Све што је могло да се озакони – дакле направљен је попис, као што знате, 1,6 милиона објеката је пописано; први пут после 30 година је неко уопште пописао све те објекте – то значи све што можемо да озаконимо, наравно, да се озакоњује, али постоје одређени објекти који су прављени без грађевинске дозволе. И то није онај такозвани, како ви волите да кажете, сиромашни део Србије, који није имао никако могућности па је, ево, направио неки објекат без дозволе. Не, напротив, то су врло бахати инвеститори, који просто морају да буду санкционисани, јер то није добро за саму државу.

Е сада, да само мало објаснимо ту око Закона о озакоњењу неколико важних ствари. Дакле, ви сте рекли да овај закон треба у ствари да помогне и свим оним другим, дакле, који су градили после новембра 2014. године. Ја бих волела да се јасно зна, и кад говорите – то су људи којима треба помоћи итд., јасно и гласно – то су људи коју си кршили, дакле, законе. То су људи који нису радили у складу са законом и који су нелегално градили објекте. То нису људи који су у складу са законима узимали, односно аплицирали за грађевинске дозволе, локацијске услове, грађевинске дозволе и, као сав нормалан свет, ваљда, градили објекте. Дакле, то су људи који су кршили законе.

Дакле, овај закон и претходни закон је покушај да се реши оно што је изграђено нелегално, нарочито оно што се налази на јавним површинама, тамо где никако не би смело да се налази. На крају крајева, то сте и ви сада поменули. То је свакако приоритет и то мора да се склони, али такође и као превентива да смањимо или да зауставимо потпуно све оне који ће наставити и сигурно пробати, јер је то ваљда тако обичај, који ће наставити дакле, или покушавати да граде нелегално.

Потпуно је нормално и природно да тражимо, између осталог, и потврду о плаћању пореза на имовину и потпуно је, ваљда, нормално да не дозволимо, што већ стоји у одређеном предлогу закона, да не дозволимо дакле да се прикључује електрична енергија, вода и све друго. Или ви мислите да сви треба да граде где год хоће и да онда још дозволимо да се та инфраструктура раби, а да у исто време дакле имамо прво урбанистички неуређене објекте, с друге стране да имамо оно што се зове комунална инфраструктура или електро инфраструктура која не може да подржи толики број изграђених објеката.

Мислим да ред мора да се донесе. Подсећам још једанпут, то су људи, то су привредни субјекти који се нису држали закона, тачније, кршили су закон. То нису људи који су поштено урадили свој посао, изградили кућу или објекат. На крају крајева, и у свим претходним законима, колико ја знам, то је кривично дело, и многе кривичне пријаве су и подигнуте за такве ствари.

Надам се да овај закон може да убрза да решавамо те проблеме, али још ми је важније да имамо превентиву за будуће или за покушаје изградње нелегално изграђених објеката.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Овим бисмо завршили са данашњим радом и настављамо сутра у 10.00 часова.

(Седница је прекинута у 18.40 часова.)